Вівторок, 24 червня 2003 року. № 115—116 (3115—3116)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

У 62-гу річницю початку Великої Вітчизняної війни Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Володимир Литвин, Прем'єр-міністр Віктор Янукович, народні депутати та урядовці поклали квіти до пам'ятника Невідомому солдату в парку Вічної Слави.

Володимир ЛИТВИН: «Виробити єдиний законопроект конституційної реформи буде дуже складно...»

— Я прихильник того, щоб виробити єдиний законопроект конституційної реформи на основі президентського і парламентського варіантів. Але зробити це буде надзвичайно складно, — зазначив Голова Верховної Ради Володимир Литвин на прес-конференції під час робочої поїздки до Вінницької області.

Незважаючи на те, що за багатьма позиціями обидва документи збігаються, стверджує керівник парламенту, є чимало розбіжностей, де треба буде шукати компроміс.

(Закінчення на 2-й стор.).

Цього разу зустрілися в Одесі

Учора в Одесі розпочали роботу VI Економічний форум «Україна — Польща» та II Конференція керівників регіонів двох країн з участю президентів України та Республіки Польща Леоніда Кучми та Олександра Кваснєвського. Предметом обговорення стали проблеми співпраці сусідніх держав в економічній та політичній сферах, а також активізація зв'язків між регіонами і безпосередньо, і через участь в європейських регіональних структурах.

На форумі дискусії, в яких беруть участь представники центральних і регіональних органів влади, промислових, підприємницьких і фінансових структур обох країн, розгорнулися в шести робочих секціях: банківсько-фінансової співпраці, інвестиційного, умов співробітництва та процесу інтеграції, у сфері малого та середнього бізнесу, міжрегіональних зв'язків та транспортної інфраструктури. Як повідомляє з Одеси **власкор «ГУ» Георгій ВОРОТНЮК,** українсько-польський діалог триватиме два дні. Для учасників форуму й конференції передбачено також відвідини підприємств та закладів культури Одещини. Президенти, окрім участі в загальних заходах, мали бесіду віч-на-віч.

Прощавай, школо!

Завершено черговий навчальний рік. Пройшли випускні вечори, і вчорашні учні стають абітурієнтами. Відбувся столичний фестиваль «Київський випускник-2003». У ньому взяло участь понад 5000 випускників загальноосвітніх шкіл, провідні заклади освіти. Основною метою фестивалю було детальніше та доступніше ознайомлення випускників столиці з вузами та умовами вступу до них. У рамках проведення заходу відбулися виставка столичних вузів, нагородження найкращого випускника та вшанування кращого вчителя Святошинського району Києва, шоу моди і краси.

На знімку: учасниці фестивалю і краща випускниця 2003 року Святошинського району Олеся Кравчук з нагородами.

Обговорення теми реформування системи освіти читайте на 16, 17-й сторінках.

Фото Сергія КУЗНЄЦОВА (Укрінформ).

«Круглий стіл»

Завтра о 10-й годині у приміщенні редакції газети «Голос України» за адресою: вул. Нестерова, 4 відбудеться засідання «круглого столу» на тему «Фасади і задвірки столиці: право, мета, дійсність». Зацікавлені сторони обговорять сучасний стан та проблеми забудови Києва.

У НОМЕР

Зоринськ просить політичного притулку

Мешканці шахтарського міста Зоринська, котрі підписали звернення до посольств 24 держав з проханням про політичний притулок, одержали перші відповіді з Литви і Південно-Африканської Республіки. Дипломати повідомили про процедуру надання громадянства їхніми країнами, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.**

Радіаційна хмара на колесах

На прикордонному пункті Миколаївка Семенівського району Чернігівської області затримано вантажний автомобіль «Мерседес-Бенц», який випромінював 1187-2444 мікрорентгени на годину (у радіусі метра — 32 мкр/год., у радіусі 10 м — 18 мкр/год.). Водій рухався з Росії в напрямку Горлівки Донецької області. Машина перебуває на майданчику митниці під охороною. З'ясовуються обставини появи радіоактивного сюрпризу, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

Гепатит-А «розгулявся» у Суходольську

ПРОДОВЖУЄМО ТЕМУ

У номері за 18 червня ц. р. наша газета повідомляла про масові отруєння у Дніпропетровській, Луганській і Харківській областях. Який там стан на вчорашній день?

Наш власкор у Дніпропетровській області Микола НЕЧИПОРЕНКО передає:

— В інфекційній лікарні Жовтих Вод перебувають ще десять осіб (було понад 60. — **Я. Г.**), які постраждали від надмірної концентрації вірусних бактерій у питній воді. Нових випадків захворювань з цієї причини не виявлено. Це дає підстави стверджувати, заявив заступник головного державного санітарного лікаря області Віктор Ісаєв, що ситуацію приборкано і стабілізовано.

(Закінчення на 4-й стор.).

ЧИТАЙМО «ГОЛОС» РАЗОМ!

Леонід КАДЕНЮК, перший космонавт незалежної України, народний депутат України:

— Я завжди читаю «Голос України» і поважаю його. Це досить цікава політична газета. Мені особливо імпонує плюралізм думок: на сторінках однієї газети виступають депутати з різних фракцій зі своєю позицією на одне і те саме питання, висловлюють різні точки зору. Але хоча це суто політичне видання, на мій погляд, газета повинна бути доступніша пересічним читачам, у ній треба публікувати коментарі до нових важливих законів, особливо соціальних.

Баланс тижня

На кордоні з Польщею затримано 60 тонн курячих ніжок

ПОЛІТИКА

Володимир ЛИТВИН: «Виробити єдиний законопроект конституційної реформи буде дуже складно...»

(Початок на 1-й стор.).

Каменем спотикання, за його словами, є термін проведення виборів. Вирішуючи проблему проведення виборів в один термін, слід виходити з того, що це потрібно для збереження стабільності в суспільстві. Поки що, на жаль, розмови ведуться в іншій площині — мовляв, хтось у цьому шукає вигоду. Керівник держави, щоправда, уже поставив крапку в дискусії: у телезверненні до народу висловився чітко — вибори Президента відбудуться у 2004 році. Тепер черга за парламентом.

Як зізнався В. Литвин, він уже мав намір внести пропозицію про обрання парламенту строком на п'ять років, бо такий цикл, на його думку, найоптимальніший. Цю пропозицію було закладено у виступі Голови ВР під час відкриття нинішньої сесії. «Від її оприлюднення мене стримало тільки те, — каже В. Литвин, — що після цього могла б прозвучати критика на предмет загравання з парламентом».

На думку Голови ВР, у законопроекті також не чітко визначено термін висунення кандидатури на посаду Прем'єр-міністра. Для цього відводиться 60 днів. Але весь цей час, вважає він, може використати одна фракція, не давши тим самим можливості іншим на повторне висунення кандидата, якщо буде така потреба. Тим часом Президент матиме підстави для розпуску парламенту.

В. Литвин назвав можливу дату обговорення проекту конституційної реформи на сесії — 2 липня ц. р. З тим щоб наступного дня (четвер, 3 липня) законопроект винести на голосування. Зволікати з обговоренням у парламентаріїв просто не буде часу: 11 липня сесія завершить роботу.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Якщо депутати не приймуть рішення, на здійсненні політичної реформи можна буде поставити хрест, заодне визнати, що весь цей час і всі зусилля були витрачені безплідно», — наголосив В. Литвин.

На запитання про можливі наміри Голови ВР висувати свою кандидатуру на наступних президентських виборах В. Литвин відповів, що він усе давно зважив і визначив: йому подобається бути главою парламенту і водночас дослідником. Мужньою людиною назвав Голова ВР Олександра Зінченка. Його вчинок Литвин не коментував. Лише додав, що поважає його як заступника голови парламенту і, сподівається, як товариша. «Зінченко — людина мужня не лише в політичному плані, я думаю, ви все розумієте...» — зазначив В. Литвин.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Наш і справді народний

На адресу керівника депутатської фракції політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна» Ігоря Шарова надійшли листи-подяки від групи виборців міста Первомайський та Первомайського й Барвінківського районів Харківщини. У них виборці висловлюють подяку народному депутатові України Василю Гладких за його активну діяльність у 179-му виборчому окрузі. «Уперше обраний нами народний депутат України активно співпрацює зі своїми виборцями, — йдеться в листі мешканців Первомайського та Первомайського району. — Депутат Василь Гладких щомісячно проводить зустрічі з виборцями, допомагає розв'язувати багато проблем мешканців міста та району. Нам приємно, що Василь Іванович — наш депутат».

Педагогічний та учнівський колективи Барвінківської загальноосвітньої школи №1 імені Скрипника висловили подяку народному депутатові В. Гладких за проведення концерту зірок української естради на першотравневі свята, який проходив на центральному майдані міста під знаменами партії «Трудова Україна» і зібрав тисячі мешканців району. «Більше року минуло відтоді, як барвінківська молодь і молодь трьох районів з іншими виборцями висловила йому довіру. І ми впевнилися, що зробили правильний вибір, —стверджують барвінчани у листі до лідера фракції І. Шарова. — За час, що минув після виборів, наш народний депутат уже декілька разів приїздив у район, проводив зустрічі з людьми, постійно вирішує важливі соціальні питання. Більше було б таких депутатів!»

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Щербаня В. П.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України Верховна Рада України **постановляє**:

Припинити достроково повноваження народного депутата України ЩЕРБАНЯ Володимира Петровича, обраного в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, виборчий блок політичних партій «Блок Віктора Ющенка «Наша Україна», у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
19 червня 2003 року.
№ 958-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Карпачової Н. І. Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини

Відповідно до пункту 17 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє**:

Призначити КАРПАЧОВУ Ніну Іванівну Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
19 червня 2003 року.
№ 959-IV.

На здобуття Національної премії України імені Тараса Шевченка 2004 року

Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка повідомляє, що з 1 серпня нинішнього року розпочинається прийом творів і робіт на здобуття Національної премії 2004 року.

На здобуття найвищої в Україні премії в галузі культури, літератури і мистецтва і документалістики представляють нові, оригінальні твори і роботи, опубліковані (оприлюднені) у завершеному вигляді протягом останніх п'яти років.

Представлення творів і робіт на здобуття Національної премії проводиться Міністерством культури і мистецтв України, Національною академією наук України, Академією мистецтв України, творчими спілками, музеями, товариствами, фондами, закладами літературно-мистецького спрямування, членами Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка.

Подання на здобуття Національної премії 2004 року комітет приймає до 1 листопада ц. р. за адресою: 01001, м. Київ-1, вул. Прорізна, 2.

Довідки по тел. (044) 226-32-23, тел/факс 228-11-93.

Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка.

ПІДСУМОК ТИЖНЯ

Політреформу треба рятувати від «хронічної вагітності»

Безперечно, підсумком минулого політичного тижня став компроміс між Президентом і парламентом, що втілився у проекті конституційних змін, який Леонід Кучма нарешті вніс до парламенту. Однак це ще не народження дитини під іменем «політична реформа». Адже залишається запитанням, наскільки цей компроміс задовольняє всіх основних політичних гравців.

Три поступки глави держави — відмова від ідеї двопалатного парламенту, прийняття законів на всенародному референдумі та згода зберегти у ВР нинішню кількість народних депутатів — знімають частину напруження з боку різних політичних сил. Але далеко не всю. Запитання можуть виникнути і до запропонованого Президентом порядку формування уряду: парламент призначає прем'єра, його кандидатуру вносить Президент за пропозицією партій, які сформували постійно діючу більшість. Парламент призначає і членів уряду, окрім міністра закордонних справ та силовиків, які залишаються прерогативою глави держави. Президенту надається право розпускати парламент, якщо у ВР протягом місяця не буде сформовано більшість, протягом 60 днів не буде сформовано уряд і якщо до 1 грудня не затверджено держбюджет.

Законопроект, підготовлений парламентською конституційною комісією, передбачає принципово інший порядок формування уряду. За словами члена цієї комісії «нашоукраїнця» Юрія Ключковського, згідно із запропонованим проектом, ВР формує повний склад Кабміну, єдина роль Президента — внесення пропозицій щодо кандидатури прем'єра. Але за таких умов: спочатку він повинен запропонувати представника від партії чи блоку, який має найбільше депутатських місць у ВР, а якщо ця пропозиція не отримає підтримки — представника другої за кількістю депутатів фракції чи групи. І лише якщо не проходять перші два варіанти, повинна бути утворена коаліція, яка спирається на більшість голосів у ВР. Якщо протягом 60 днів ця коаліція не створюється чи її пропозиція щодо кандидатури прем'єра не підтримується ВР, тоді Президент може розпустити ВР. У парламентському законопроекті розширюються повноваження ВР і щодо деяких інших кадрових призначень — СБУ, Антимонопольного комітету тощо. Тобто роль більшості у запропонованому депутатами законопроекті (а в його підготовці найактивніше брали участь представники опозиційних політичних сил) значно зменшується, аніж у президентському варіанті, зате посилюється структуризація ВР.

А найбільшим каменем спотикання була, є і залишається на сьогодні пропозиція Президента провести президентські та парламентські вибори в один рік раз на п'ять років. Усе зійшлося на тому, в який саме рік. Якщо парламентські вибори пройдуть у 2004-му, то нинішньому складу парламенту доведеться недопрацювати у стінах на Грушевського півтора року, якщо у 2006-му — ще два роки посідатиме найголовніше крісло на Банковій нинішній Президент. А судячи з розкладу сил у ВР, ані одне, ані друге не задовольняє у парламенті багатьох.

Саме тому основні політичні гравці не забарилися із реакцією на звернення Президента та внесений ним до парламенту законопроект про політичну реформу. «Наша Україна» в оприлюдненій заяві виступила з ініціативою встановити мораторій на конституційні зміни до 2006 року — визначеного чинною Конституцією часу виборів нового складу парламенту. Екс-глава парламенту, член ДГ «Демініціативи» Іван Плющ в інтерв'ю «Обозреватель» висловив сумнів, що Президент узагалі зацікавлений у проведенні політреформи. «Я добре знаю Леоніда Даниловича. Ніяких реформ із розподілу влади за гілками не буде», — сказав І. Плющ. Крім того, він вважає, що Президент може дати команду парламентській більшості не підтримувати обидва законопроекти про внесення змін до Конституції.

Різні думки про час проведення виборів і в «більшовиків». Координатор парламентської більшості Анатолій Толстоухов заявив, що парламентська більшість підтримує проведення виборів в один рік. А інша річ — в який рік. А, скажімо, лідер ДГ «Народний вибір» Микола Гапочка запропонував такий компромісний варіант: записати в Перехідних положеннях Конституції, що в 2004 році Президент буде обиратися лише на два з половиною роки до 2007 року, тобто до проведення парламентських виборів.

Нинішнього тижня, хоча в парламенті не буде пленарних засідань (депутати працюють в округах), активні переговори і консультації щодо політичної реформи триватимуть. У середу має відбутися чергова зустріч лідерів депутатських фракцій і груп, а часу для прийняття рішення залишилося лише два пленарні тижні — до 11 липня. Саме тоді депутати або схвалять якийсь варіант конституційних змін і направлять його на висновок до Конституційного Суду (для чого необхідні нові поступки з обох боків), або політреформа залишиться, за висловом нині позафракційного Олександра Волкова, «хронічно вагітною».

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Сесія Верховної Ради. 20 червня 2003 року

Ротація міністра оборони. Справа честі чи політики?

КОМЕНТАР

У найвищому військовому керівництві країни триває чергова ротація. Подав у відставку Міністр оборони України генерал армії Володимир Шкідченко. Останнім часом, на жаль, армійські міністри рапортують про відставку після трагічних подій, що сталися з вини їхніх підлеглих.

У біографії Шкідченка цей рапорт не перший. Після скнилівської трагедії генерал уже хотів піти з посади. Тоді не відпустили. Його командирський час минув нині. Ймовірно, міністр готувався до цього кроку заздалегідь. Але зробив його на нараді у Президента, де обговорювали підсумки перевірки військових частин, що дислокуються у Криму. Головнокомандувач ЗС України був незадоволений не лише тим, що побачив «з тилу» під час поїздки до Севастополя, а й ходом реформ армії. Леонід Кучма звинуватив військове керівництво у дезінформації та підкреслив, що «ми маємо одну з найбільших за чисельністю армій у Європі і водночас одну з найменш боєздатних».

Однак, сама себе армія реформувати не в змозі. Мабуть, тому вже давно тривають розмови про цивільну людину, яка могла б очолити Збройні Сили країни. Міністр — постать політична, презентаційна. А Володимир Шкідченко, який з 1998 року обімав посаду начальника Генерального штабу ЗСУ, будучи міністром оборони, по суті, залишився начгенштабу — військовим професіоналом, який не хотів (і навіть уникав) публічності. Незважаючи на це, генерала любили і поважали у військах, він мав авторитет і на міжнародному рівні.

Коментуючи рапорт міністра оборони, голова парламентського Комітету з питань національної безпеки і оборони Георгій Крючков зазначив, що Шкідченко працював з повною віддачею.

— Я не можу висловити жодної претензії на його адресу щодо відношення до власних обов'язків, — сказав Георгій Крючков.

Природно, будь-яка ротація такого рівня має політичний характер. Армія попри всі її внутрішні проблеми — вельми грошовитий шматок з точки зору військової інфраструктури. Можливо, відставку генерала з міністерської вахти було спровоковано не лише незадовільним ходом військової реформи, а і його чесним ставленням до розподілу і приватизації військових об'єктів.

Ольга ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

Лейтенант — випускник Військового інституту ім. гетьмана Сагайдачного Національного університету «Львівська політехніка» прикріплює до мундиру свого товариша нагрудний знак, одержаний разом з дипломом про вищу освіту.

Фото Віталія ГРАБАРА (УНІАН).

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Програми — різні, мета — одна

У неділю в Житомирі відбувся обласний форум демократичних сил «Наша Україна», в роботі якого взяли участь представники різних політичних сил. Зібрання проведено в рамках підготовки до загальнонаціонального форуму, на якому планувано затвердити спільну програму і визначити єдиного кандидата від широкого спектру демократичних сил на президентських виборах. Про мету лідер блоку **Віктор ЮЩЕНКО** образно сказав так: «Якщо в когось горить хата, то її гасять разом і не дивляться, якого кольору відра». Він переконаний, що владу, яка неспроможна розв'язувати нагальні соціально-економічні проблеми, створили самі ж опоненти нинішнього режиму, бо під час попередніх ви-

борів розходилися «по різних барикадах», знаходячи для цього всілякі причини. А необхідно, залишаючись на своїх політичних платформах, реалізувати узгоджену програму спільних дій. Тільки так можна перемогти владу, яка сильна тим, що нехтує законами.

Бути єдиною командою, продемонструвати єдність блоку «Наша Україна», Соцпартії і Блоку Юлії Тимошенко закликав учасників форуму лідер УРП «Собор» народний депутат України Анатолій Матвієнко. Можемо перемогти, якщо будемо об'єднані спільною метою, вважає керівник обласної організації СПУ народний депутат України Олександр Баранівський. Він зазначив, що від того, яких домовленостей буде досягнуто, залежатиме, чи піде СПУ на наступні президентські вибори з власним кандидатом чи підтримуватиме іншого.

У прийнятій на зібранні ухвалі ініціативу В. Ющенка про створення загальнонаціонального форуму демократичних сил як постійно діючого механізму співпраці та діалогу політичної еліти з широкою громадськістю названо «вкрай доречною і необхідною». Намічено сформувати обласну громадсько-політичну раду та осередки форуму в містах і селах області.

На зібранні наголошувалося, що «влада намагається подовжити своє перебування біля керма, кинувши величезні ресурси на обслуговування так званої політичної реформи». Найбільшій критиці піддано ідею проведення виборів в один рік як спробу Президента України продовжити своє перебування при владі. В. Ющенко закликав не плутати політичну реформу з ревізією Конституції. Для радикальної зміни нинішньої системи треба прийняти низку законів.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Пошуки відповіді на виклики часу

21—22 червня у Києві проходив черговий з'їзд Компартії України. В його роботі взяли участь представники 28 ідеологічно споріднених партій, рухів та об'єднань, а також дипломатичного корпусу.

Політичний звіт ЦК КПУ виголосив перший секретар ЦК **Петро СИМОНЕНКО**. Він, зокрема, зазначив, що нинішній з'їзд проходить за умов складної, навіть драматичної політичної, економічної ситуації в Україні, коли системна криза охопила практично всі сфери нашого життя. І з'їзд повинен дати чіткі відповіді на виклики нинішнього бурхливого часу. П. Симоненко вказав також, що з'їзд набуває особливого значення ще й тому, що відбувається напередодні 100-річчя II з'їзду РСДРП, від якого веде свій родовід партія комуністів, а також 10-річчя з дня утворення відновленої Компартії України.

Говорячи про завдання КПУ, її лідер одним з головних назвав необхідність згуртування всіх патріотично налаштованих сил суспільства і відновлення радянського народовладдя. Бо система Рад є найдемократичнішою і найефективнішою формою організації державної влади та самоврядування.

Необхідність радикальних змін є тим більш нагальною на тлі жорсткої боротьби кланів за перерозподіл власності, за доступ до важелів влади. Коли сама держава,

за словами П. Симоненка, дедалі більше стає таким собі товариством з обмеженою відповідальністю. Насамперед — обмеженою відповідальністю влади перед своїм народом.

У виступах делегати порушили низку важливих питань: про необхідність омолодження складу партії, налагодження системного партійного навчання, обміну досвідом роботи, взаємодії з союзниками, активізації роботи первинних організацій, посилення відповідальності за доручену справу, виконання взятих зобов'язань та чимало інших.

З'їзд прийняв ряд важливих документів. Внесено деякі зміни до Статуту КПУ. Обрано новий склад ЦК та ЦКК партії.

На організаційному пленумі першим секретарем ЦК КПУ обрано Петра Симоненка, другим — Адама Мартинюка, секретарями — Валентина Матвєєва, Петра Цибенка, Валерія Мішуру.

Іван ДМИТРЕНКО.

БАЛАНС ТИЖНЯ

...Чекайте апельсинів бочками

ПДВ у конверті

Найхитромудріший і найкриміналізованіший податок — податок на додану вартість — нарешті поповзе донизу. На початку минулого тижня Перший віце-прем'єр Микола Азаров назвав конкретні терміни послаблення цього податкового зашморгу на обігові фонди вітчизняних підприємств, що ось уже майже десять років задихаються від хронічного браку цих самих фондів.

Отже, з 1 січня наступного року ставку ПДВ буде знижено з 20 до 17 відсотків, а ще через рік — до 15. Водночас з цим колишній головний податковий інспектор України оголосив про добровільну конвертацію дебіторської заборгованості держави щодо повернення ПДВ підприємствам-експортерам в державні податкові зобов'язання (облігації) внутрішньої позики.

Загалом, з огляду на багатомільярдні суми внутрішнього держборгу за цією статтею, перетворення його на цінні папери — для української скарбниці, безперечно, вихід. Точніше, перепочинок. Адже рано чи пізно, але платити доведеться. Облігації, якщо їх не анулювати, мають конкретні терміни погашення.

Чи будуть тоді гроші в скарбниці і звідки вони візьмуться — поживемо побачимо. Очевидно одне. Фінансистам чесних експортерів, які добровільно погодяться прийняти в рахунок погашення держборгів з ПДВ замість звичайних грошей боргові папери, доведеться засісти за калькулятори. Щоб підрахувати, що вигідніше. Як і раніше, втрачати на «відкочуваннях» і «боковиках», котрі (повторюю, чесні!) експортери платять чиновникам від податкової інспекції і держскарбниці, щоб вирвати у держави власні гроші або ж пускати ПДВ-облігації в обіг, перетворюючи їх на повноцінні безготівкові гроші. Звісно, знову-таки не без втрат, але на дисконті.

Натомість тіньовикам, хто наживався на поверненні ПДВ за липовий експорт, треба буде замислитися над новими схемами обдурювання держави. Втім, у їхній винахідливості сумнівів немає.

Гірко-солодка пігулка

Верховна Рада порадувала пенсіонерів. Прийнято закон, згідно з яким мінімальна пенсія за віком не повинна бути нижча від прожиткового мінімуму, тобто 268 гривень на сьогодні.

Щоправда, тут є кілька нюансів. Закон набуває чинності з 1 січня наступного року. Отож нашим пенсіонерам доведеться почекати. До того ж і за вказаний термін дотягнутися їм до прожиткового мінімуму без додаткового приробітку (звісно, коли на те є сили) також не вдасться. Підвищення пенсій розтягнуто в часі на досить невизначений термін і відбуватиметься воно за найскладнішими схемами. З урахуванням коефіцієнтів трудових звершень кожного пенсіонера, співвідношення їхньої колишньої зарплати з нинішніми зарплатами тих, хто прийшов на зміну ветеранам, одне слово, чиновники від соцзабезпечення без діла не сидітимуть.

Одне лякає. Аби через такий складний алгоритм не довелося нашим немічним дідусям і бабусям заради десяти—двадцяти додаткових гривень (а судячи з усього, саме таким, не більше, буде багаторазовий крок підвищення пенсій) щоразу поневірятися в чергах по чиновницьких кабінетах, доводячи свої права на всі ці коефіцієнти.

І ще. Як буде з тими нашими співгромадянами, хто пішов на пенсію за вислугою років ще до досягнення пенсійного віку? Чи за доглядом за інвалідами дитинства, яких у країні понад 50 тисяч? Чи з самими інвалідами дитинства? Вони що — залишаться без обіцяних апельсинів? Їхні пенсії навіть у далекій перспективі так і не дотягнуть до офіційного прожиткового мінімуму? Адже всі ці категорії пенсіонерів залишилися за рамками прийнятого закону...

Кияни, готуйте гаманці!

Оголошено про те, що кожен столичний мешканець, який має приватизовану квартиру або продовжує таку наймати в держави, за минулий опалювальний сезон змушений буде доплатити теплопостачальним організаціям від 70 до 100 гривень.

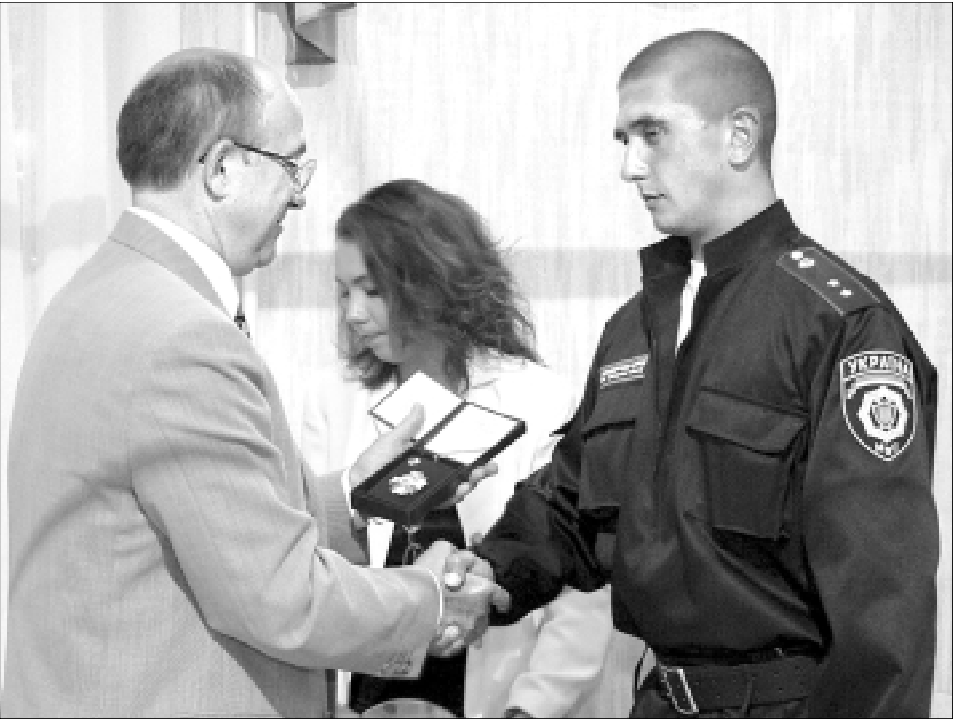
Бачте-но, у наших ЖЕКів та УЖГ не зійшлися дебет з кредитом. Усі ті нарахування, за якими кияни розплачувалися за гарячі й не дуже батареї зимовими вечорами, виявилися липовими. За розрахунками теплопостачальників, їм недоплачено 50 мільйонів гривень! Отакої!

Щоправда, незрозуміло, до чого тут ЖЕКи і УЖГ? Адже киянам давно відомо, що всі нарахування на комунальні платежі здійснюють не тітоньки з рахівницями чи калькуляторами, котрі сидять поруч з паспортистками у житлових конторах, а єдиний комп'ютеризований обчислювальний центр за заздалегідь відомими тарифами і параметрами.

І ще один штрих. Антимонопольний комітет провів нещодавно показовий для абсурду наявних розрахунків за тепло експеримент. Два багатоквартирні геть однакові будинки брали в ньому участь і від однієї тепломережі живилися. На одному поставили загальний лічильник тепла і його мешканці платили за реально вжиті гуртом калорії. Пропорційно до квадратних метрів, що їх вони займають. Мешканці другого — так, як платять усі кияни. Так-от, перші заплатили на 70 відсотків менше! Знову-таки, неабияка різниця.

Ігор НАУМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

Начальник Департаменту Державної служби охорони при МВС України генерал-лейтенант міліції Володимир Шаповал нагородив почесним знаком Держслужби охорони «За відзнаку» та іменним годинником працівника підрозділу «Титан» управління Державної служби охорони при МВС України у Вінницькій області прапорщика міліції В'ячеслава Трофимова.

У літній школі оцінок не ставлять

ТУРБОТА

Під час канікул у Тернополі працює літня школа. Програма громадської організації «Академія української молоді», за якою діє заклад, спрямована передусім на інтелектуальний розвиток дитини.

Але заняття не обтяжливі — оцінок не ставлять, зате заохочують потяг до знань. Скажімо, з теми «Пізнай світ» школярики дізнаються про країни світу, їх символи, вивчають привітання різними мовами тощо. Уроки чергуються зі спортивними іграми, туристичними походами. Викладають тут і основи релігії, адже школа діє при церкві святого Йосафата.

— Ми запрошували батьків записувати дітей до літньої школи, — каже вчителька школи №6, регент церковного хору Ганна Мелимука, — але з дорослих мало хто відгукнувся. Зате прийшли самі діти. Одні привели своїх братиків і сестричок, інші — друзів. Чимало батьків у Тернополі заробляють на хліб за кордоном, а чада полишені на родичів, сусідів, самі на себе. Якщо експеримент з літньою школою вдасться, організуємо осередок «Оселя», куди дітвора могла б прийти не тільки влітку, а й протягом року.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

Гепатит–А «розгулявся» у Суходольську

ПРОДОВЖУЄМО ТЕМУ

(Початок на 1-й стор.).

До речі, Жовтоводський міськводоканал уточнює: питну воду тут зіпсувала аварія на колекторі очисних споруд Центрального гірничозбагачувального комбінату (Кривий Ріг), а не Північного, як помилково повідомляли раніше. Тепер роботу Петровського колектору Центрального комбінату зупинено. За фактом порушено кримінальні справи Жовтоводською та обласною прокуратурами.

Микола КОСИЙ, власкор у Харківській області:

— За останніми даними, на стаціонарному лікуванні в медичних закладах перебувають 82 хворих, з них 57 — діти. Стан їхнього здоров'я — середньої тяжкості. Діагноз — сальмонельоз — підтверджено лабораторними дослідженнями. Лікарі запевняють, що небезпеки летальних наслідків у жодного з хворих уже немає. Обласна влада пояснює громадськості: інцидент, що стався у літньому дитячому таборі відпочинку «Берізка» у селищі Золочів, не закономірність, а випадковість. Прокуратура і фахівці з'ясовують, чому було приготовано неякісні харчі, які стали причиною масового захворювання дітей і дорослих у таборі відпочинку.

Про захворювання в Луганській області **повідомила прес-служба МНС:**

— До інфекційного відділення Краснодонської міської лікарні з підозрою на захворювання вірусним гепатитом-А госпіталізовано ще кілька мешканців міста Суходольська. Станом на 23 червня на стаціонарному лікуванні перебувають 249 людей, з них 47 — діти. Діагноз — вірусний гепатит-А — підтверджено у 192 хворих.

А власкор у Луганській області Алла АНТИПОВА передає:

— У місті інтенсивно замінюють деформовані грунтовими водами старі трубопроводи на нові, пластикові. І невдовзі Суходільськ отримає чисту воду. Тому не планується відселення мешканців кількох будинків Суходольська і Краснодона, як це передбачалося раніше. До будинків, у які потрапила забруднена вода, підвозять чисту, що пройшла санепідконтроль. Медики щодня обходять будинки, виявляють осіб з підозрою на отруєння. На базі Суходольської міськлікарні розгорнуто інфекційний шпиталь.

За матеріалами власкорів і прес-служби МНС підготував Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Символ міста поки що не визначено

На Привокзальній площі Євпаторії відкрито скульптурну композицію «Народження Керкінітиди» — попередниці заснованої давніми греками нинішньої Євпаторії. Дівчинка, яка трубить у ріжок, здійнялася над приморським містом на високій кам'яній колоні. Її відразу нарекли новою візиткою Національного дитячого курорту. Загалом на право стати символом древньої Євпаторії претендують ще сім пам'ятників, які днями постануть на відреставрованих до 2500-ліття Євпаторії площах і вулицях, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО**.

АКТУАЛЬНО

Права людини під контролем ООН

У Кіровограді приступив до виконання обов'язків уповноважений представник Організації Об'єднаних Націй з прав людини. Ним став генеральний директор будівельної корпорації «Інгул-Гарно» Віктор Шмідт.

На першій прес-конференції у новій іпостасі Віктор Шмідт повідомив, що входить до сотні представників, які стежать за дотриманням прав людини в Росії і країнах СНД. Загалом він налічує 240 представників, однак у нашій державі Віктор Шмідт — перший.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

«Поліське літо» поза Луцьком

Через безгрошів'я цього року міжнародний фестиваль «Поліське літо з фольклором» обмине Луцьк. Як повідомив начальник міського управління культури, президент української секції міжнародної ради організації фестивалів фольклору і традиційних мистецтв (СІОФФ) Юрій Войнаровський, для проведення цієї творчої імпрези потрібно щонайменше 170 тисяч гривень, а їх у місцевому бюджеті не віднайшли. Тож фестиваль змінить свій традиційний маршрут і розпочнеться не в Луцьку, а в невеличкому містечку Комсомольську-на-Дніпрі, що на Полтавщині, під назвою «Калинове літо на Дніпрі». Шість днів — з 14 по 21 липня — житиме Комсомольськ цим святковим дійством, а потім уже під традиційною назвою «Поліське літо з фольклором» фестиваль перейде до Республіки Польща, де в місті Влодава продовжить свою роботу.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

ЗНАЙ НАШИХ!

А тепер у Грецію!

Перше місце у віковій групі до 16 років та третє у загальних змаганнях міжнародного турніру «Шахи в школі», який відбувся у Москві, виборов дев'ятикласник Кіровоградської ЗОШ № 3 Денис Лінейкін. У змаганнях узяли участь понад сто кращих шахістів із країн СНД. Нині Денис готується до чемпіонату світу із шахів у Греції, що відбудеться в жовтні. Своєю вдалою грою він здобув право стати членом збірної команди міжнародного шахового союзу, сформованої з кращих учасників цього турніру.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

ЕКОЛОГІЯ

У кар'єр — з ліцензією

У Криму видобувачами каменю-вапняку та інших корисних копалин понівечено понад 5,3 тисячі гектарів землі, а рекультивовано торік усього... 33 га.

Нині 79 кар`єрів загальною площею 640 гектарів покинуті. Не всі органи місцевого самоврядування і виконавчої влади Бахчисарайського, Красногвардійського, Первомайського, Роздольненського, Сакського і Чорноморського районів, де найбільше видобувних копалень, дбайливо ставляться до землі. Це зазначав Голова Верховної Ради автономії Борис Дейч, який очолив тимчасову депутатську комісію з вивчення ситуації. Надалі пропоновано розробляти й експлуатувати пильні вапняки лише за наявності відповідної ліцензії.

Найближчим часом члени комісії мають підготувати матеріали про прогнозовані запаси пильних вапняків на півострові. А міністерства автономії — розробити перспективний план з урахуванням потреб Криму в цьому будматеріалі та визначити економічний ефект від його видобутку. До речі, поклади цієї породи становлять половину з усіх розвіданих в Україні. На осінньому пленарному засіданні Верховної Ради автономії буде розглянуто питання про надання земельних ділянок для кар`єрів. Інакше, за словами Бориса Дейча, безконтрольність процесу може призвести до необоротних наслідків.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ОТАКОЇ!

Брухт сповільненої дії

П'ять мікровибухів сталися під час виплавки сталі в печі міні-металургійного заводу «Істіл (Україна)». Причина — використання пакетованого металобрухту із вкрапленнями місткостей із побутовим газом та залишками пально-мастильних матеріалів. Такий «сюрприз» отримали металурги за договором, укладеним з одним із харківських підприємств. До того ж перед завантаженням брухту до печі неможливо візуально визначити вибухонебезпечні домішки.

Втрати заводу вже становлять близько 20 тисяч гривень. «Істіл (Україна)» пред'явив претензію підприємству-постачальнику, адже за вимогами Держстандарту фірма має відповідати за безпеку сировини.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

У донецьких хлопчаків нині в моді обмазуватися вугільним пилом (на знімку), **на який багаті обмілілі береги Кальміуса. А ще юні шибеники із шахтарських селищ заготовляють «подарунок природи» як паливо на зиму.**

НАМІРИ

Перекуємо сміття на злото!

Цьогоріч у Полтаві розпочнеться будівництво заводу з утилізації відходів. Це буде залізобетонний котлован з дренажами на півтора десятка метрів у глибину і з ангаром на поверхні. Під бетоном прокладуть поліхлорвінілову плівку, а зверху — 40-сантиметровий шар піску, тож шкідливі речовини не проникатимуть у грунт.

— Привезене відсортоване на підприємствах сміття пропускатимуть через сепаратори відбору металу. В окрему технологічну лінію виділено поліетиленову тару. Лише непридатні до повторного використання матеріали відправлятимуть на склад, де швейцарські преси шість кубометрів відходів здавлюватимуть в один. Очікується, ангар прослужить Полтаві не менше 100 років.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Політична угода — приклад цивілізованого лобізму

Здається, що сьогодні необхідність посилення взаємодії між законодавчою і виконавчою гілками влади усвідомлюють усі учасники цього процесу. Саме з цією метою було підписано політичну угоду між більшістю Верховної Ради України та Кабінетом Міністрів про співпрацю та солідарну відповідальність. Але для того, щоб ця взаємодія була ефективною, недостатньо лише декларативних заяв — потрібні конкретні дії.

Саме в цьому аспекті слід розглядати підписання в червні 2003 року політичної угоди про співпрацю та солідарну відповідальність між нашою депутатською групою «Народний вибір» та Державним комітетом з державного матеріального резерву України.

Хотів би нагадати, що в квітні цього року головою Держкомрезерву призначено Миколу Песоцького, кандидатуру якого запропоновано Президентові Л. Кучмі за квотою групи «Народний вибір». Отже, запропонувавши кандидатуру М. Песоцького, наша група взяла на себе відповідальність за діяльність керівництва такого стратегічно важливого органу виконавчої влади, яким є Держкомрезерв, за те, як новий голова розв'язуватиме складні питання цього інституту.

А проблем справді багато. Найболючіші з них —повернення дебіторської заборгованості, яка була сформована ще до 2002 р. та сягає 3 млрд. грн., погашення кредиторської заборгованості (майже 500 млн. грн.), припинення практики несанкціонованого використання матеріальних цінностей підприємствами, де ці цінності зберігаються, зміна принципів і методів формування мобілізаційного резерву, який ще досі спирається на інструкції радянського часу.

Але головна проблема, в цьому впевнені і депутати «Народного вибору», і керівники Держкомітету, — недосконалість законодавчої бази, яка забезпечує правове регулювання діяльності Держкомрезерву. Саме тому політична угода, яку ми підписали, передбачає плідну співпрацю, насамперед у сфері законодавчих ініціатив, і буде спрямована на вдосконалення законодавчих та нормативно-правових актів, які безпосередньо стосуються діяльності Державного комітету України з державного матеріального резерву.

Об'єктом спільної праці має стати й нова концепція державного матеріального резерву країни, яка покликана сприяти підвищенню стратегічного значення державної резервної системи. Її наріжним каменем має стати підвищення стабілізаційної функції, яку виконує Держкомрезерв. Це, у свою чергу, передбачає участь Держкомрезерву в формуванні попиту та пропозиції на базові товари, від яких залежить розвиток економіки загалом.

Позитивний результат від такої роботи важко переоцінити. Це і протистояння інфляції та ціновим зговорам, і стабільність на фінансових ринках, і антимонопольний ефект, і уникнення фінансових криз у галузях, що надто залежать від природних умов, політичних впливів чи короткочасних кон'юнктурних коливань тощо. Все це сприяє економічному зростанню країни та зменшує соціальну напруженість. Отже, Держкомрезерв покликаний захистити конкурентне середовище в Україні і стати ефективним інститутом ринкової економіки.

Наразі процес реформування Державних резервів мусить пройти кілька важливих етапів. Насамперед — наукове обгрунтування нової структури резерву та норм нагромадження матеріальних цінностей. Так, треба розв'язати найважливішу проблему — співвідношення між ризиком від невеликих запасів та зменшенням ефективності від «заморожування капіталів» у надто великих запасах. Тут не варто сліпо копіювати іноземний досвід, його потрібно творчо переосмислювати, бо українська економіка характеризується економічною наукою як нестабільна, така, в якій поки що немає механізмів ринкової саморегуляції. Слабка об'єктивна здатність економіки саморегулюватися, природно, призводить до частих диспропорцій на ринках.

По-друге, втілення нової концепції потребуватиме узгодження з податковою реформою, політикою становлення біржового ринку, інвестиційною політикою, політикою в аграрному секторі. Така координація потребує значних зусиль з боку «Народного вибору» як лобіста інтересів Держкомрезерву. Ознайомтесь з текстом угоди і ви побачите, що ми це усвідомлюємо.

По-третє, Держкомрезерв змушений пропонувати нові тактичні прийоми та методи діяльності на ринках. Імплементація цих методів — серед завдань співпраці нашої депутатської групи з Держкомрезервом.

Отже, інститут державного резерву мусить стати дієвим інструментом економічної політики — з одного боку та інструментом антикризового управління — з другого. Очевидно, що угода про співпрацю може істотно сприяти досягненню таких цілей, адже Держкомрезерв отримав можливість не тільки актуалізувати власні проблеми у Верховній Раді та цивілізовано лобіювати необхідні для ефективної роботи закони та постанови, а й додаткову можливість «бути почутим» на парламентському рівні. Для цього «Народний вибір» та Держкомрезерв планують проводити спільні наукові, політичні, інформаційні заходи й залучати ЗМІ до їх висвітлення. А що стосується нормативної підтримки діяльності Держкомрезерву, то «Народний вибір» намагатиметься сприяти цьому на всіх етапах створення законів: від спільної розробки до розгляду в комітетах та підтримки в сесійній залі. Про серйозність намірів свідчить те, що обидві сторони зобов'язалися брати участь в організаційних заходах одне одного — в колегіях Держкомрезерву та зборах і нарадах депутатської групи «Народний вибір».

Микола ГАПОЧКА,
народний депутат України, співголова депутатської групи «Народний вибір».

САМОВРЯДУВАННЯ

Не просто кружечок на карті

Традиційна думка про провінцію малює забуту богом глушину, з напівзруйнованим клубом, де по суботах танці під радіолу, а по неділях зрідка фільм. Так само столичний житель може уявити невелике місто сходу України — похмурий пейзаж з териконами, безрадісний гегемон, що похмеляється біля магазину, бруд і бездоріжжя, відсутність тепла, води й інших благ цивілізації. Однак є винятки...

Місто на піску

Сіверськодонецьк — досить молоде місто. Наступного року йому виповниться сімдесят років. Тут немає шахт, і, може бути, тому не спіткала його доля низки інших міст Донбасу, коли після завершення вуглевидобутку почався великий вихід населення в інші, більш хлібні місця. Поява Сіверськодонецька зумовлена зведенням майбутнього хімічного гіганта — об'єднання «Азот», а тоді просто азотно-тукового комбінату. Він і досі є містоутворювальним підприємством, отже, велика його частка в формуванні бюджетів усіх рівнів, у забезпеченні роботою населення міста.

Усю свою майже сімдесятирічну історію Сіверськодонецьк будується. Будується житло (і нині, до речі, теж!), будуються медичні заклади і магазини, виробничі об'єкти. Відвоювування в піску життєвого простору тривало тяжко, але неминуче.

Сіверськодонецьк ще з часів Союзу мав великий науковий потенціал. У місті розташувалось кілька науково-дослідних інститутів загальносоюзного значення. По технології і прилади, що в них розробляли, приїздили з усіх куточків країни. До речі, багато цих інститутів успішно діють і понині. З другого боку, новий час породжує нові професії. Безліч людей, вийшовши з науки, створили власні підприємства, і за кількістю керівників, що мають кілька вищих освіт і різні наукові ступені, Сіверськодонецьк дасть фору багатьом обласним містам.

Звичайно, життя в невеликому місті відбиває в мініатюрі життя всієї країни. Бувають злети і кризи. Однак чого Сіверськодонецьк уник, то це стагнації і вмирання. Благополуччя громадян — суть формування міського бюджету. Адже за новим законодавством основними джерелами місцевого бюджету є плата за землю і прибутковий податок. У Сіверськодонецьку вартість житла значно вища, ніж у сусідніх містах. А це істотний показник добробуту місцевих жителів.

Влада і підприємництво

Коли проїхати центральними міськими проспектами, то не можна не помітити, що майже всі перші поверхи житлових будинків викуплені під магазини й офіси. Міська влада охоче йде назустріч підприємцям. Взагалі в Сіверськодонецьку підприємництво розвивається дуже активно. Чималу підтримку в цьому надає й міська влада.

Мовою безсторонньої статистики

Сіверськодонецьк учетверо менший за обласний Луганськ, однак промислової продукції його підприємства за перший квартал поточного року випустили ненабагато менше, ніж в обласному центрі. А, судячи з темпів зростання виробництва, ці два міста незабаром зрівняються у своїй індустріальній потужності. Яке з міст України може похвалитися зростанням обсягу виробництва в 158 відсотків? У Сіверськодонецьку проживає приблизно 4,8 відсотка всього населення області. При цьому тут виробляють 8,2 відсотка всієї промислової продукції Луганщини. А от в обсязі будівельних робіт частка міста становить 17 відсотків від обласного показника. Якщо будують, виходить, збираються жити.

Немаловажною цифрою є й показник роботи транспортних підприємств. Вантажооборот першого кварталу цього року збільшився у 3,9 разу. Отже, є що возити.

Зовнішньоторговельний оборот товарів і послуг становив торік 213,9 мільйона доларів США.

Біля керма

Ось уже дев'ять років на чолі Сіверськодонецька Володимир Грицишин. Третій раз поспіль сіверськодончани виявляють йому довіру на виборах. До речі, це перший обраний міський голова. До цього, як відомо, керівництво міста призначала партія. І те, що городяни обирають мера з завидною постійністю, говорить багато про що.

Коли 1994 року Володимир Грицишин одержав перемогу на виборах, одним з перших його кроків було створення міської Ради директорів. І коли в багатьох містах така структура існує для протидії міській владі, то в Сіверськодонецьку — для взаємодії з нею. Активна робота влади з директорським корпусом дала змогу розв'язувати безліч міських проблем у той час, коли багато міст краю виявилися просто нездатними виживати.

Ірина ШАХАНОВА.
Луганська область.

На знімку: міський голова Сіверськодонецька Володимир Грицишин.

ДОПОМОГА

Подарунки до випускного

Уже 14-й рік поспіль Волинське обласне відділення дитячого фонду України проводить зустрічі з дітьми-сиротами —випускниками 11-х класів напередодні вручення атестатів. Нещодавно в Луцьку відбулося чергове таке побачення. Отримати матеріальну допомогу, святкове вбрання та взуття на випускний бал правління фонду запросило 65 випускників. Кошти для цієї акції — 20 тисяч гривень — зібрано під час благодійного телемарафону «Поспішайте робити добро», проведеного волинською облтерерадіокомпанією.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Мир — це діалог

У Міжрегіональній Академії управління персоналом під патронатом першого президента України, народного депутата Леоніда Кравчука відбулася всесвітня конференція «Діалог цивілізацій: протиріччя глобалізації».

На міжнародному форумі в обговоренні глобальних проблем сучасності взяли участь учені, богослови, громадські та політичні діячі, дипломати з 27 країн світу. Серед них надзвичайні і повноважні посли Палестини, Ірану, Алжиру, Куби, Сербії і Чорногорії, В'єтнаму, науковці, богослови, культурні та громадські діячі з Ізраїлю, Болгарії, Польщі, Азербайджану, народні депутати України.

Загострення проблеми тероризму, застосування силових засобів розв'язання міжнародних конфліктів, маргіналізація країн, що розвиваються, — лише деякі з негативних наслідків процесів глобалізації. За цих умов потрібна консолідація зусиль усіх прогресивних сил сучасності, підвищення ролі міжнародних організацій, розвиток народної демократії. «Діалог цивілізацій — єдино можлива модель мирного співжиття народів світу. Іншого не дано. Трагічним підтвердженням драматичності цієї тези є ті недавні криваві події, які неодноразово підштовхували людство до червоної риски нової світової війни», — наголосив у своєму виступі віце-президент Парламентської асамблеї Ради Європи, народний депутат України Борис Олійник. За словами ізраїльського громадського діяча Ісраеля Шаміра, «глобалізація порядних людей» здатна перетворити біполярний світ на багатополярний, в якому пануватиму цивілізовані відносини між народами.

Діалог цивілізацій — єдиний шлях до розв'язання найгостріших проблем геополітики, економічного та соціокультурного розвитку, міжнародної безпеки країн в умовах глобалізації, — такого висновку дійшли учасники конференції.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

Один із найважливіших елементів

Днями одна з українських інформаційних агенцій приписала Першому заступникові Голови Верховної Ради Геннадію Васильєву таку несподівану думку: «Головування Італії у Раді Європи сприятиме активізації діалогу між Україною та ЄС». Річ у тім, що, по-перше, навіть якби Італія й головувала у РЄ, то навряд чи це якось вплинуло б на відносини України та Європейського союзу; по-друге, головуватиме Італія у наступному півріччі таки в ЄС; по-третє, Геннадій Васильєв, за свідченням присутнього на Дні Італії у ВР кореспондента «ГУ», висловився якраз правильно.

Ця дуже типова для вітчизняних ЗМІ помилка є, однак, найменшою з проблем, пов'язаних із роллю вітчизняних засобів масової інформації у процесі європейської інтеграції України. Головні негаразди в іншому, насамперед — у недостатній присутності євроінтеграційної тематики на сторінках газет та в телей радіопросторі. Принаймні її обсяг та форми аж ніяк не відповідають рівню офіційних декларацій і амбіційним планам України, що з цих декларацій випливають. Чи то ЗМІ не підтримують високу рожеву ідею, чи то вважають усе це несерйозним, штучним, а відтак не вартим особливої уваги...

За нечисленними винятками, євроінтеграційні потуги мас-медіа завершуються переказом якоїсь чергової декларації про успішність, необоротність, безальтернативність і т. д. європейського шляху України. Дуже часто замовчуються або ж по-своєму інтерпретуються не вельми приємні для українських владних структур висловлювання представників європейської сторони чи якісь факти, що ставлять під сумнів офіційні українські заяви. Уся євроінтеграційна «дискусія» — і це, схоже, дуже подобається нашим офіційним стуруктурам — зазвичай зводиться до примітивного обсмоктування питання: коли ж Україна буде членом Євросоюзу? «2007 року до ЄС мають намір приєднатися Румунія й Болгарія. Чому б Україні не стати третьою?» — йшлося в одній з телепередач на одному з центральних телеканалів. Запитання, яке не може не насмішити фахівців. Воно, безперечно, насмішило б і українську громадськість, якби остання справді була б у курсі всіх нюансів європейської інтеграції загалом і зближення з Євросоюзом зокрема. Якби усвідомлювала, що саме потрібно зробити країні на шляху до європейських структур, що вимагається від влади, а що — від суспільства, що ж це, зрештою, таке — європейські цінності. Тоді ніхто б не вішав, як то кажуть, локшину на вуха.

Але для цього в Україні потрібна справжня й повсюдна євроінтеграційна дискусія, яка містила б і роз'яснення принципів державного й громадського життя Європи, функціонування того-таки Євросоюзу, відверті розмови про європейськість нашої влади, відносини її з суспільством, аналіз кожного важливого явища чи процесу на відповідність його сучасним європейським стандартам. Чи можлива така дискусія нині в Україні? Запитання цілком законне, адже обов'язковою умовою для цього є реальна свобода засобів масової інформації. До того ж слід визнати: українські можновладці ніколи не виявляли анінайменшого прагнення до таких відвертих дебатів. Чи можна, скажімо, уявити на будь-якому загальнонаціональному телеканалі полеміку з такої проблеми: тоді як європейські цінності передбачають рівність усіх перед законом і демократичність та прозорість влади, у нас існує ціла система «блатних» автомобільних номерів (для адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, Верховної Ради, держадміністрацій різного рівня тощо), «недоторканним» власникам яких дозволено фактично безкарно порушувати правила дорожнього руху? Чому, нібито так активно інтегруючись до Європи й будучи, як вважають пасажири авто з тими номерами, гідними вже тепер отримати статус асоційованого члена ЄС, не можна по-європейськи вирішити це питання (а в тій Європі, куди ми начебто йдемо, така ситуація є просто неможливою), продемонструвавши співвітчизникам приклад реальних перетворень? І в нашому житті безліч таких пересічних і вже звичних ситуацій, таких собі «дрібниць» на тлі широко розрекламованої, такої ж масштабної української євроінтеграції.

Отож матеріалу для дискусії у нас в країні вистачає. А вона, як доводить досвід постраждянських центральноєвропейських країн, є одним з найважливіших елементів проєвропейських перетворень та їх рушійною силою. Без такої відвертої розмови справжня, а не декларативна євроінтеграція України навряд чи відбудеться. А може, навіть і не розпочнеться.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Олександр ЧАЛИЙ, держсекретар МЗС України з питань європейської інтеграції:

— Я дуже високо оцінюю роль ЗМІ у забезпеченні процесу євроінтеграції. Адже це — публічна політика, і здійснювати цей процес без широкого залучення українських мас-медіа просто неможливо. ЗМІ — необхідний інструмент євроінтеграції. Крім того, саме мас-медіа — істотний чинник внутрішніх трансформацій. Ми знаємо, що наближення України до стандартів ЄС потребує нового рівня забезпечення свободи слова в нашій державі, і всі супутні цьому процеси сприяють європейській інтеграції. Чого бракує? Як на мене, висвітлюючи європейську інтеграцію України, наші ЗМІ занадто зосереджуються на тому, що відбувається всередині країни, тобто на внутрішньоукраїнських чинниках. Тому хотілося б ширшого погляду на євроінтеграційні процеси і з боку бюрократичних структур у Брюсселі, і з боку лідерів найвпливовіших країн Євросоюзу: щоб нашу євроінтеграцію українські ЗМІ розуміли й аналізували в загальноєвропейському євроінтеграційному контексті.

Ярослав ЖАЛІЛО, завідувач відділу економічної та соціальної стратегії Національного інституту стратегічних досліджень:

— Складність євроінтеграційного процесу потребує грунтовної дискусії з участю і фахівців, і громадськості. Як на мене, поки що суспільство, зокрема і ЗМІ, недостатньо усвідомлюють глибину цієї проблеми. Преса зосереджує увагу на пересічних інтеграційних процесах, тоді як було б доцільніше й логічніше сприяти обговоренню практичних кроків, які має зробити Україна, щоб створити реальне підгрунтя для євроінтеграції. Треба обговорювати і формувати нашу готовність, здатність поводитися так, щоб у перспективі ми справді могли вести про це мову. А зробити треба дуже багато. Потрібно сформувати в людей розуміння: євроінтеграція здійсниться не завтра і не післязавтра. А сьогодні на всіх рівнях, і в засобах масової інформації також, намагаються переважно говорити про наше прагнення, бажання бути в об'єднаній Європі.

Леонід ЗВЄРЄВ, директор Інституту масової інформації:

— Я виокремив би дві функції ЗМІ у процесі європейської інтеграції. Пасивна — вона полягає в наданні інформації про Україну закордону, зокрема європейському товариству. Дуже важлива тут інтернет-журналістика, котра, як на мене, сьогодні вища за якістю, аніж друковані чи електронні українські ЗМІ. Щодо активної функції, то навряд чи можна сказати, що українська журналістська спільнота осмислила свою роль в європейській інтеграції країни. Зрозуміло, що мають місце і професійні проблеми, і матеріально-технічні. Та й багато що залежить від суспільства: наскільки воно сприймає все, що відбувається у країні, крізь призму європейської інтеграції. Сьогодні, здається, людей більше цікавить розв'язання власних повсякденних проблем.

Починати треба вже тепер

Про методи ефективної євроінтеграційної роботи з населенням йшлося на конференції «Польський референдум і новий устрій Європейського дому», що відбулася у Верховній Раді. Організувала дискусію відома українська громадська організація «Демократичні ініціативи» спільно з польськими партнерами з Інституту громадських справ. Значна частина часу була присвячена питанням співпраці громадських організацій та урядових структур в інформуванні населення, ролі ЗМІ у формуванні громадської думки. Чим, однак, може бути корисний досвід польської референдумної кампанії для України, сам вступ якої до ЄС є дуже й дуже гіпотетичним? На це запитання «ГУ» експерт Інституту громадських справ Матеуш Фальковський відповів: «Україна повинна вже тепер розпочати роботу з населенням, аби сформувати позитивну громадську думку щодо вступу країни до Євросоюзу. І в цьому, вважаємо, польський досвід може бути дуже корисним». Президент «Демократичних ініціатив» Ілько Кучерів переконаний, що багато в чому тотожними є ті завдання, які стояли свого часу перед Польщею й ті, що їх має нині Україна. «Просвітницька кампанія в Польщі була надзвичайно потужною. Звичайно, значні зусилля докладені безпосередньо перед референдумом, але і до того кілька років велася інтенсивна робота», — вважає він. «Важливими є питання підготовки держави до вступу в ЄС, але не менш важливою є підготовка суспільства», — таку думку висловив директор Інституту громадських справ Яцек Кухарчик.

ФОТОФАКТ

Прем'єр-міністр Греції (що нині головує в ЄС) Костас Сімітіс та «батько» основного закону Європи глава Європейського конвенту Валері Жіскар д'Естен презентують проект майбутньої Європейської Конституції. Його принципово схвалили 25 учасників саміту ЄС в Салоніках. Обговорення проекту тривало три години, після чого журналістам повідомили, що «проект ухвалено за основу» і в майбутньому його доопрацьовуватиме міжурядова конференція.

Фото Рейтер.

Чехи не прислухалися до президента

Незважаючи на те, що референдум щодо вступу Чехії до Європейського союзу розпочався у дещо зловісний день — п'ятницю, 13-го, завершився він святом: переконливою перемогою євроентузіастів. «Так» (тобто «ano») приєднанню до ЄС сказало понад 77 відсотків тих, хто прийшов на дільниці, проти було понад 22 відсотки. Щоправда, прийшло не дуже багато — 55,21 відсотка. Зрештою, «референдумна» пасивність громадян країн—кандидатів на вступ до ЄС стала вже традицією і низька явка нікого не дивує. Та й законодавство Чехії не висуває жодних вимог до мінімальної кількості голосуючих. Цікаво, що найнебайдужішими до референдуму були мешканці провінції — у багатьох невеликих населених пунктах проголосували майже 100 відсотків. А от у великих містах цей показник був нижчий — від 40 до 65 відсотків.

Напередодні референдуму зі зверненням до нації виступив президент Чехії Вацлав Клаус. Він має репутацію євроскептика. Клаус назвав нинішнє волевиявлення «історичним», але закликати голосувати «за» не став. «Кожен з нас повинен буде вирішити, чи доцільно добровільно передати частину своїх повноважень велекому наднаціональному утворенню», — заявив президент. Чехи, на його думку, мають виходити з того, що в ЄС нині відбувається складна дискусія про майбутнє союзу. І підсумки цієї дискусії, вважає глава держави, можуть так змінити умови членства, що через рік-два знадобиться новий плебісцит.

Вацлав Клаус, однак, був вочевидь у меншості. «Чехія однозначно сказала «так» вступу до об'єднаної Європи. Це — чудовий результат», — радів прем'єр-міністр Владімір Шпідла. Задоволені були й у Брюсселі. «Празька весна» 1968 року переконала мене в тому, що небагато хто може навчати чехів демократії, свободи, поваги до прав людини, — заявив комісар ЄС з питань розширення Гюнтер Ферхойген. — Увесь ЄС матиме користь від їхньої особливої чутливості до питань рівності перед законом та рівних можливостей, їхнього бачення відносин з нашими сусідами».

Фото АП.

Сторінку «Євроінтеграція» веде Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Концепція ЄЕП: що в дужках?

У вересні президенти України, Росії, Казахстану і Білорусі планують підписати угоду про створення Єдиного економічного простору (ЄЕП). На п'ятому засіданні Групи високого рівня, що пройшло в Києві, експерти намагалися згладити суперечності у підходах сторін до концепції ЄЕП.

Під час засідання Перший віце-прем'єр України Микола Азаров зазначив, що в документі значно поменшало «дужок», у яких фіксували розбіжності в підходах сторін. Схоже, «четвірка» прийняла позицію Києва, який наполягав на етапності процесу і на тому, що першим кроком до ЄЕП має стати зона вільної торгівлі без винятків і обмежень.

Як пояснив «ГУ» представник білоруського МЗС, у дужках залишалися «якісні характеристики, що відображають можливий ступінь інтеграції наших країн». Іншими словами, якщо для Росії і Білорусі валютний і митний союз у рамках ЄЕП прийнятний, то для Києва навряд чи. Ступінь зацікавленості України в ЄЕП поки що не виходить за межі створення зони вільної торгівлі.

Ціна питання відома. За словами радника першого віце-прем'єра України Віталія Лук'яненка, лише у взаємній торгівлі з нашим північним сусідом вона перевищила 1 млрд. доларів за 11 товарами і товарними групами, щодо яких у Росії діють обмеження, винятки або спеціальні процедури, котрі перешкоджають вільному переміщенню товарів.

На минулому засіданні Групи високого рівня сторони визначили перелік «чуттєвих» у цьому контексті товарів. Росія вже заявила про готовність йти на поступки. В інтерв'ю пресі під час перерви п'ятого засідання робочої групи російський віце-прем'єр Віктор Христенко казав навіть про можливість зменшення для партнерів по «четвірці» цін на енергоносії. Як швидко від декларацій сторони перейдуть до справи, покаже час. А стосовно економічних розрахунків, плюсів і мінусів ЄЕП загалом, на проведенні яких наполягала українська сторона, то вони з'являться у кращому разі до наступного засідання групи.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Неекономічні теми економічного форуму

Фото АП.

В Йорданії проходить Світовий економічний форум. Його головні теми — миротворчий процес на Близькому Сході та ситуація навколо повоєнного Іраку. Так, на ізраїльтян та палестинців рівною мірою було покладено відповідальність за те, що вони перешкоджають втіленню в життя плану мирного врегулювання. Учасники форуму закликали палестинців припинити терористичні акти, а ізраїльтян — цілеспрямовані вбивства палестинських цивільних осіб. Про проблеми Іраку йшлося у доповіді цивільного адміністратора країни від США Пауля Бремера **(на знімку).**

Політреформа по-рахмонівськи

У Таджикистані відбувся референдум, на якому громадяни країни схвалили внесення 56 поправок до конституції. Головна з них — президент Емомалі Рахмонов отримав змогу залишатися главою держави до 2020 року. Поправки підтримали 93,13 відсотка таджиків. Усього в референдумі, за даними Центрвиборчкому Таджикистану, взяли участь 96,39 відсотка виборців. Референдум розпочався о 8-й годині, а за дві години він уже відбувся: проголосували необхідні 53 відсотки. Голосували за всі 56 поправок разом, відповідаючи на запитання: «Чи ухвалюєте ви зміни та доповнення до конституції Республіки Таджикистан?». Про що йшлося, не уточнювалося. Зазначу, що одна з нових поправок усуває з конституції статтю, котра обмежує вік президента — не старше 65 років. 2020 року пану Рахмонову виповниться 67. Ні ООН, ні ОБСЄ своїх спостерігачів на таджицький референдум не прислали.

Тепер Емомалі Рахмонов фактично може стати довічним президентом Таджикистану. До цього часу такий привілей мав лише глава Туркменистану Сапармурат Ніязов, а Рахмонов поступово готував підгрунтя для цього: 1999 року уже вносилися поправки до конституції з цього приводу. Сказати, що для колишнього СРСР ця ситуація унікальна, не можна: якщо білоруський президент поки що лише веде мову про третій термін (він йому необхідний для збереження стабільності в країні), то президент Узбекистану Іслам Карімов 2002 року так само, за допомогою референдуму, забезпечив собі змогу балотуватися ще на два семирічні терміни після 2005 року. Судячи з усього, стабільність у Центральній Азії забезпечено. Надовго.

Яна СТАДІЛЬНА.

Дні української культури

У Грузії 21—23 червня проходили Дні української культури. У рамках цього заходу з чотириденним робочим візитом у Тбілісі перебувала делегація діячів культури України на чолі з Міністром культури і мистецтв України Юрієм Богуцьким.

Українська делегація домовилася про видання грузинсько-українського словника, про обмін студентами творчих вузів, а також про участь молодих грузинських кінематографістів у міжнародному кінофестивалі «Молодість» та про запрошення їхніх українських колег на грузинський кінофестиваль «Шовковий шлях».

У зв'язку з відзначенням сторіччя від дня народження Миколи Бажана заплановано також перевидання його перекладу поеми Шота Руставелі «Витязь у тигровій шкурі».

За програмою Днів української культури відбулися виставка декоративно-ужиткового мистецтва і сучасної української фотографії, концерт майстрів мистецтв.

Інтернет пожирає пресу?

Німецькі інформаційні агенції повідомили: видавництво «Бауер» має намір придбати берлінську газету «Тагесшпігель», яка погрузла в боргах. Інтерес до її купівлі підтвердило також видавництво, яке випускає «Штутгартнер цайтунг».

Газета «Тагесшпігель» упродовж кількох років вела жорстку конкурентну боротьбу за рекламодавців на регіональному ринку з «Берлінер цайтунг». Але обидва видання зазнали краху.

У важкому фінансовому становищі опинилася не лише «Тагесшпігель». Впливова «Франкфуртер альгемайне цайтунг» заявила, що зупиняє випуск додатку «Берлінські сторінки». Це означає, що недільний випуск «ФАЦ» зменшується на чотири полоси. Газета зазнала майже 5 млн. євро збитків лише 2000 року. В редакції оголошено про скорочення робочих місць: їх мають залишити 10 штатних і 20 вільних журналістів. Те саме чекає на «Франкфуртер альгемайне зонтагсцайтунг».

Звичайно, поки що такі цифри не видаються трагічними. Але це повідомлення з Франкфурта-на-Майні найкраще відображає розвиток газетної галузі. Видавництво «Грюнер +Яр» недавно повідомило, що теж залишає ринок регіональної преси й продає конкурентам — видавництву «Гольтцбрінк», яке випускає «Тагесшпігель» і «Ді цайт», — газети про і з столиці: «Берлінер цайтунг» і «Берлінер курір». Для багатьох це стало несподіванкою. Для експертів — ще рік тому очікуваним кроком. Нинішня криза в галузі реклами спонукає шукати вихід навіть найбільших у галузі. Ринок перетасовується. Берлінський сюрприз від «Грюнер +Яр» і «Гольтцбрінку» може бути лише початком. Регіональні газети дедалі частіше стають додатком до великих видань. В експертів уже немає сумнівів, що настав час нового зосередження на ринку преси, якого не було вже впродовж десятиліть.

Фахівці твердять, що галузь преси має найбільші проблеми, яких не було з часів другої світової війни. Те, що спочатку мало вигляд обумовленого низькою кон'юнктурою застою на ринку реклами, нині загрожує перерости в структурну кризу. Після катастрофічного 2001 року прибуток від розміщення реклами та об'яв у газетах ще раз драматично знизився. Обсяг надрукованих об'яв з січня по травень порівняно з таким само періодом минулого року знизився на 30 відсотків. Причина — зменшення кількості реклами, яка є найголовнішим джерелом прибутку газет. Приміром, «Франкфуртер альгемайне цайтунг» втратила 38 відсотків прибутків, «Зюддойче цайтунг» — 27, «Ді вельт» — 19.

Особливо важкими для щоденних газет виявилися втрати в розділах «Рубрики». За перші п'ять місяців «Франкфуртер альгемайне цайтунг» опублікувала вдвічі менше об'яв про роботу — на 52 відсотки менше, ніж 2001 року. Хоч уже тоді порівняно з попереднім 2000 спад становив 50 відсотків.

Видавець Губерт Бурда сказав в інтерв'ю газеті «Ді вельт»: «Газети переживають структурну кризу через наступ Інтернету. Такий розвиток можна порівняти з часом, коли з'явилося приватне/комерційне телебачення. Нерухомість, робочі місця вигідніше пропонувати через Інтернет».

Криза змушує менеджерів видавництв шукати нетрадиційний вихід із ситуації. До цього спонукало рішення видавництва «Аксель Шпрінгер» про злиття двох його газет «Ді вельт» і « Берлінер моргенпост», що призвело до втрати понад 100 робочих місць, але мало забезпечити майбутнє обох видань. Видавництво «Гольтцбрінк», яке, крім газети «Тагесшпігель», хоче купити «Берлінер цайтунг», котра теж самотужки не може розрахуватися з кредиторами. Може статися, що фінансова неспроможність газет призведе до створення досі небачених альянсів. Щоправда, їм протистоять старі німецькі правила контролю за злиттям у пресі. Однак недавно канцлер Шрьодер натякнув, що в цій галузі можуть бути зміни. Це означає, що уряд має намір послабити картельне право.

Валентина ПИСАНСЬКА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Київ*

Слухання справи Лаптєвої знову перенесено

На 11 липня було вкотре перенесено слухання позову у справі Олени Лаптєвої — вдови бортінженера російського літака Ту-154, що загинув над Чорним морем 4 жовтня 2001 року. Судя Печерського суду Києва винесла рішення про перенесення засідання (процес перебуває на стадії відповідей на запитання і пояснень) після того, як з'ясувалося, що адвокат вдови хворий, а його опонент — представник Кабінету Міністрів, хоча й з'явився на суд, але також скаржився на погане самопочуття.

Українсько-киргизькі переговори

В Україні з офіційним візитом перебуває міністр закордонних справ Киргизії Аскар Айтматов. На сьогодні заплановано його зустріч з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином. Учора відбулися переговори делегацій України та Киргизії на чолі з главами МЗС та підписання українсько-киргизьких документів.

■ *Брюссель*

Знову про реадмісію

Україна та ЄС узгодили структуру і загальні принципи угоди про реадмісію. Під час другого раунду переговорів, що відбулися в Брюсселі, узгоджено структуру та загальні принципи документа. Угода покликана врегулювати питання незаконної міграції між Україною та державами—членами ЄС. Під час обговорення йшлося також про необхідність запровадження заходів для взаємного спрощення візового режиму.

■ *Хеврон*

Убито лідера «Хамас»

Антитерористичний підрозділ прикордонних військ Ізраїлю ліквідував у Хевроні одного з лідерів терористичного угруповання «Хамас» Абдаллу Кавасме, одного з найбільш розшукуваних терористів. Водночас міністерство національної інфраструктури Ізраїлю розробляє програму з будівництва нових поселень у пустелі Негев, що в південному районі Ізраїлю, а також у Галілеї — на півночі країни. Ці райони планують заселити єврейськими поселенцями, котрі мешкають на палестинських територіях.

■ *Мінськ*

Помер Василь Биков

Минулої неділі в одній із лікарень під Мінськом на 80-му році життя помер відомий письменник Василь Биков — автор повістей «Журавлиний крик» (1959), «Третя ракета» (1961), «Обеліск» та «Дожити до світанку» (1972). За дві останні він був удостоєний Державної премії СРСР.

Стосунки з нинішньою білоруською владою у письменника складалися погано. Починаючи з 1998 року він багато часу проводив за кордоном. У Чехії письменнику зробили операцію з видалення ракової пухлини шлунку, однак хвороба прогресувала. Василь Биков помер у реанімації онкологічної лікарні в Боровлянах під Мінськом.

■ *Одеса*

Кооперативний партнер на морі

Відповідно до індивідуальної програми партнерства між Україною і НАТО у північно-західній частині Чорного моря та на прилеглій суші розпочалися міжнародні навчання «Кооператив партнер-2003». У них беруть участь більш як п'ять тисяч військовослужбовців з 11 країн — України, Азербайджану, Болгарії, Грузії, Греції, Італії, Румунії, США, Туреччини, Франції, Хорватії, а також сили НАТО. У навчаннях залучено понад чотири десятки бойових кораблів, катерів та підводних човнів **(один з них — на знімку)**, допоміжних суден, два десятки літаків і вертольотів. Морські піхотинці розпочали миротворчу операцію з урегулювання умовної кризової ситуації, відпрацьовуючи взаємодію сил НАТО та країн-партнерів. Навчаннями за програмою «Партнерство заради миру», що триватимуть по 5 липня, керує головнокомандувач Об'єднаних ВМС НАТО у Південній Європі адмірал Фердинандо Санфеліче де Монтеферте, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Фото УНІАН.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Рекомендації парламентських слухань «Демографічна криза в Україні: її причини та наслідки»

Учасники парламентських слухань, які відбулися 21 травня 2003 року, обговоривши питання щодо демографічної кризи в Україні, відзначають, що глибока демографічна криза не тільки стала серйозним гальмом соціально-економічного розвитку України, а й загрожує її національній безпеці.

Протягом останніх десяти років чисельність населення України зменшилася майже на чотири з половиною мільйони осіб. Різко знизилася народжуваність, зросла смертність, зокрема смертність людей працездатного віку. Це спричинило випереджаюче скорочення працездатного населення, небезпечне зменшення трудового і демовідтворюючого потенціалу, що загрожує сповзанням України в деградаційну спіраль, за якою робоча сила вибуває і не відтворюється. На демографічній ситуації в країні негативно позначається наростання міграційних процесів — від'їзд багатьох громадян України на постійне проживання до інших держав, а також пошук мільйонами людей роботи за кордоном.

Зниження рівня життя особливо боляче вдарило по громадянах похилого віку, молоді, дітях. Дедалі більше стає безпритульних і бездоглядних дітей. Злиденність, втрата багатьма людьми впевненості у своєму майбутньому і майбутньому своїх дітей стали головними причинами зростання кількості самогубств, абортів, а також утримання від народження дітей.

Деформоване соціальне середовище, руйнуючи фізичне, психічне та духовне здоров'я людей, знижує їх життєву активність, творчу продуктивність, створює психоемоційний дискомфорт. За таких умов людина як основний суб'єкт соціальної життєдіяльності перестає бути повноцінним учасником прогресу і оздоровлення суспільства.

Прийняті Урядом України за останні роки концепції і програми розвитку охорони здоров'я населення України, безпечного материнства, державної політики у сфері здійснення контролю над тютюном, заохочення народжуваності, боротьби із захворюванням на туберкульоз, запобігання захворюванням на СНІД та профілактики ВІЛ-інфекцій, зміцнення моральності у суспільстві та утвердження здорового способу життя виконуються не повністю і не справляють відчутного впливу на ситуацію у демографічній сфері.

Не досягнуто відчутних змін у цій сфері і після проголошення 2001 року в Україні Роком охорони здоров'я населення.

Загострення демографічної ситуації обумовлене насамперед критичним станом вітчизняної економіки, руйнацією соціальної сфери, особливо на селі, зубожінням мільйонів людей, поглибленням майнового розшарування в суспільстві. За індексом людського розвитку ООН, головними компонентами якого є очікувана тривалість життя, рівень освіти, добробуту населення, Україна, яка десять років тому займала серед 173 країн сорок п'яту позицію, опустилася на сто другу позицію.

Таке становище стало наслідком того, що політико-економічні трансформації в Україні відбувалися без урахування їх соціальних наслідків, а реформування економіки здійснювалося без належного наукового обґрунтування. Соціальне спрямування реформ залишалося багато в чому деклараціями.

Подолання демографічної кризи є комплексною проблемою і потребує комплексного підходу до її вирішення на рівні держави.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Рекомендації парламентських слухань «Демографічна криза в Україні: її причини та наслідки»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань «Демографічна криза в Україні: її причини та наслідки» (далі — Рекомендації парламентських слухань), що додаються.
2. Кабінету Міністрів України до 15 січня 2004 року інформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.
3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на комітети Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони та з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 5 червня 2003 року.
№ 940-IV.

Враховуючи вищенаведене, Верховна Рада України рекомендує Кабінету Міністрів України:

1. На основі схвалених у різний час програм, концепцій, заходів розробити єдину державну (національну) Концепцію демографічного розвитку України, яка передбачала б з урахуванням досвіду передових європейських країн цілісну систему заходів економічного, правового, соціального, освітнього, культурного, інформаційно-пропагандистського та організаційного характеру і була спрямована на зниження смертності, підвищення народжуваності, захист, реабілітацію та відновлення генофонду населення України, відвернення міграції, яка погіршує демографічну ситуацію в країні. Забезпечити належне фінансування заходів, спрямованих на реалізацію гарантованих Конституцією України прав на працю та можливість заробляти собі на життя, заробітну плату, не нижчу від визначеної законом, соціальний захист, достатній життєвий рівень, охорону здоров'я, медичну допомогу, безпечне довкілля, освіту. Для координації заходів з опрацювання і здійснення державної політики в галузі демографії, контролю за її реалізацією створити міжвідомчу Національну раду з питань демографічної політики.

2. Зосередити зусилля на забезпеченні сталого економічного зростання та підвищення рівня і якості життя населення, подолання масового безробіття та різкого майнового розшарування населення, збільшення кількості робочих місць, достойної оплати праці, ефективного функціонування системи соціального захисту інвалідів, ветеранів війни і праці, громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Вжити невідкладних заходів до погашення заборгованості із заробітної плати та забезпечення своєчасної її виплати (в тому числі на приватних підприємствах), а також пенсій, стипендій, допомог, інших соціальних виплат.

Встановити ефективний нагляд за діяльністю підприємств щодо виконання ними вимог трудового законодавства, створення безпечних умов праці.

3. Забезпечити безумовне виконання положень Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві», особливо в частині зміцнення матеріально-технічної бази агропромислового комплексу та відшкодування з Державного бюджету України витрат на спорудження об'єктів соціальної інфраструктури на селі.

4. Запровадити систему оперативного статистичного та медико-екологічного моніторингу демографічних процесів, порівняльного аналізу в Україні та по регіонах, відслідковувати причини погіршення демографічної ситуації та оперативно вживати необхідних заходів.

5. Звернути особливу увагу на необхідність докорінного поліпшення охорони здоров'я, забезпечення доступності медичної допомоги для всіх верств населення, пропаганду і стимулювання здорового способу життя, репродуктивного здоров'я, безпечного материнства, виховання демовідтворюючої духовності і моральності.

Підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України проекти законів України про гарантований обсяг надання медичної допомоги, про контроль над реалізацією тютюнових виробів і спиртних напоїв.

Удосконалити цінову, податкову, митну політику стосовно алкогольних та тютюнових виробів.

6. З метою підтримки молодих сімей та сімей з дітьми:

запровадити пільгове оподаткування та довгострокове кредитування сімей з дітьми залежно від кількості дітей;

забезпечити збільшення видатків на пільгове кредитування будівництва житла;

забезпечити збільшення до двох прожиткових мінімумів розміру допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

забезпечити одноразову допомогу сім'ї при народженні дитини, яка має бути адекватною витратам на придбання дитячого ліжка, постільних речей, коляски, ванночки та необхідної кількості пелюшок і дитячого одягу, аптечки з коригуванням цих сум залежно від змін цін;

стимулювати економічну активність сім'ї, зокрема шляхом зменшення оподаткування сукупного доходу сім'ї залежно від кількості дітей;

забезпечити сприяння жінкам у поєднанні професійної діяльності та материнства шляхом розвитку системи дошкільного виховання;

розробити механізм запровадження депозитних рахунків на ім'я кожної новонародженої дитини для накопичення коштів до її повноліття з державними гарантіями їх захисту від інфляції;

вжити заходів щодо розширення виробництва доступних за ціною товарів довготривалого користування (холодильників, пральних машин, кухонних комбайнів).

7. Виступити ініціатором вироблення єдиної міграційної політики країн Співдружності Незалежних Держав. На рівні двосторонніх та багатосторонніх міжнародних угод забезпечити захист прав трудових мігрантів.

У НОМЕР

«Генезис» — багатообіцяючий початок

Вітчизняні ентузіасти кинули виклик визнаним яхтобудівникам світу.

Корабели зазвичай люди забобонні. Допоки судно на стапелях — це, вважай, дитина в лоні матері. Не дай Боже наврочити! А тут ще й первісток! Тому в Черкасах спуск на воду яхти не афішувався широкому загалу і проходив без звичних у подібних ситуаціях урочистостей, промов і почесних гостей. Колективи Київського науково-виробничого підприємства «Оріон» та однойменної черкаської верфі спільними зусиллями лише за рік збудували яхту і 10 червня тримали відповідальний іспит на право входження до професійної касти суднобудівників.

Завершальна операція «приводнення» серйозно ускладнювалася відсутністю необхідної інфраструктури. Але тим-то й дорожчою стала ця перемога.

Впродовж години досвідчений кранівник, на якого молилися і якому підсобляли всі: конструктори, інженери, робітники, — обережно підіймав на канатах зі стапелів білосніжну сорокатонну красуню з біблійною назвою «Генезис», що означає українською «початок початку».

Від надійності техніки і вправності людей залежало багато. Хвилювалися всі. Особливо — директор верфі Володимир Ковтун. Бо це був момент істини. Від успіху операції залежала доля численного колективу висококласних фахівців, майбутні замовлення.

Напруження спало лише тоді, як кіль судна торкнувся поверхні води і корпус рівно і м'яко ввійшов у її стихію. За традицією, розбили пляшку шампанського на щастя, викупали керівників, дали волю почуттям...

(Закінчення на 19-й стор.).

На знімку: яхта «Генезис».

Пошуки оптимального варіанта

ТОЧКА ЗОРУ

Порівняємо напрями розвитку підприємств транспорту нашої держави, які визначено нормативними документами, і фактичну їх реалізацію сьогодні саме у морському транспорті.

Концепцією реформування транспортного сектору економіки, що затверджена постановою Кабміну № 1684 від 9 листопада 2002 року, зазначено: чи не найголовнішим завданням уряду є «створення конкурентного середовища на ринку транспортних послуг». Далі визначено, що досягти цього можна завдяки проведенню широкомасштабної структурної реформи шляхом «демонополізації окремих видів транспорту та видів їх діяльності; розвитку ринкової конкуренції на основі різних форм власності; недопущення зловживання монопольним становищем на ринку транспортних послуг...».

Конкретно для морського транспорту цією концепцією передбачено розробку «механізму приватизації та реструктуризації підприємств, що відповідає вимогам ринкових перетворень».

Нині створено державне об'єднання «Укрморпорт», яке (далі витяг зі статуту об'єднання) діє як єдина господарська структура, до якої порти входять як структурні підрозділи, що «взаємодіють між собою у виробничому процесі».

За статутом державного об'єднання «Укрморпорт», генеральний директор, тобто голова, стає безпосереднім керівником над начальниками всіх морських портів! Постає запитання: чи не є об'єднання «Укрморпорт» державною монополією?

Відповісти на нього мусив за чинним законодавством Антимонопольний комітет України (АМКУ). Проте він дав дозвіл Мінтрансу створити «Укрморпорт» терміном на один рік. Що потім? Отож поміркуємо.

Для своєї діяльності «Укрморпорт» повинен залучити не менш як 50 — 70 фахівців високої кваліфікації. Де їх узяти? Врешті-решт, скільки коштуватиме цей, можливо, лише річний експеримент? Що як через рік АМКУ ухвалить інше рішення стосовно створеного монополіста? Риторичні запитання...

А як там, у них?

Під час створення «Укрморпорту» нібито використано досвід Латвії. У законі «Про порти Латвії» у ст. 10, зокрема, йдеться: «...Кабінет Міністрів формує портову раду, до якої входять: Голова — Прем'єр-міністр; Члени ради — міністр транспорту і два представники від Міністерства транспорту; мери міст Рига, Лієпая, Вентспілс; капітани портів Рига, Лієпая, Вентспілс, міністри фінансів, економіки, захисту навколишнього середовища і регіонального розвитку, сільського господарства; представники Міністерства оборони, асоціації портів Латвії...»

Як бачимо, вже сам рівень представництва державних діячів свідчить, що вони не відатимуть розподілом вантажопотоків, координацією роботи портів та їх підрозділів, фінансовим плануванням, здійсненням маркетингової діяльності та іншими господарськими функціями, як це покладено статутом на «Укрморпорт».

Тому мені здається, що нове утворення призведе до порушення принципу вільної ринкової конкуренції як важливого чинника підвищення ефективності розвитку вітчизняних морських перевезень.

Куди пливти українським портам

Порт, як складна транспортна система, реалізує і забезпечує здійснення комплексу адміністративних і комерційних функцій, котрі пов'язані з переміщенням товарів зовнішньої і внутрішньої торгівлі з сухопутних видів транспорту на морський і в зворотному напрямі; обслуговує пасажирів, морські судна та інші транспортні засоби; забезпечує економічну, екологічну безпеку держави й безпеку морського торговельного судноплавства. Саме така термінологічна характеристика, впевнений, і мусить бути покладена в основу закону «Про морські торгові порти». Бо вона дасть змогу чітко визначити і сформулювати принципи утилітарного, з боку держави, до них ставлення й сформувати основні принципи роздержавлення цих складних систем.

До речі, в українських портах такі комерційні функції, як експедирування вантажів, агентування та ремонт суден, постачання для їх команд продуктів і різних матеріальних ресурсів та деякі інші вже давно виконуються недержавними підприємницькими структурами, і припинити процеси приватизації послуг у портах уже неможливо.

На завершення хочу підкреслити: по-перше, я не збираюся лобіювати інтереси тих чи тих підприємницьких або державних структур. Мої думки — це лише деякі концептуальні, науково обгрунтовані проблемні принципи реструктуризації морських портів України.

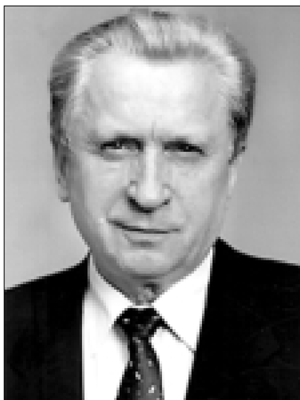
Все це до того, що в сучасних умовах зростання ефективності виробництва лише на 20 відсотків залежить від техніко-технологічних чинників. Інші 80 — саме від менеджменту. Одне некваліфіковане або кон'юнктурне рішення може завдати шкоди більше, ніж усі технічні аварії разом узяті. Ми, одесити, це дуже наочно бачили в історії з Чорноморським пароплавством, яке отримало велику пробоїну і затонуло. Україна залишилася без торгового флоту.

Не дай Боже, щоб така доля спіткала морські ворота нашої держави.

Віктор ЧЕКАЛОВЕЦЬ,
завідувач кафедри Одеського національного морського університету, доктор економічних наук, професор.

Газова промисловість: крізь терни проблем до стабільного зростання

У сучасних умовах паливно-енергетичний комплекс визначальною мірою забезпечує функціонування всіх галузей економіки України і ступінь добробуту населення. Фактично він посів місце несучої конструкції і в економіці, і в державі загалом. Саме від стану справ у ПЕК залежить розвиток промисловості, сільського господарства, сфери послуг, комунального господарства і, врешті-решт, рівень розвитку всього суспільства та якість життя.
Зважаючи на таке велике значення ПЕК у житті країни, привертають увагу перспективи його розвитку. І особливо це стосується нафтогазової галузі — найважливішої складової вітчизняного ПЕК. Адже її частка у наповненні державного бюджету перевищує чверть, а природний газ становить 45% всіх енергоносіїв, що споживаються в Україні.

Розв'язання основних проблем галузі тісно пов'язане з забезпеченням енергетичної незалежності держави, яка, у свою чергу, є одним із синонімів національної безпеки. Особливо актуальним це є для природного газу, оскільки Україна забезпечує себе цим стратегічно важливим видом палива за рахунок видобутку тільки на 24% від потреби. А відтак вона належить до числа країн з дефіцитом власних енергоресурсів.

На цьому тлі велику небезпеку становить стан справ з вітчизняними запасами газу, адже вичерпаність родовищ України сягає майже 80%. Через це природне скорочення видобутку газу тільки в державній компанії «Укргазвидобування» досягло 1,5 млрд. кубометрів на рік.

За таких умов єдиний шанс підтримати й збільшити рівень видобутку газу — це пошук нових газоносних горизонтів. На жаль, протягом 90-х років ресурсна база майже не відновлювалася, оскільки рівень видобутку газу набагато перевищував приріст нових розвіданих запасів. «Проїдання» запасів припинилося тільки 2000 року, коли вперше було нових запасів газу відкрито більше, ніж видобуто за рік. Відтоді з'явилися підстави і для зростання видобутку природного газу в Україні на більш-менш віддалену перспективу. Так, за останні роки тільки підприємствами НАК «Нафтогаз України» відкрито дев'ять газових родовищ в межах Дніпровсько-Донецької западини і п'ять у Західному регіоні. Особливе значення має відкриття на українському шельфі Чорного та Азовського морів чотири родовищ природного газу, що свідчить про значні перспективи видобутку на шельфовій зоні. Її запаси оцінюються в 1 трлн. кубометрів газу.

Наслідком приросту розвіданих запасів газу в Україні стала стабілізація рівня видобутку «блакитного палива» та його зростання протягом останніх двох років. Зокрема, у 2000 р. загальний видобуток природного газу в нашій державі становив 18,1 млрд. кубометрів, у 2001 р. — 18,4 млрд., а в 2002-му — вже 18,8. У першому кварталі 2003 р. видобуток газу досяг цифри 4,38 млрд. кубометрів (100,7% від планових показників), тоді як за аналогічний період минулого року — 4,33 млрд. Але по-справжньому переломними для вітчизняної газовидобувної галузі мають стати найближчі кілька років. Сьогодні є шанси вже до 2007 р. вийти на рівень видобутку, передбачений Національною програмою «Нафта і газ України до 2010 р.», — 19-20 млрд. кубометрів газу на рік.

Не менш важливі завдання стоять перед Україною і в галузі транспортування та зберігання природного газу. Наша держава має другу за величиною в Європі систему магістральних газопроводів, а за обсягами надання транзитних послуг посідає перше місце на світовому ринку транспортування газу. Обсяг транзиту природного газу територією України становив:

■ ■ ■

Сьогодні є шанси вже до 2007 р. вийти на рівень видобутку, передбачений Національною програмою «Нафта і газ України до 2010 р.», — 19-20 млрд. кубометрів газу на рік

■

у 2000 р. — 120,6 млрд. кубометрів, у 2001-му — 123,4 млрд., у 2002-му — 121,4. За перший квартал цього року протранспортовано загалом 61,6 млрд. кубометрів газу, що на 12% більше від показника аналогічного періоду минулого року. Загальна довжина газопроводів перевищує 37 тис. км, у тому числі 14 тис. — це магістральні газопроводи діаметром 1020—1420 мм. Пропускна спроможність системи на вході до України 290 млрд. кубометрів на рік, а на виході — 175 млрд. «кубів». Ця система забезпечує подачу газу і внутрішнім споживачам, і до 90% експортних поставок російського газу до країн СНД, Європи та Туреччини.

Від ефективності використання транспортної інфраструктури безпосередньо залежить стан української економіки в цілому, це має стратегічне значення для надійного забезпечення енергоресурсами всього Європейського континенту. Тому для збереження конкурентоспроможності українських газопроводів та їх привабливості для експортерів газу розроблена і впроваджується програма реконструкції, технічного переоснащення і розширення газотранспортної системи. Головна мета програми — доведення параметрів газотранспортної системи України до сучасного світового рівня.

Надійність газопостачання підтримується розвиненою мережею газосховищ. Загальна активна місткість 13 наявних підземних сховищ газу становить 34,5 млрд. кубометрів і є найбільшою в Європі. До того ж більшість сховищ розташована поблизу транзитних газопроводів біля західного кордону України. Крім того, тривають роботи з подальшого розширення сховищ. На Пролетарському підземному сховищі газу після введення в дію другої черги активна потужність зросте з 1 до 4,1 млрд. кубометрів. На порядку денному перспективне завдання з перетворення України на євросховище, оскільки послуги зі збереження газу є одним із шляхів збільшення надходжень від використання нашої газової інфраструктури. Тим більше що відповідний досвід зі зберігання газу для Словаччини, Угорщини, Польщі, Росії вже є.

Щоб ці надії та обережні плани перетворилися на реалії, конкретні завдання треба ставити вже тепер. Попередньо, необхідно вжити низку заходів щодо створення умов для подальшого нарощування вітчизняної ресурсної бази та для істотного збільшення видобутку природного газу. Гальмує зростання видобутку архаїчна система штучного поділу галузі на геологорозвідку та експлуатаційників. Як наслідок, створена геологами компанія «Надра України» утримує права на родовища з 200 млрд. кубометрів природного газу, але не має коштів для їх освоєння та експлуатації. Саме тому необхідно звернути увагу на загальноприйняту у світі систему, коли процес пошуку родовищ, їх освоєння та експлуатація об'єднані в єдиному підрозділі. Зокрема, в компанії «Бритіш Петролеум» він так і називається: «БП Розвідка та видобування».

Серед організаційних завдань також актуальною залишається проблема збереження у державній власності цілісного нафтогазового комплексу, недопущення його дроблення й приватизації частинами. Річ у тім, що стратегічно важлива газова галузь поділена на кілька компаній. 97% вітчизняного видобутку природного газу зосереджено в компаніях «Укргазвидобування» та «Укрнафта». За транспортування газу відповідає «Укртрансгаз», а за забезпечення блакитним паливом споживачів та його реалізацію — «Газ України». В межах НАК «Нафтогаз України» вони пов'язані в єдиний комплекс. Будь-яке порушення цілісності цього комплексу може призвести до вкрай негативних наслідків, аж до поступової руйнації галузі.

■ ■ ■

На порядку денному перспективне завдання з перетворення України на євросховище

■

По-друге, видобуток газу, як і будь-яких інших корисних копалин, — це витратний і довготривалий процес. За радянських часів від моменту буріння першої пошукової свердловини і до повного введення в дію родовища минало кілька років, а іноді й десятиріччя. Сьогодні ми не можемо дозволити собі таку розкіш, тож процес освоєння нових родовищ потрібно максимально скоротити. Для цього необхідно якомога ширше залучати передові технології видобутку газу — і вітчизняні, і іноземні.

Наприклад, технології надглибокого буріння (шість та більше тисяч метрів) дадуть змогу залучити до експлуатації значні, раніше недоступні запаси газу. Їх освоєння завдяки надглибоким свердловинам дасть Україні додатково 2 млрд. «кубів» газу щороку. Не менші вигоди обіцяє широке застосування методів горизонтального буріння та скайклінг-процесу. Технології видобутку газу на морському шельфі також розширяють можливості України у самозабезпеченні природним газом. Так, експлуатація родовищ на шельфі Чорного та Азовського морів може довести річний видобуток компанії «Чорноморнафтогаз» до одного мільярда кубометрів. А це впритул наблизить Крим до повного самозабезпечення природним газом. Як бачимо, правильна науково-технічна політика в галузі — важливий резерв для істотного збільшення обсягів видобутку і нарощування доведених запасів газу в Україні попри поширену думку про переважну вичерпаність і неперспективність вітчизняних родовищ. Крім того, більшість з названих нових технологій в Європі використовує тільки Україна, тому відкриваються перспективи приходу вітчизняної газової промисловості на родовища інших держав.

По-третє, важливим пріоритетом є робота з відновлення репутації України як надійного партнера в галузі транспортування і зберігання природного газу. Це полегшить наступну діяльність з укладення довготермінових міжнародних контрактів з постачальниками і споживачами блакитного палива для збереження наявних та залучення додаткових обсягів транзиту газу територією України.

По-четверте, треба чітко врегулювати ринок газу всередині України, щоб уникнути зловживань, що поставили у 2000 р. нашу державу на межу енергетичної катастрофи. З ринку енергоресурсів потрібно усунути посередницькі структури, зробити чітку та прозору систему реалізації газу промисловим підприємствам, створити єдиний реєстр споживачів газу України.

Крім того, розв'язання всіх цих проблем неможливе, якщо залишити без уваги законодавчу роботу. Поліпшення фінансового становища та здійснення господарської діяльності підприємствами газової галузі напряму залежить від удосконалення нормативно-законодавчої бази. Особливо це стосується законодавства з оподаткування, оскільки податкова політика не залишає можливості не те що реалізувати заплановане, а хоча б утримати досягнуті результати.

Все назване належить до завдань нещодавно створеної за участю підприємств галузі Всеукраїнської громадської організації «Національна газова спілка України». Вона вже зробила свої перші кроки і впевнено заявляє про себе на міжнародних енергетичних форумах, відстоюючи інтереси вітчизняної газової промисловості.

Іван ДІЯК,
генеральний секретар Національної газової спілки України.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Європейську хартію регіональних мов або мов меншин, підписану від імені України 2 травня 1996 року в м. Страсбурзі (далі — Хартія), ратифікувати.

2. Положення Хартії застосовуються до мов таких національних меншин України: білоруської, болгарської, гагаузької, грецької, єврейської, кримськотатарської, молдавської, німецької, польської, російської, румунської, словацької та угорської.

3. Україна бере на себе зобов'язання відповідно до частин I, II, IV, V Хартії, крім пункту 5 статті 7 частини II.

4. Стосовно кожної мови, на яку відповідно до статті 2 цього Закону поширюються положення Хартії, застосовуються такі пункти та підпункти статей 8—14 частини III Хартії:

а) підпункти «a (iii)», «b (iv)», «c (iv)», «d (iv)», «e (iii)», «f (iii)», «g», «h», «i» пункту 1 та пункт 2 статті 8;

б) підпункти «a (iii)», «b (iii)», «c (iii)» пункту 1, підпункт «c» пункту 2 та пункт 3 статті 9;

в) підпункти «a», «c», «d», «e», «f», «g» пункту 2, підпункт «c» пункту 4 статті 10;

г) підпункти «a (iii)», «b (ii)», «c (ii)», «d», «e (i)», «g» пункту 1, пункти 2 та 3 статті 11;

ґ) підпункти «a», «b», «c», «d», «f», «g» пункту 1 та пункти 2 і 3 статті 12;

д) підпункти «b», «c» пункту 1 статті 13;

е) підпункти «a», «b» статті 14.

5. При застосуванні положень Хартії заходи, спрямовані на утвердження української мови як державної, її розвиток і функціонування в усіх сферах суспільного життя на всій території України, не вважаються такими, що перешкоджають чи створюють загрозу збереженню або розвитку мов, на які відповідно до статті 2 цього Закону поширюються положення Хартії.

6. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 травня 2003 року.
№ 802-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні»

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до статті 12 Закону України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 15, ст. 67) такі зміни:

1. Абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

«Реєстратор та його учасник не можуть прямо чи опосередковано володіти акціями емітента, реєстр власників іменних цінних паперів якого веде цей реєстратор».

2. Доповнити частину першу абзацом такого змісту:

«Емітент не може бути прямо чи опосередковано засновником та учасником реєстратора, реєстр власників іменних цінних паперів якого веде цей реєстратор».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Емітенти та реєстратори власників іменних цінних паперів зобов'язані протягом одного року після набрання чинності цим Законом привести свою діяльність у відповідність з вимогами законодавства України з урахуванням змін, внесених цим Законом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 22 травня 2003 року.
№ 853-IV.

ФОТОФАКТ

За всю історію свого існування севастопольський «Севморзавод» збудував більш як 500 суден різного типу, плавучих кранів. Його останній витвір — пожежне судно для нафтотерміналу одеського порту «Південний».

На знімку: давши прощальний салют «батькові»-Севастополю, пожежне судно відбуло до Одеси.

Фото Світлани КАЛИНОВСЬКОЇ.

«Він залишився у вас. У сорок першому...»

«Росія, 31.07.1941. Дорогі Гільде та Гюнтер! З Луцька поїхали до Житомира, що приблизно за 200 км від Києва. Це столиця України, яку наші війська оточили, але її вперто обороняють росіяни. За наказом фюрера, місто не повинне бути пошкоджене, воно має здатися від голоду. Більшовики відважно обороняють його, борються до останнього солдата, навіть коли в тому немає сенсу. Дорогою сюди ми бачили спустошливу розруху, спалені міста. На вулицях ще лежать мертві коні, розбиті танки, повітря сповнене трупного запаху. Ми зазирнули в один з танків. У ньому на своїх місцях сиділи обгорілі російські танкісти. Нас обганяли колони піхоти, величезна кількість автомашин, пройшли також спеціальні війська СС. Вони складаються переважно з добровольців віком від 20 років. Це — спеціально дібрані солдати —найміцніші хлопці. Моя відпустка знову відкладається. Сподіваюся, що все це незабаром закінчиться. Принаймні мені все вже остогидло. Залишайтеся здорові, ваш Карл».

«20.08.1944. Шановна Ольго Остапівно! Повідомляємо, що ваш чоловік, рядовий Іщук Василь Степанович, загинув у бою смертю хоробрих 18 серпня 1944 року й похований у братській могилі...»

«Росія, 18.08.1941 року. Вельмишановна фрау Керссебаум, змушений надіслати вам сумне повідомлення про те, що вчора вночі о 0.15. ваш чоловік Карл Керссебаум помер у лазареті повітряних військ у Житомирі від дизентерії. Наша бойова частина оплакує смерть сильного, свідомого свого обов'язку солдата. Учора на кладовищі відбулося його поховання з усіма воїнськими почестями...»

Закінчення. Початок у «ГУ» від 21 червня ц.р.

Бухгалтер Карл Керссебаум став солдатом у 1940...

З мертвими не воюють

...Я роздивлялася план місцевості, яку німецькі окупанти обрали для поховання своїх полеглих вояків: Пушкінштрассе, Шевченкоштрассе, Гітлерштрассе... Зазвичай у Радянському Союзі іменами великих поетів називали вулиці в центрі міст. А в Гітлерштрассе нові «господарі» вочевидь перейменували вулицю Леніна або Сталіна. Чи зберігся там німецький цвинтар — можна й не запитувати... І про ставлення тамтешніх мешканців до завойовників мертвих і живих — розповідати зайве...

Ці свої міркування я виклала геру Керссебауму, чим його і здивувала, і засмутила: «Але чому не зберігся цвинтар? І куди він подівся? Могли бульдозером знести? Але цивілізовані люди з мертвими не воюють...

У гера Керссебаума, котрому на початку другої світової війни виповнилося вісім років, і якого вона залишила сиротою, свої резони, а в тих, хто після визволення від ворога зносив бульдозерами кладовища завойовників — свої. Чи нам тепер судити їх? А от знайти могилу його батька принаймні можна спробувати...

Отож солдат Керссебаум залишився у нас, у Житомирі, в 41-му. Версій було кілька. Перша: могила могла бути знищена, бо на місці одного з поховань споруджено гаражі. Або ж останки покояться в іншому місці, де нині розташована військова частина. Або їх перенесено на спільний лісовий цвинтар неподалік Житомира в напрямку села Зарічани. Друга: поховання може бути у... міському парку імені Гагаріна.

Коли я звернулася з цими даними до керівника Народної спілки з догляду за військовими похованнями Ульріха Шрадера, то він не повірив: «У міському парку? Не може бути! Ми б про це знали. Втім, наша робота дарує й не такі несподіванки. Не заперечуєте, коли я поїду до Житомира разом з вами?»

Немає невідомих солдатів?

Народна спілка з догляду за військовими похованнями — гуманітарна організація, створена 1919 року, яка утримується здебільшого на пожертви родичів загиблих і добровільних спонсорів. Утім, коли коштів бракує, їх надає уряд федеративної республіки. Її завданням є збір і документування інформації про німецькі військові поховання за кордоном, їх збереження і догляд. Під опікою Спілки перебуває 724 військові цвинтарі, де поховано майже 1,9 млн. загиблих у 48 країнах світу. Але чи не найголовніше: жоден полеглий солдат не повинен залишитися безіменним...

Тривалий час робота Народної спілки в країнах Східної Європи, зокрема, на території колишнього Радянського Союзу, де загинуло майже три мільйони вояків, була неможливою. Після політичних змін організація розпочала роботу в цьому регіоні. Ульріх Шрадер розповів, що значну кількість із 120 тисяч поховань важко встановити: їх або зруйновано, або розграбовано, або забудовано. І все-таки майже 400 тисяч полеглих уже перепоховані на спільні регіональні кладовища. В Україні їх п'ять: у Києві, Севастополі, Харкові, Кіровограді, Житомирі та в селі Потилич, що на Львівщині. Щоб могили були доглянуті, сказав пан Шрадер, вирішено останки воїнів не переносити в рідну землю: воїн має спочивати там, де він упав на полі бою, поруч зі своїми товаришами. Звісно, коли родичі захочуть забрати останки, їм це дозволяється.

Навіщо ми це робимо? Ваш Суворов колись сказав, що мертві не мають сорому. Полеглі не завжди з власної волі йшли на війну. Вони мають право на якийсь знак на ній. Крім того, ми намагаємося зберегти пам'ять про жертви війни, щоб люди, дивлячись на ці величезні поля кладовищ, замислилися над минулим і всіма силами протистояли війні й насиллю.

Співробітник Київського бюро спілки Володимир Дорофєєв, який упродовж понад десяти років веде пошук воїнських поховань незалежно від приналежності до будь-якої держави чи національності, додав, що серед загиблих німців майже нема безіменних і дуже мало таких, котрі пропали безвісти. Принаймні таких випадків, щоб у загиблого не було жетона з усіма даними про нього, дуже мало. Звичайно, війна є війна, тому на ній безвісти пропадали й німецькі солдати. Але їх кількість непорівнювано менша, ніж з радянської сторони: таких налічується близько 10 відсотків.

Під час розкопок полеглих радянських воїнів не завжди вдається встановити, хто вони, оскільки багато з них не мають розпізнавальних знаків. Наказом наркомату оборони СРСР від 1942 року в наших було вилучено пластмасові капсули, куди вкладалася записка з даними про його власника. Натомість запроваджено червоноармійські книжки із записами чорнилом. Тому й маємо мільйони пропалих безвісти. З'ясовується, їхні родини не мали права на будь-яку допомогу, а вдови —на одержання пенсії. Така от економія коштів...

Примирення біля могил

...Заступник глави Житомирської обласної держадміністрації Ігор Рафальський, до якого ми звернулися по допомогу, спасибі йому, залишив нагальні справи, запросив фахівців. Моєму франкфуртівському знайомцю, 72-річному гереу Керссебауму, пощастило: цвинтар, де покояться останки його батька та ще 500 вояків, зберігся повністю — на території військової частини, на ньому розташований спортивний майданчик. Звичайно, для того, щоб здійснити ексгумацію похованих тут, потрібен дозвіл Міністерства оборони України. Але оскільки між Україною і Німеччиною є відповідні міждержавні угоди, каже Ульріх Шрадер, то справа лише за формальностями.

...Очевидці розповідають, що війська вермахту зайняли Житомир 9 липня. Вони ввійшли туди, як на екскурсію: їх ніхто не затримав. Такий був початок війни. Лише за кілька днів під Новоград-Волинським вояки нашої П'ятої армії влаштували ворогові справжнє пекло й утримували його регулярні частини, які сунули на Київ. Полеглих у боях німців і тоді, й пізніше звозили на кладовище біля села Зарічани. Тут поховано загиблих на всіх фронтах есесівців, їхнього командира, військового злочинця Теодора Ейке.

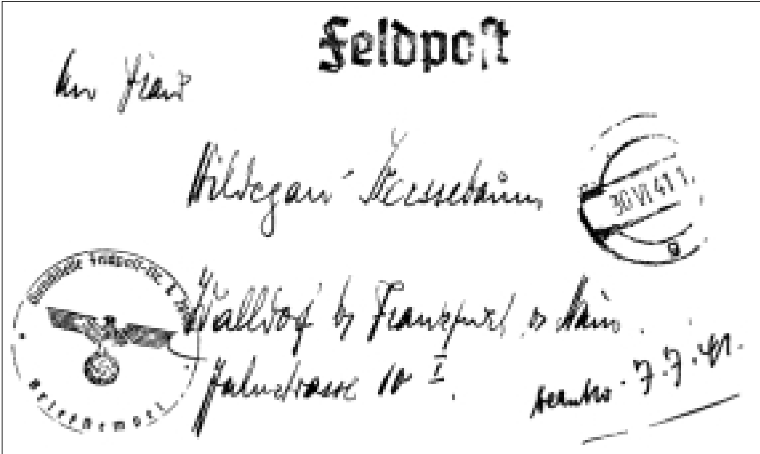
Поховані поблизу Зарічан не мають окремих могил, але їхні імена викарбувано на кількох гранітних плитах. Представники українських ветеранських організацій попросили, щоб на них не було імен військових злочинців, що німецька сторона сприйняла з розумінням.

Читаю рядки з іменами — першими, котрі впали в око: Франц Генвел, 21. 01.1920—12.07.1941; Карл Крістанель, 25.03.1922—28.10.1943; Франц Гекс, 25.03.1922—31.12.1943. Сотні імен: переважно 20—25-річних солдатів. Окупанти...

Спільні регіональні кладовища для полеглих німецьких вояків схожі: один великий дерев'яний хрест, і по всьому полю поховань — по три невеликих кам'яних. На полі поховань поблизу Зарічан біля підніжжя великого хреста на граніті викарбовано звернення до живих: «Тут на цвинтарі спочивають німецькі солдати. Пам'ятайте про них і про жертви всіх воєн. Їхні долі закликають нас до примирення».

Валентина ПИСАНСЬКА.

Київ—Франкфурт-на-Майні—Житомир—Київ.

Лист із фронту до Німеччини

УРОЧИСТОСТІ

Долучитися до подвигу

Щороку в селі Кримка Первомайського району відбуваються обласні урочистості з нагоди вшанування пам'яті учасників молодіжної підпільної організації «Партизанська іскра», які віддали життя за визволення рідного краю від окупантів.

Після того, як фашисти окупували Кримку, хлопці і дівчата зібралися у школі, щоб обговорити план боротьби з фашистами. Десятикласник Парфентій Гречаний разом з друзями виніс із школи радіоприймач та друкарську машинку. В жовтні юні патріоти, зібравшись на збори в Кодимському лісі, створили підпільну антифашистську організацію. До неї вступили 47 юнаків і дівчат, учнів 8—10 класів з Кримки, Катеринки, Степківки, Новоандріївки, Кумар, Кам'яної Балки та Кам'яного мосту.

Молоді підпільники друкували та розповсюджували листівки, збирали зброю та готувалися до серйознішої боротьби. В 1942 році вони вже пускали під укіс ешелони, ушкоджували зв'язок, визволяли полонених радянських воїнів.

«Іскрівці» загинули у фашистських в'язницях. Їхній подвиг увічнено в пам'ятниках та обелісках, у п'єсах та поемах; він живе у місцевому музеї «Партизанської іскри», в побудованих миколаївськими корабелами судах «Партизанська іскра» та «Парфентій Гречаний».

Цього року серед молодіжних делегацій, що прибули до Кримки з усіх районів області, були й члени героїко-патріотичного гуртка ЗОШ № 1 з Кривого Озера. Хлопці і дівчата під керівництвом учительки історії Антоніни Іванівни Коваль ведуть пошук, збирають матеріали про героїв минулої війни. Вони є членами малої селищної ради, де вчаться впроваджувати в життя основи демократії.

Під час урочистостей представники Первомайського району передали обласну естафету «А пам'ять священна...», що була започаткована 22 червня 2002 року на Кривоозерщині, делегатам Миколаєва. За рік естафета пройшла в усіх районах. Нині в маленькому контейнері — грудочки землі, омиті кров'ю наших співвітчизників, які вели запеклі бої за визволення рідного краю.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Фото Олега ШРАМКА (УНІАН).

ФОТОФАКТ

Перепоховання залишків 39 радянських бійців відбулося в Новгородці Кіровоградської області. Їх знайшли на місцях боїв члени пошукового загону «Зірка», що діє при обласній комісії з увічнення пам'яті жертв війни і політичних репресій. У боротьбі за визволення Новгородківського району з осені 1943 до середини березня 1944 року, за офіційними даними, загинуло більш як сім тисяч радянських воїнів.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

На знімку: під час урочистого перезахоронення.

Лиш тоді стає місто героєм...

Улітку—восени 1941-го Одеса зірвала плани гітлерівців про блискавичне захоплення нашої країни. Потім вела активну боротьбу із загарбниками в період окупації. І, нарешті, за один лиш день, у результаті блискавичних операцій іззовні й зсередини, розірвала пута поневолення у квітні 1944-го.

У відомій пісні є слова: «Лиш тоді стає місто героєм, коли став героєм солдат». Звання «Місто-герой» Одеса удостоєна, відомо, першою серед інших героїчних міст. У цьому заслуга тисяч і тисяч відважних. Коротко розповімо лише про деякі з тих героїчних подій та про їх учасників — живих донині і полеглих.

«А почестей ми не просили,

не чекали нагород за діла», — так писав поет Григорій Поженян пізніше, згадуючи про героїчні 73 дні і ночі оборони Одеси в 1941-му. Той, чиє прізвище назавжди викарбуване золотом на пам'ятній дошці будинку № 27 по вулиці Пастера серед прізвищ загиблих моряків-розвідників, які ціною своїх життів дали спекотної пори воду спраглій, оточеній ворогом Одесі.

Їх невеличкий загін зумів з боєм пробитися на водонапірну станцію «Дністер», включити насоси, утримувати її доти, доки місто, де вода була дорожча за хліб і видавалася у мізерних дозах за картками, утамувало спрагу, накопичило воду на майбутнє. Німці в багатократ переважаючими силами пішли на штурм станції, моряки відчайдушно до останнього відбивалися. Тоді вважалося, що всі вони загинули. Командування розіслало рідним похоронки. Отримала її у Харкові й мати Григорія — й одразу добровільно пішла на фронт, військовим лікарем. Та тяжко поранений Поженян зумів вижити, дістатися своїх. Щоби, повернувшись у стрій, захищати Севастополь, воювати на інших фронтах, зірвати в Норвегії німецький завод з виробництва сировини для атомної бомби.... І зустрітися, вже після війни, з матір'ю. І написати сценарій зворушливого, одного з найпопулярніших кінофільмів про війну «Спрага», в якому розповідається саме про той епізод оборони Одеси — подачу її захисниками води з Дністра. Щоб вони могли й надалі давати гідну відсіч ворогові...

Усіх їх, героїчних епізодів оборони, звичайно, не перелічити. Вже коли гітлерівці, взявши місто в тісне кільце й обстрілюючи з гармат його центральні вулиці та гавань, готувалися святкувати перемогу, висадився на берег, у їхньому тилу, Григорівський десант моряків-чорноморців. Пішли в наступ і ті, хто оборонявся. Ворога, що зазнав великих втрат, спільними зусиллями відкинули від міста на десяток кілометрів. У обложеній Одесі, що перебувала у глибокому ворожому тилу, мужність і героїзм стали масовим явищем. І досі збереглася пам'ять про подвиги піхотинців Я. Бреуса і В. Симонка, артилеристів В. Барковського і М. Зінов'єва, льотчиків С. Куниці і В. Сірогодського, моряків В. Єрошенка і Г. Негоди... Вели свій бойовий рахунок і жінки-легенди — кулеметниця Ніна Онілова та снайпер Людмила Павличенко, які стали Героями Радянського Союзу...

Два з половиною місяця, витримуючи шалений натиск ворога, захисники Одеси відтягли на себе 300-тисячну армію противника і в тяжких, виснажливих боях більш як половину її знищили та взяли в полон.

«Не падайте, духом. Кріпіться...»

Лідію Романенко випадало слухати не раз: тоді співала вона зі сцени оперного, у філармонійних концертах. Зачаровували її голос, виконавська манера. Не думалося якось про її літа — артистка завжди трималася енергійно, молодо. Тому нещодавно, на меморіалі легендарної 411-ї батареї, де вона виступала перед учасниками війни, побачивши її з численними нагородами — орденами Великої Вітчизняної війни другого ступеня, «За мужність», десятком медалей, немало здивувався: звідки, за які такі заслуги? З'ясувалося, за бойові, у роки Вітчизняної.

До війни вона встигла закінчити лише сім класів. Отож бойовий шлях розпочала ще підлітком, в окупованій Одесі. Успішно виконувала роль зв'язківця між тими, хто чинив у місті опір загарбникам. Не раз проникала Ліда в катакомби, де зосередилися партизанські загони, щоб повідомити їм дані про ворожі сили, дислокацію вантажів, які потім злітали у повітря. Доставляла туди боєприпаси і продукти. Розповсюджувала в місті листівки із закликами не коритися ворогові. Нерідко дорослі дорікали їй за надмірний ризик, та вона у відповідь лише жартувала: «Хто там зверне увагу на таку плюгаву?».

В Одесі та на її околицях під час окупації діяли п'ять партизанських загонів і 45 підпільних груп. Вони пускали під укіс ешелони з військами, зброєю та боєприпасами, нищили автомашини з військовими вантажами, здійснювали каральні операції, передавали на «велику землю» відомості про зосередження ворожих військ, про заходи та наміри окупантів. Саме зважаючи на дії партизанів і підпільників, гітлерівці змушені були утримувати в окупованій Одесі та в навколишніх селах доволі солідні сили — майже 16 тисяч солдатів і офіцерів.

Загарбники нишпорили по всіх усюдах, щоб натрапити на слід нескорених. У лютому 1942 року їм вдалося захопити групу бійців розвідувально-диверсійного загону на чолі з Володимиром Молодцовим (Бадаєвим). Після жорстоких катувань гітлерівці запропонували командирові загону подати, в обмін на збереження життя, прохання про помилування. Сподівалися у

такий спосіб розрекламувати те помилування і зламати опір решти підпільників. Та у відповідь почули: «На своїй землі пощади у ворога не збираюся просити». Не вдалося зламати й 16-річного зв'язківця загону Яшу Гордієнка. Перед смертю у листі до матері, якого вдалося переправити на волю, він написав: «Не падайте духом. Кріпіться. Перемога буде за нами».

Її, Перемогу, Ліда Романенко, пройшовши після визволення Одеси багатьма дорогами війни, зустріла в лісі під Віднем, де після салюту співала з імпровізованої сцени — кузова автомобіля з відкритими бортами — для солдатів-переможців. Її вже тоді називали «артисткою», хоча і консерваторія, і велика сцена були вже потім...

«Щасливої миті в мене не було...»

Одеса жила передчуттям визволення з-під 907-денної окупації. Ворог, усвідомлюючи близьку поразку, метушився: прагнув відправити на захід якомога більше награбованого, а те, що залишилося, знищити. Підпільники не могли не помітити, як спішно мінували житлові будинки, приміщення театрів, шкіл, лікарень, портових споруд, заводів і фабрик, залізничний вокзал.

А передові частини 3-го Українського фронту під командуванням уродженця Одеси генерала армії Родіона Малиновського вже просувалися з боями у напрямку міста. Бійці 5-ї ударної армії за вкрай несприятливих погодних умов — раптом різко похолодало, пішов густий сніг — успішно форсували Тилігульський лиман. Багато хто, не очікуючи човнів та плотів, зробив це убрід, по груди у крижаній воді. Тут приклад своїм підлеглим показав командир 248-ї стрілецької дивізії полковник Микола Галай. Повиливали з чобіт воду на правому березі лиману — і вперед, на Одесу.

Та гітлерівці готували для наступаючих ще одну перешкоду: вони замінували дамбу величезного Хаджибейського лиману і збиралися, як тільки наблизяться радянські війська, зірвати її і затопити Пересип. Про це дізналися партизани загону під командуванням Л. Горбеля й вирішили будь-що перешкодити ворожому задумові. Вони несподівано штурмували дамбу і знищили там до півсотні підривників. Шлях на міські вулиці було відкрито. Звідки, однак, вів відчайдушний опір ворог.

Бійцям 248-ї дивізії полковника Галая, що просувалася лівим флангом, уздовж морського узбережжя, випало долати, окрім того опору, ще й чимало слизьких від недавніх опадів схилів: в атаку йшли квартал за кварталом, падаючи, повзучи і знову піднімаючись. Ціною власного життя подавив гранатами кулеметників і автоматників в одному з будинків сержант Гриньов. Ще один вузол оборони ворога знищили автоматники під командуванням сержанта Соколова. Пробрався через руїни і знищив черговий вузол супротиву старший сержант Петров...

Хоча й мав ворог у місті значні сили — 350 тисяч солдатів і офіцерів, 3200 гармат і мінометів, 550 літаків, 160 танків і самохідних артилерійських установок, та лиш одна доба навального наступу воїнів-визволителів, активно підтриманого партизанами і підпільниками, вирішила долю міста. Вранці 10 квітня той же Галай і полковник Паравишников у супроводі двох автоматників піднялися на балкон оперного театру і встановили там червоне знамено. 248-му стрілецьку дивізію, першу серед інших військових частин і з'єднань, було удостоєно найменування «Одеська».

Завдяки стрімкій операції радянських військ і діям місцевих партизанів та підпільників вдалося зірвати плани гітлерівців не тільки щодо руйнації дамби Хаджибейського лиману, а й повного знищення, разом з її мешканцями, замінованої Одеси.

248-ма Одеська стрілецька дивізія Галая потім брала Кишинів, йшла з боями через Польщу, штурмувала Берлін. Та через багато років опісля від генерал-майора у відставці Миколи Захаровича Галая випало почути:

— І тепер ніби бачу, як піднімаємо прапор над визволеною Одесою. Щасливішої митті у моєму житті ніколи, здається, не було...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ДОЛЯ

У війни своя арифметика

Жовте сонце повагом скочувалося в бездимну синяву, провіщаючи гарну погоду. Ось лишень невідомо було, хто доживе до завтра. Чи буде цей день для них? Попереду між пагорбами, що поросли рідкими кущами, у бінокль проглядало незнайоме і рідне для них селище Часів Яр. Вибити з нього гітлерівців — такий наказ отримала рота, до якої зовсім недавно зарахували Василя Понікарова. Він ще й з усіма хлопцями не встиг познайомитися, котрі разом з ним короткими перебіжками просувалися від одного пагорба до іншого.

До армії їх майже всіх призвали 1943-го. На Донбасі в той час тривали кровопролитні бої. Саме тоді, в розпалі наступу, потрапив на фронт 18-річний Понікаров. Багато солдат полягло в попередніх боях, і частини поспіхом поповнювали новобранцями...

...Прямо назустріч бив довгими чергами кулемет, і жовті траси віялом розрізали туман, що клубочився. День, який вже згасав, наповнювався гуркотом, гулом. Разом зі своєю ротою Понікаров ішов в атаку. Взводний, розмахуючи автоматом, попереду всіх уже піднімався на крутий схил. «Уперед! За Батьківщину!...»

Праворуч, стріляючи на ходу, біг молоденький солдат, з яким Понікаров перед цим лежав поруч в очікуванні атаки. Каска з'їхала набік, очі заливав піт. «Ось і настав твій час, рядовий Понікаров. Чи дарма ти їв хліб, співав пісні: «Якщо завтра війна...».

Ніхто з них тоді ще не знав, кому судилося повернутися, а кому... піти у вічність. Крокуючи в шерензі новобранців, що вже порідшала, не відав і Василь Георгійович, що незабаром його, котрий ще не встиг закінчити десятий клас, призначать у запасному полку командиром відділення. Як і те, що з боями судилося дійти до Запоріжжя, але побачити його лише за кілька років...

Свинцем під Запоріжжям зустріла Новоолександрівка. Ворог не на жарт закріпився в цьому селі, розташованому на безіменній височині: два протитанкові рови, в кам'яних будинках — кулеметні гнізда. Тільки-но піднімися!

Але вони піднялися.

— Того дня із відбитого напередодні у гітлерівців села ми вийшли ще затемна, — пригадує Василь Георгійович. — На світанку почули гуркіт моторів. Десь неподалік проїхали танки, яким ми зраділи. Поспішили за ними. Але танки виявилися з хрестами...

Броньовані чудовиська косили роту з кулеметів, розстрілювали з гармат. Тричі поранений осколками від снарядів, контужений, через що втратив зір, лежав, стікаючи кров'ю, на запорізькій землі рядовий Понікаров.

— Випадково наштовхнувся на мене хтось із наших, —каже Василь Георгійович. — 12 кілометрів тягнув він мене на собі. Пам'ятаю голос медсестри в польовому шпиталі в Новоселівці. «Санітари! Санітари!», —кричала вона. Лаючися, сама взяла мене на руки і віднесла прямо до операційної. Повільно відновлювався зір. А потім шість з половиною місяців — у шпиталях. Від одної операції до іншої...

Тільки у квітні 1944-го він повернувся до свого Слов'янська. Закінчив 10-й клас. Вступив до Харківського авіаційного інституту. Після закінчення молодого інженера направили в місто, яке він так і не побачив 43-го. На Запорізькому моторобудівному заводі Василь Георгійович працював до пенсії. До бойових медалей і ордена Вітчизняної війни І ступеня додалася медаль «За трудову відзнаку».

Про свій бойовий шлях Понікаров згадує неохоче:

— Розпитайте краще в інших, — каже він. — Які всю війну пройшли...

Але я все-таки вирішив розповісти про нього, про Василя Георгійовича. На війні й один день — термін. Хочеш —за три його рахуй, хочеш — за рік. Адже у війни своя арифметика. Але головне тут те, що не ховався Понікаров за чужі спини, не шукав, де легше. Про це могли засвідчити не лише нагороди Василя Георгійовича, а й нашивки за поранення, які він не носить. Чомусь не заведено їх носити...

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

1942 рік. Харківський напрямок. Наступ червоноармійців.

ПОЛІТИКА

Відвернути ядерну біду України!

Заява фракції Соціалістичної партії України у зв'язку із загрозою нової чорнобильської катастрофи

Останнім часом у Києві і по всій Україні циркулюють повідомлення про неблагополучну ситуацію на Чорнобильській атомній електростанції. Офіційні державні органи називають це чутками, запевняють, що ситуація перебуває під контролем. Але справжнє становище, як випливає з висновків учених-фахівців і повідомлень преси, далеке від благополучного, більше того, воно викликає обгрунтовану тривогу.

Побудований сімнадцять років тому об'єкт «Укриття» над ЧАЕС, відомий як саркофаг, розрахований попередньо на **тридцятирічний термін** експлуатації, руйнується на очах. Стеля його стала решетом, через яке викидається радіаційний пил, і останнім часом рівень радіації в зоні саркофага істотно підвищився. Конструкції перекриття визнано аварійними. Збільшується нахил колон, що може призвести до падіння плит і всіх конструкцій оболонки саркофага. Результат падіння і зруйнування «Укриття» за своїми масштабами може перевершити чорнобильську катастрофу 1986 року. Життя на величезній території України (і не лише України) можна буде вважати знищеним. Дніпро стане мертвою рікою з усім басейном малих річок і водоймищ.

Фракція Соціалістичної партії України з прикрістю констатує, що Президент і уряд, добре знаючи про загрозу катастрофи, не вживають жодних реальних заходів для її відвернення. Гірше того, Президент і уряд на догоду Заходу зробили шоу із закриття ЧАЕС, піддавшись на обіцянки іноземців спільно побудувати нове укриття над саркофагом. Однак з різних причин будівництво країнами «великої сімки» не фінансується, а ті кошти, що виділяються, Україною використовуються неефективно. Влада не готова до вирішення питань такого масштабу. У цих умовах потрібно було мобілізувати всі внутрішні ресурси для будівництва саркофага-2 своїми силами. Проте правлячий режим віддав перевагу політичним іграм і боротьбі за збереження влади кланів, а народ кинув на поталу стихії і волі випадку.

У цій ситуації депутати-соціалісти вбачають єдиний вихід — **у створенні національного фонду для будівництва нового укриття над чорнобильським саркофагом.** Потрібно припинити будівництво і облаштування всіх резиденцій, палаців, придбання автомобілів, літаків і вертольотів для розкошування вищого державного керівництва, спорудження автобанів, скоротити витрати на чиновницький апарат і силові структури, використати можливості комерційних банків, зажадати від олігархів повернення вивезених за кордон коштів і терміново почати будівництво, яке має порятувати український народ від нового ядерного пекла. Необхідно також встановити суворий контроль за продажем овочів, фруктів, грибів, риби, оскільки багато їх у столиці і в інших містах продається із зони, ураженої радіацією.

Вимагаємо від Президента і уряду обнародувати **повну інформацію** про ситуацію у районі Чорнобильської АЕС. Нам не потрібні паніка і хаос, ми далекі від політичних спекуляцій і упереджень, але **народ має знати правду і бути готовим до випробувань.** Торік соціалісти вже попереджали владу про хлібну проблему, але до нас не захотіли прислухатись. Люди слухали байки про високий урожай, а тим часом під дахом влади їх грабували. Тепер, з'ясовується, хліба нема. Влада має бути свідома того, що злочинно приховувати від своїх громадян і світу реальну загрозу і можливості її уникнення. Тільки сувора відповідальність влади перед народом, що можливе при зміні системи влади, повне і чесне інформування його про масштаби загрози і шляхи її відвернення, мобілізація внутрішніх ресурсів і резервів здатні порятувати наш народ від ядерної катастрофи.

Вважаємо також за необхідне звернутися до народів, парламентів і урядів світу, до міжнародного співтовариства по екстрену допомогу у знешкодженні ядерного монстра. Відлік часу для цього у нас із вами обмежений до краю. Метроном запущений.

Перед лицем реальної ядерної загрози соціалісти України закликають до загальнонаціональної єдності і згуртованості. Відвернути катастрофу можна, якщо зупинити розкрадання держави, встановити чесні партнерські зв'язки зі світом і всією потугою України загнати розбудженого чорнобильського атомного звіра у нове, збудоване за всіма вимогами науки і досягненнями технічної думки, укриття. Відкладати це надалі для України рівнозначно смерті.

Іван БОКИЙ,
заступник голови фракції.

Радіоактивний пил не розповсюдиться за межі зони

Стверджують фахівці, якщо раптом і впаде вся чи частина стелі-покрівлі об'єкта «Укриття»

АКТУАЛЬНО

«Чутки, що останнім часом систематично виникають навколо ЧАЕС, не лише тривожать громадськість України та зарубіжжя, а й дестабілізують роботу чотиритисячного колективу станції та персоналу працюючих на її майданчику підрядних організацій».

Так розпочинається чергове повідомлення інформаційно-представницького відділу державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС». А далі у ньому і в інших ідеться ось про що.

Нинішня споруда «Укриття» спроектована та збудована у надзвичайно стислий термін — за сім місяців в умовах високих рівнів радіації — і справді втрачає з роками свої захисні властивості. Важливо враховувати й таку подробицю. Для кількох конструкцій «саркофага» опорами слугують уцілілі конструкції четвертого енергоблока. Такий варіант захисної споруди було обрано серед 18 інших, бо у високорадіаційних умовах, що склалися після аварії, неможливо було зводити нові опори в зруйнованому блоці.

Виконувач обов'язків головного інженера ДСП ЧАЕС по об'єкту «Укриття» Володимир Лісніченко визнає: стан будівельних конструкцій сьогодні, безперечно, викликає тривогу. Під дією навантажень та наслідків вибуху 1986 року деякі конструкції відхилилися від проектного стану і втрачають стабільність. Водночас проведені 2002 року візуальні обстеження не виявили нових деформацій порівняно з обстеженнями попередніх років. А занепокоєння викликають конструкції деаераторної етажерки, де тривають видимі деструктивні процеси.

Справді, металоконструкції покрівлі «саркофага» і металеві листи товщиною до 1,5 мм, якими їх було обшито, пошкоджені корозією. До того ж більшість конструкцій встановлювали дистанційно, що не забезпечило необхідну щільність їх прилягання. Після проведених робіт із герметизації, станом на початок нинішнього року, загальна площа нещільностей зменшилася вдесятеро і становить близько 100 кв. метрів. Саме через ці нещільності відбувається «неорганізоване» винесення радіоактивних аерозолей з об'єкта, яке 2002 року зросло порівняно з 2001 роком на 19,5 відсотка. «Організоване» винесення здійснюється системою природної вентиляції об'єкта «Укриття» зі спеціальними фільтрами через вентиляційну шахту третього енергоблока станції. Однак максимальна доза загального винесення становила торік 1,1 відсотка від допустимої межі.

Із перших днів введення в експлуатацію об'єкта «Укриття» його персонал ретельно контролює всі параметри потенційних небезпек — стан будівельних конструкцій, паливовмісних матеріалів, радіаційну обстановку тощо. За даними вимірювальних систем, контрольовані параметри на сьогодні перебувають у межах норми. Тому **Володимир Лісніченко** заперечує поширюване твердження, що в результаті обвалення будівельних конструкцій «Укриття» може виникнути аварія, за своїми наслідками гірша за катастрофу 1986 року.

Можливі наслідки обвалення покрівлі вивчали фахівці науково-дослідних інститутів ім. І. Курчатова (Росія) і ядерних досліджень НАН України та інших. Їх висновок: радіаційні наслідки обвалення покрівлі «Укриття» перевищать допустимі значення лише для приміщень та проммайданчика станції, а радіус можливого розповсюдження радіоактивного пилу обмежиться територією 30-кілометрової зони відчуження.

Довідка.

Оцінка безпеки будь-якого об'єкта атомної енергетики і промисловості взагалі спирається, як правило, на практичний досвід експлуатації такого чи аналогічного. «Укриття» не має аналогів у світі, а досвід його технічної експлуатації становить лише 17 років.

З метою відвернення будь-яких ризиків згідно з планом здійснення заходів на об'єкті «Укриття» (SIP) ведеться підготовка до будівельно-монтажних робіт зі стабілізації будівельних конструкцій «саркофага», які планованo розпочати наступного року.

Однак повністю захистити навколишнє середовище від наслідків можливого обвалення може лише нова захисна споруда, яка має накрити нинішній об'єкт «Укриття». Концептуальний проект її буде завершено у 2004 році. Проектування та спорудження «Укриття-2», як і роботи у рамках SIP, ведуться за рахунок внесків міжнародної спільноти до Чорнобильського фонду «Укриття».

Та після спорудження нового укриття перед Україною постане не менш важливе завдання — вилучення та поховання паливовмісних матеріалів та радіоактивних відходів у суворій відповідності з чинними національними та міжнародними стандартами. Для цього будуть потрібні великі кошти. Будівництво сховища для відпрацьованого ядерного палива і заводу з переробки рідких радіоактивних відходів закінчено. В цих об'єктах ведеться монтаж технологічного обладнання.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Враження голови Комітету Верховної Ради з питань будівництва, транспорту і зв'язку Валерія ПУСТОВОЙТЕНКА.

Він разом з іншими членами комітету побував на ЧАЕС із робочим візитом наприкінці травня нинішнього року. Валерій Павлович зазначив тоді: **«Це не перше моє відвідання Чорнобильської АЕС. І щоразу переконуюся, що станція в надійних руках. Треба віддати належне колективу підприємства, його мужності, досвіду і професійній підготовці».**

Водночас голова комітету висловив стурбованість, що населення України дуже мало знає про стан справ на станції, і запропонував створити Український фонд для прискорення будівництва нового «Укриття», щоб гарантувати безпеку наших дітей, людей і держави.

Довідка.

За оцінкою групи управління проектом плану SIP, для зведення фундаменту «Укриття-2» типу «Арка» потрібно буде переміститизблизько 100 тисяч кубометрів ґрунту, змонтувати майже 30 тисяч квадратних метрів фундаментних плит, близько 70 тисяч кубометрів будівельного бетону.

Для спорудження нового укриття необхідно буде 18 тисяч тонн спеціальної конструкційної сталі. Потрібно виготовити арочні сегменти довжиною 65 метрів, шириною і висотою по 12 метрів, з яких буде складено чотири секції, котрі насуватимуться на нинішнє «Укриття». Для доставки арочних сегментів треба обладнати спеціальні транспортні схеми.

Вартість будівництва нового укриття, за нинішніми оцінками, становитиме 163 мільйони доларів. Ці кошти надходитимуть з міжнародного фонду «Укриття». Матеріали вишукуватимуться наші, українські.

Будівництво фундаменту планованo розпочати у квітні 2006 року, одразу після завершення робіт зі стабілізації конструкцій нинішнього «Укриття». Звести повністю об'єкт «Укриття-2—Арка» передбачається наприкінці лютого 2008 року.

Для гарантування безпеки під час будівництва нового укриття нині споруджуються санпропускник, реабілітаційний центр, центр підготовки персоналу; розробляються системи контролю доступу, поводження з радіоактивними пилом і відходами, загальнопромислової безпеки і охорони праці, радіаційного захисту.

Усі рішення, пов'язані з реалізацією плану SIP, неодмінно погоджуються з Асамблеєю донорів міжнародного фонду «Укриття». Чергова асамблея має відбутися 8—10 липня на Чорнобильській АЕС і в Славутичі.

Коментувати ці повідомлення з ЧАЕС важко й не потрібно. Бо очевидне і зрозуміле для нас всіх одне: треба все-таки прискорювати будівництво «Укриття-2», якщо без нього не обійтися, і якнайскоріше вилучити й навічно поховати ті небезпечні радіоактивні відходи й речовини з нинішнього.

За матеріалами інформаційно-представницького відділу ДСП ЧАЕС підготував Яків ГАЛЬЧЕНКО.

СУСПІЛЬСТВО

Апетит з їдою прибуває

АНОМАЛІЇ

Не все, що робиться — на краще. В цьому, схоже, переконалися миколаївські акціонери з державного холдингу «Чорноморський суднобудівний завод».

Вони, звичайно, розуміли, що двоє господарів в одному домі — не на добре. Але 2002 року змушені були посунутися і пустити на свою територію ТОВ «Нібулон», відомого регіонального зернотрейдера з україно-угорсько-англійським родоводом. Пустили, зрозуміло, з вигодою для себе, продавши об'єкт незавершеного будівництва «Реконструкція східної добудовної набережної». Коштів на неї не було з 1996-го, та й діючі добудовні набережні готові виконувати обсяги робіт 1991 року. Були б замовлення.

А саме їх останнім часом і потребували кораблі. До того ж катастрофічно бракувало коштів на добудову танкера для замовника з Греції. Зрив виконання угоди погрожував держпідприємству міжнародним скандалом і штрафами.

Аж тут на горизонті з'явилися червоні вітрила надії у вигляді ТОВ «Нібулон». Його керівництво запропонувало продати згаданий об'єкт, щоб на його базі реалізувати солідний інвестиційний проект, тобто побудувати перевантажувальний термінал для зернових і олійних культур.

Влада області та зацікавлені міністерства дали «добро», тодішній прем'єр-міністр — відповідні доручення, і оборудка відбулася. Згідно з договором від 05.02.2002 р. покупцеві передано частину земельної ділянки Державної акціонерної холдингової компанії (ДАХК) «ЧСЗ».

Товариство з обмеженою відповідальністю мало за договором досить широкі, та все-таки обмежені права. Скажімо, йому дозволялося перевозити територією заводу 60 тисяч тонн вантажів на місяць залізницею і 30 тисяч тонн — автошляшами. За рік — 1,08 мільйона тонн. «Нібулону» виділили місце під контрольно-пропускний пункт, термінал, надали можливість користуватися комунікаціями, електроенергією, дорогами. Хоча досі угод на окремі послуги не укладено. Чому?

Ось тут, так би мовити, і зарито собаку. У двох господарів в одному домі різні погляди на проблеми, скажімо, забезпечення охорони режимного об'єкта, яким є ДАХК, використання транспортних магістралей, КПП, земель водного фонду, збільшення (порівняно з угодою) вантажоперевезень товариством і контролю за ними з боку ТОВ тощо.

Будівництво державного холдингу цілком резонно вважає, що, задовольнивши нові вимоги керівництва «Нібулону», порушиться режимність «ЧСЗ», графік і технологічний цикл суднобудування, посилиться зношення доріг і в такий спосіб буде завдано шкоди виробництву, що зменшить інвестиційну привабливість ДАХК «ЧСЗ».

Чи міг Кабмін спокійно спостерігати за тим, що відбувається на величезному заводі, який внесено до списку підприємств стратегічного призначення і підлягає, до слова, приватизації?

Прем'єр-міністр Віктор Янукович висловився однозначно: інтереси держави вимагають глибокого вивчення конфліктної ситуації в Миколаєві й відповідного виваженого рішення.

За дорученням Кабміну на ДАХК виїздила міжвідомча комісія, до складу якої увійшли представники восьми міністерств, СБУ, ФДМ та Миколаївської облдержадміністрації.

Перевіряльники відзначили, що за рік з лишком ТОВ «Нібулон» сплатило суднобудівникам 54,6 мільйона гривень, із яких майже 30 мільйонів витрачено на добудову грецького танкера, решта коштів пішли на техпереоснащення, сплату боргів із зарплати і податки.

Здавалося, попутного вітру вам, партнери. Користуйтеся своєю частю, будуйте термінал, створюйте робочі місця.

Одне слово, дійте згідно з договором.

І діяли б, треба гадати, якби не втрутилася міська влада. Вона без погодження з керівництвом заводу і ФДМ, що розпочав процес приватизації, видала свідоцтво про право власності ТОВ на залізничну колію завдовжки 1208 метрів, автодорогу (345 м), контрольно-пропускний пункт площею майже 49 кв. метрів. Усі ці об'єкти, зазначимо, розміщені на території «ЧСЗ» і відчуження їх неприпустиме. Та вийшло, як просили... Хто?

Товариство, мабуть, не проти поступово підім'яти під себе всі ласі об'єкти й території? Інакше як пояснити те, що вже нині ТОВ, судячи з урядового звіту, накинуло оком на транспортні артерії, частину водної акваторії, стенд розмагнічування суден; і має збільшити вантажопотік до 1,3 мільйона тонн на рік і т. д. й т. п. Чи не паралізувати роботу заводу (для початку) хочуть пани з ТОВ? Чи не роль троянського коня відіграє договір від 05.02.02 р.: головне зайти на територію, а потім...

Такі аж ніяк не пусті запитання напрошуються після ознайомлення зі звітом згаданої міжвідомчої комісії. Висновки її та пропозиції, гадаю, відомі Прем'єр-міністрові Віктору Януковичу. За ним і слово. Остаточне слово на користь здорового глузду і на благо держави.

Іван ІЛЛЯШ.

Знімають відео. У головній ролі — порушники правил дорожнього руху

На наших шляхах триває війна. Інспектори ДАІ ведуть боротьбу з порушниками правил дорожнього руху. І хоча результати цього двобою за п'ять місяців нинішнього року (порівняно з аналогічним періодом минулого) подають надію —кількість ДТП зменшилася на 7,9 відсотка, опускати свої жезли даішникам ще зарано.

Щоправда, невдовзі на їх озброєнні має з'явитися надточна техніка. Її зразки начальникам обласних і районних ДАІ та журналістам продемонстрували на нараді в Житомирі, де Державтоінспекція МВС України підбивала підсумки своєї роботи. Зокрема, було показано пересувну діагностичну лабораторію, призначену для перевірки технічного стану транспорту. Під час її проведення всі заміри надходять у комп'ютер, який видає відповідну роздруківку, що дає змогу уникнути суб'єктивізму в роботі інспектора ДАІ. Презентували і голландську систему відеозйомки порушників правил дорожнього руху. Принцип дії простий. Наприклад, відеокамера фіксує на плівку номер машини, дату і час порушення, перевищення швидкості. Цей речовий доказ направляють до суду, куди викликають водія, який і гадки не мав, що його «засікли». А там зафіксованому покажуть фільм про нехтування встановленими нормами водіння, у якому він зіграв головну роль.

На нараді керівної ланки ДАІ МВС країни йшлося про позитив, обговорювали і негативні моменти. За словами першого заступника держсекретаря МВС України генерал-полковника Михайла Корнієнка, ДАІ — один з перших підрозділів силового міністерства, яке оголосило війну хабарництву. Щодня ведеться таємний контроль за виконанням професійних обов'язків нарядами дорожньо-патрульної служби ДАІ. Цього року було виявлено 12 тисяч порушень. Винних покарано.

Виконуючи свою основну місію — гарантування безпеки руху на дорогах, Державтоінспекція традиційно проводить чимало профілактичних заходів. Так, протягом літніх канікул триває акція «Дітям — безпечний дорожній рух». А нещодавно в зоні особливої уваги ДАІ перебував громадський транспорт. Під час акції «Автобус» перевіряли технічну безпеку машин, призначених для перевезення пасажирів, а також профпридатність водіїв. Те й те залишають бажати кращого. Більшість мікроавтобусів не відповідає нормативним вимогам, а деякі водії, особливо приватники, надто вільно ставляться до виконання правил дорожнього руху. Тільки у столиці протягом перших десяти днів акції було знято з рейсів вісім нетверезих водіїв мікроавтобусів.

Можливо, невдовзі у регіонах України з'являться машини із жовтими номерами. Цей розпізнавальний знак після певних перевірок видаватимуть лише пасажирському транспортові, як це вже роблять у АР Крим. Жовті номери, за словами начальника департаменту ДАІ МВС України Олександра Міленіна, слугуватимуть своєрідним сигналом для пасажирів, на якій «маршрутці» безпечно їхати, а до котрої не слід сідати.

Ольга ВАУЛІНА.

КУЛЬТУРА

Замах на короля

Музиканти називають орган «королем інструментів», інструментом-оркестром. Редакція отримала листа від учителя музики з Київщини Миколи Григоровича Кирика. Він просить розповісти про долю вінницького органного залу: раніше про це багато писала преса, з огляду на протистояння між віруючими та музичною громадськістю, а потім писати перестали.

...Коротка історія протистояння така. Будинок камерної та органної музики був у центрі Вінниці. Тут до 1624 року стояли два православні храми, потім поляки на тому місці збудували Домініканський монастир. Згодом костьол монастиря російський уряд віддав православній громаді. З 1962 року тут був спортзал, а в 1981-му приміщення передали облфілармонії. 1985 року німецькі майстри виготовили орган, який коштував тоді майже півмільйона доларів. Відтоді в Будинку камерної та органної музики щорічно відбувалося до 400 концертів.

1990 року, після постанови уряду про повернення культових споруд колишнім власникам, російська православна громада Вінниці оголосила свої права на приміщення. Віруючі за підтримки тодішнього керуючого Вінницькою єпархією митрополита Агафангела (О. Саввіна, який також був народним депутатом України) вдалися до тиску на владу — демонстрацій, мітингів. Восени 1990 року облвиконком постановив передати будинок православним. У рішенні йшлося про демонтаж органу і пошук для нього нового приміщення. Творча інтелігенція обурилась: орган створено саме для цього приміщення, у місті нема іншої споруди з такою акустикою, та й демонтаж загрожує органові пошкодженням. Протистояння почалося, з обох боків з'явилися групи протестантів-голодуючих. Щоб зняти напруження в місті, облвиконком скасував раніше прийняте рішення. Віруючі захопили органний зал під гаслом: «Православні, собор не віддамо невірним!» Було зірвано концерт Ольги Басистюк, концертмейстер якої вибирався з органного залу через вікно, щоб не потрапити під гарячу руку віруючих. Міськрада пішла на компроміс: віддати віруючим лише нижній зал костьолу. Але уряд навесні 1991 року прийняв прямо протилежне рішення: костьол православним не передавати! Православні заявили: якщо так, ми забираємо собор і знімаємо з себе відповідальність за долю органу та іншого майна філармонії. У ніч з 26 на 27 вересня 1991 року орган демонтували...

Що було далі? Про це розповів відомий органіст, заслужений діяч мистецтв України Георгій Курков:

— Коли вінницький орган розібрали, його частини лежали у трьох різних місцях: на складі авіазаводу, в нинішньому Преображенському соборі й ще десь. Звісно, якби демонтаж проводився не нашвидкуруч, то орган набагато легше було б відновити. У 1997 році брати-капуцини виявили бажання поставити орган у себе, в костьолі святої Діви Марії Ангельської. Для цього потрібно було опустити хори на 30 сантиметрів, що і було зроблено. Грошей на ремонт (450 тисяч доларів) не було, але знайшли спонсорів. Відновив орган Єжи Кукля — польський майстер з Бельська-Бяла. Він працював три місяці. Казав: якби це не німецька продукція, то навряд чи інструмент вдалося б реставрувати. Крім того, багато труб просто зникли, зник також і електромотор.

Орган реставрували у травні 1999 року. Тепер там іде, як для храму, досить інтенсивне концертне життя. Щороку в жовтні—листопаді проходить міжнародний фестиваль камерної та органної музики. Звучить шість—десять концертів. Крім того, бувають ще концерти різдвяні, пасхальні та інші.

У Вінниці за цей час побувало чимало виконавців, наших і зарубіжних. Зокрема, з Польщі приїжджали Кукля, Лукаш Матея, Ева Польска, Ельжбета Влосек, цікавий дует: орган, саксофон з комп'ютером — Петр Черни і Томаш Дуда, з Латвії — Євгенія Лісіцина, з Литви — Віргінія Сурвілайте, з Білорусі — Константин Шаров, з Молдови — Аня Стрєзєва. Японців і американців не запрошуємо, це поки що дорого для нас...

Оксана ОМЕЛЬЧУК.

КОРДОН

Митний кордон спрощено

Тепер перетин східного кордону України, стверджують прикордонники, стане простою хвилинною справою. Віднині тут діятимуть зелений та червоний коридори. Час огляду — дві хвилини для автомобілів, шість — для мікроавтобусів і двадцять — для автобусів, розрахованих на тридцять і більше пасажирів. Також скасовано оформлення тимчасового ввезення автомобілів. Уже нині на пропускному пункті «Гопківка» за добу кордон перетинають майже вісім тисяч осіб. Але незабаром росіяни їхатимуть на відпочинок до Криму, і кількість гостей значно збільшиться. Спрощений перехід кордону триватиме до кінця року. Як буде далі — стане відомо після підбиття перших підсумків експерименту, **повідомляє наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.**

Харків.

Кучма, який розводить свиней

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Його прізвище добре знане не лише в Україні, а й за її межами. Однак він ним не хизується. Каже, що це щаслива випадковість, а тому завжди розраховує на власні сили. Проте, звичайно, йому приємно бути однофамільцем Президента.

Віктор Кучма закінчив Львівський інститут фізичної культури, та замість того, щоб торувати шлях до спортивної кар'єри, несподівано для близьких вирішив зайнятися економікою. Пішов працювати в інвестиційну компанію. А згодом виявив бажання розпочати власну справу —розведення свиней. Якось, перебуваючи на Івано-Франківщині у справах, Віктор побачив у селі Підгороддя Рогатинського району розвалений свинарник. Переговоривши з місцевою та обласною владою, він зрозумів, що може розраховувати на підтримку, а тому, не вагаючись, узявся до діла. Перед тим як запустити свинокомплекс, довелося багато читати, вивчати, аналізувати. Їздив за кордон для ознайомлення з технологією харчування, утримання тварин, доглядом за ними. Чимало часу потрібно для будівельно-ремонтних робіт, які розпочалися з реконструкції приміщення старого свинокомплексу. У грудні 1999 року завезли перших свиноматок. Сьогодні на комплексі утримують близько 15 тисяч голів свиней. Зрозуміло, що для таких масштабів, окрім самого бажання та добре написаного бізнес-плану, була потрібна і фінансова підтримка. На той час в проект було вкладено 1,2 млн. доларів США. Більшу частину коштів надав канадський інвестор — компанія «Rosan corporation», створена українцями з діаспори.

Віктор Кучма.

У перший рік своєї роботи свинокомплекс мав 200 тис. доларів збитків. Це було пов'язано з тривалістю виробничого циклу. Сьогодні підприємство «Росан-Агро» дає стабільні прибутки. Віктор Кучма каже, що ця галузь є рентабельною, тому всі витрати окупили себе за 2,5 року. Якщо правильно годувати поголів'я, то на одній свині можна заробити вдвічі більше, ніж вкладено в її відгодівлю.

До речі, вся робота рогатинського свинокомплексу побудована на нових технологіях. У «Росан-Агро» за п'ять місяців свині набирають вагу 105—110 кілограмів. До того ж тут не використовують кормових антибіотиків і гормональних стимуляторів. На свинокомплексах старого взірця таких результатів доводиться чекати дев'ять місяців. А секрет у нетрадиційному і досить цікавому методі годування: свиней тримають на спеціальній дієті. Для цього в комп'ютер заносять заплановану кількість і структуру кормів, які щоденно призначають кожній тварині, — в середньому 2,5 кг. А для контакту з комп'ютером у вухо свині, як мініатюрну сережку, вживлюють електронний чіп. Коли свиня наближається до місця годівлі, чіп передає інформацію на комп'ютер: що з'їла тварина і скільки. Таким чином зайвого вона не з'їсть. Окрім того, свиней підтримують у добрій «спортивній» формі. Для цього їхній щоденний маршрут розроблено так, щоб вони проходили не один десяток метрів. За словами генерального директора «Росан-Агро» Віктора Кучми, гасло в роботі — «щаслива» свиня. «Тільки якщо ми створимо умови для нормального життя свині, можемо розраховувати, що м'ясо буде якісне», — каже Кучма.

До речі, якщо раніше свинину реалізовували в інші регіони, то тепер її переробляють на власному м'ясозаводі. У планах — будівництво комплексу з відгодівлі ВРХ.

Кажуть, що майбутнє належить тому, хто вірить у красу своїх мрій. Віктор Кучма та його колеги-однодумці і є такими оптимістами.

Наталя **АНДРУСЕЧКО.**

Івано-Франківська область.

На знімках: у ковбасному цеху **(ліворуч)**; цех з обробки м'яса.

Фото Миколи **МАЦЮКА.**

З ПОШТИ

Замість майна — дірка від бублика

Шановна редакціє газети «Голос України»! Звернутися до вас змушують прикрі обставини. Уже більше року ми, селяни кількох сіл Городищенського району Черкаської області, намагаємося через суд одержати свої майнові паї у колишньому КСП, але не можемо цього добитися. Хоч і маємо право на них, бо багато років пропрацювали у колективному господарстві. Ніхто начебто не заперечує, що ми маємо право власності не лише на земельний, а й майновий пай, однак одержати його в натурі не можемо. Та розповімо про все докладніше.

Вирішивши вийти з КСП з належними нам паями, ми у 1998 році звернулися з проханням до загальних зборів господарства про виділення майна в натурі. Якщо землю з великими труднощами ще вдалося одержати, то майно ніхто не бажає віддавати й досі, хоча упродовж останніх п'яти років його безжально і безплатно експлуатують усупереч нашій волі. Тому й змушені були звернутися до суду по захист порушеного права.

26 лютого минулого року подали позовну заяву про виділення нам майна в натурі. **Півроку цивільна справа не розглядалася, і лише після того, як звернулися до Міністерства юстиції, суддя призначив її розгляд у серпні**. Розгляд відбувся дуже швидко: суддя відклав справу через те, що не всі позивачі, мовляв, з'явилися на суд. Ми пояснили, що відсутні деякі позивачі похилого віку, які через стан здоров'я і мізерні пенсії не змогли добратися до суду. Але ніхто нас не послухав. А потім ми виявили ще й фальсифікацію протоколу судового засідання, в якому було зазначено, що представник позивачів заявив про неможливість розгляду цивільної справи без позивачів.

Наступне засідання суду відбулося 6 вересня минулого року за таким сценарієм: суддя звинувачував представника позивачів у всіх гріхах. Останній ознайомився з протоколом судового засідання і вніс свої зауваження. Скориставшись конституційним правом, позивачі оскаржили ухвалу суду і направили рекомендованим листом адресатові. Суддя не приєднав її до справи і надіслав цю скаргу позивачеві поштою. Представник позивачів у грудні минулого року звернувся зі скаргою до апеляційного суду Черкаської області з приводу затримки розгляду апеляційної скарги в місцевому суді. Останній, не розглянувши скаргу по суті, відправив її до першої інстанції.

І почалося все спочатку: скарги, пояснення, протоколи... Зауважимо лише, що суддя тривалий час не дозволяв ознайомитися з ухвалою суду, і лише 17 січня цього року нам удалося це зробити. Отож упередженість судді стосовно позивачів очевидна. Як і зловживання службовим становищем. Наостанок хотілося б запитати: невже не можна знайти управи на чиновника місцевого масштабу, який нехтує конституційні права громадян, їхню честь і гідність?

Л. ДЯЧЕНКО, В. ШАПОВАЛ, П. КИРПАТИЙ, О. САБАЛДАШ, Т. ЩЕРБАК — усього 18 підписів.

Кому потрібен кримський рис?

ПРОГНОЗ

Степовий Крим сіяв рис у кращі агротехнічні терміни на 14 тисячах гектарах. Це на тисячу гектарів більше звичного. Першими впоралися велети «Україна» Джанкойського, «Росток» Совєтського, всі шість господарств Красноперекопського району — де вирощують половину кримського рису. У такий спосіб аграрії півострова виправили наслідки стихійних лих, яких зазнали озимі.

Необхідні умови для росту цінної круп'яної культури, що має великий попит, — воду і високу температуру — забезпечили люди і природа. Більша частина вологи надходить самопливом, що дуже важливо, бо за таких умов не підвищуватиметься ціна рису. До переробки зерна нового врожаю вже підготовлено завод у Красноперекопському районі, на якому змонтовано сучасне імпортне устаткування, відлагоджено рисорушки в господарствах.

Кримчани і нинішнього сезону боротимуться за порятунок галузі, спад виробництва якої триває з 1993 року. Відтоді середня врожайність зменшилася з 60 до 43 центнерів рису з гектара. Однак і тут є винятки. Господарство «Штурм Перекопу», наприклад, і донині традиційно збирає не менш як 70 центнерів рису з кожного гектара.

...Розташовану в основному на колишніх солончаках Присивашшя, де крім рису нічого не росте, цю культуру в зоні Північно-Кримського каналу вирощують уже 40 років. А ніби недавно води Дніпра покінчили з посухою і чорними бурями, відкрили нову для колись безлюдного регіону епоху рисосіяння, щороку гарантовано видаючи понад 100 тис. тонн білого зерна належної якості.

Рисосійні господарства продавали до 90 відсотків валового збору — від покупців не було відбою, тож і гроші мали. Думалося, що так буде завжди, тому й не поспішали купувати нову рисосійну і збиральну техніку. А на вкрай зношених агрегатах нині важко домогтися чистоти посівів, сортообміну, впроваджувати сучасні технології. Якість зерна падає. Втім, попри це, **лабораторні досліджения і сьогодні постійно підтверджують вищу якість кримського рису порівняно з імпортним**. Окрім того, за білі зерна тепер платять удвічі менше, хоча ринко на стільки збільшилася його собівартість.

Свого часу всі надії покладали на виробничу систему «Кримрис», яка об`єднала рисосійні господарства з п'яти районів степової частини півострова. Однак з чиєїсь недоброї волі їй, як то кажуть, обламали крила на злеті, передавши галузь управлінню землеробства кримського міністерства АПК. Екологи почали звинувачувати рисівників у розсоленні сиваської ропи, хоча це не особистий гріх сільгоспвиробників, а провина всієї зрошувальної системи півдня України. Комісія з екології і надзвичайних ситуацій ВР АРК, фахівці півострова вважають: без рисових чеків стан довкілля різко погіршиться. Захищаючи галузь, аграрії Криму намагаються впровадити японські та вітчизняні технології, які не даватимуть змогу забруднювати затоки Сиваша.

Адже без рису Присивашшя спустіє за кілька років. Гіркий досвід сусідів-скадовців, які скоротили площі під цією культурою і перетворили на пустку майже десять тисяч гектарів, є тривожною пересторогою кримчанам. Та й у кого підніметься рука розчерком пера залишити без роботи армію професіоналів рисових врожаїв? І це у той час, коли завдяки багаторічній праці практиків і вчених Кримського агроуніверситету нарешті вдалося знайти шлях вирощення білого зерна майже без хімії.

Втілюється оптимальний баланс охорони довкілля: посівні площі під рис скорочено з колишніх 19 тисяч гектарів до 13—14, відповідно збільшено у сівозмінах частку багаторічних трав. Таке нововведення дало можливість на третину зменшити внесення добрив, цілком відмовитися від гербіцидів тим господарствам, які дотримуються правильного водного режиму.

Комплекс сучасних агротехнічних заходів дає змогу значно зменшити обсяги використання води. Та як домогтися її економії, коли крізь грунтові береги недобудованого й досі Північно-Кримського каналу щосезону протікає, мов крізь сито, кілька сот мільйонів кубометрів дорогоцінної життєдайної води з Дніпрового русла? Варто хоча б через 40 років роботи рукотворної ріки одягти її у бетонні плити. Але скрізь рисоводам потрібні гроші. А їх немає та й навряд чи з`являться після нинішніх жнив.

Кримські рисівники, вдало відсіявшися, знову сподіваються лише на власні сили. Для господарств рис — своєрідна валюта. Його тонну охоче міняють на десять тонн пшениці, а за продане зерно купують мінеральні добрива, пальне, техніку, запчастини, засоби захисту рослин.

Надій особливих на підтримку галузі на державному рівні не покладають. Адже в Україні не вирішено проблеми випуску рисозбиральної техніки — вся надія на старенькі комбайни «Дон» і «Єнисей», які вже давно відпрацювали свій моторесурс. Досі не вдалося ліквідувати й «ножиці» між закупівельними цінами на рис і ціною його реалізації. На цьому добряче наживаються комерсанти.

Рисоводи вже не перший рік терпляче чекають справжньої підтримки, зацікавленості державних мужів у виробництві власного, кримського, білого золота. Бо доки ринок України, та й півострова, буде вигідний для реалізації в`єтнамського, індійського, іранського та іншого рису, а вітчизняний залишатиметься нелюбом у рідному краї, селяни Присивашшя щороку, як і тепер, ітимуть у битву за врожай, щоб таки зберегти галузь, яка істотно впливає на добробут, економіку і навіть долю двадцяти сільгосппідприємств і майже півсотні сіл півострова.

Віктор **ХОМЕНКО.**

Крим.

Інвесторіада по–горбачівськи

ЖИТТЯ ЯК ЖИТТЯ

Дорогою до Горбачів уздовж оброблених ланів заступник голови райдержадміністрації Бобровицького району Станіслав Соболь розповідав про нову «моду» в області.

— Нині чимало столичних комерсантів і політиків, тямущих у сільському господарстві, повертаються до своїх сіл із діловими й соціальними інвестпроектами. Хочемо вірити, що ця тенденція ширитиметься й надалі.

Горбачі — село невеличке (468 мешканців, 219 дворів). За словами самих жителів, більшість з яких пенсіонери, за останні півтора десятка років було доведене до ручки. Землю роками не обробляли, транспортного сполучення з районом не було, люди доживали. І ось село із сумною демографією, коли щороку помирає вісімнадцять, а народжується двоє, «виграло в лотерею» — до нього прийшов інвестор.

За відродження Горбачів узявся Іван Іванович Куровський — успішний столичний бізнесмен, генеральний директор «Житлобуду». Сам він родом з Вінниччини, а дружина — із сусіднього Носівського району. Горбачівці, вислухавши його пропозиції, довірили йому свої паї і ще жодного разу не пошкодували про це.

У грудні 2000 року заснували приватне підприємство «Агропрогрес», директором якого став Михайло Коломієць. Нині тут працюють 130 осіб. Підприємство взяло в оренду 2400 гектарів землі на десять років. Кожен з 336 пайовиків за підсумками року отримує на свої півтора відсотка зерно та цукор, які привозять у двір.

Пріоритетним напрямом роботи підприємства з самого початку став соціальний розвиток села. Спершу відремонтували фельдшерсько-акушерський пункт (ФАП), встановили в ньому нові меблі й обладнання. Запросили лікаря загальної практики сімейної медицини Миколу Хабаля. Як розповів Микола Миколайович, щодня до ФАПу приходить з півтора десятка людей. Нещодавно «Агропрогрес» закупив медикаментів на п'ять тисяч гривень, які селяни отримують безплатно.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Не нахвалиться добродієм сільський голова Катерина Голота.

— Коли Іван Іванович виступав на перших зборах села,— говорить Катерина Іванівна, — він сказав: «Я не заробляти гроші прийшов, адже багатим у вас я не стану. Та ваше життя зміниться на краще!» І подивіться! Вже відремонтовано клуб, цього літа в ньому буде газове опалення. Двічі на день ходить безплатний для селян автобус у район та до залізничних станцій. Зроблено нічне освітлення вулиць. Запроваджуємо навіть нову посаду — заступника директора із соціального розвитку села. Щомісяця учасники Великої Вітчизняної війни та вдови загиблих (їх у Горбачах 28) отримують по 80 гривень доплати до пенсії, а 16 інвалідів — по 40 гривень. Усі вони та ще 46 мешканців села цього року одержали по тонні брикету. До Великодня — по 100 гривень кожному...

Що у планах? Уже цього літа відремонтують гуртожиток, відділення зв'язку та приміщення сільради. Буде впорядковано обеліск, базарну площу, встановлено автобусні зупинки, зведено два житлові будинки для спеціалістів. На часі спорудження трьох кілометрів дороги з твердим покриттям. Триває газифікація села. Газ до кожного двору підводитимуть безплатно. А підключитися кожен зможе за пайові.

Та найбільше горбачівці пишаються своєю школою, педколектив якої — сім учителів та один вихователь — уже 22-й рік очолює Олександра Василівна Приступко. Коли Іван Куровський заявив, що відремонтує її за три літні місяці, ніхто не повірив. Однак 1 вересня 2002 року 35 учнів і 9 дошкільнят переступили поріг оновленої школи. Все — від букваря до комп'ютера — нове. Від сходинок до євровікон, від спальні до їдальні — все зроблене на совість. До речі, харчування для дітей і вчителів безплатне. А влітку 20 старшокласників коштом того ж таки Куровського поїдуть відпочивати на море. Вперше...

— Найдивніше, що Іван Іванович ще й району допомагає, — долучається до розмови Станіслав Никифорович Соболь.

Сергій ПАВЛЕНКО, Юлія ПОТАПЕНКО, Наталя ЯРЕМЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: комп'ютерні секрети учням Горбачівської загальноосвітньої школи-дитсадка I—II ступенів передає Любов Чернета.

Пливуть гроші з очерету

ЗНАЙ НАШИХ!

Ще півстоліття тому на околиці невеликого села Старий Калкаїв Горошинської сільради Семенівського району був комишитовий завод, де виготовляли очеретяні мати, якими утеплювали парники, тваринницькі приміщення, овочесховища, теплиці. Усе виробництво цього кустарного підприємства трималося загалом на ручній праці: скісками, косами заготовляли сировину з навколишніх, здається, безкраїх боліт.

На початку 90-х виробництво занепало, приміщення зруйнували, обладнання розтягли. Здавалося, прадавнє ремесло на тому й загине, бо місцеві статки не давали змоги ним серйозно опікуватися. Тоді й нагодилася солідна столична фірма «Побутрембуд» і бізнес налагодився. Кияни взяли в оренду 450 гектарів боліт на території трьох сільрад за цілком помірну плату — дев'ять гривень з гектара на квартал. Отож якась копійка набігає, можна сказати, з нічого. Досить швидко на місці старих, понівечених будівель виросли сучасні приміщення, вкриті єврошифером — виробничий цех, склади готової продукції, побутівки. Втім, на переконання виробничого директора Якова Маслака, тут ще не все до ладу, і з весни за справу знову взялися теслі й муляри. Промисел відновлено повністю й на значно вищому, ніж раніше, рівні. Очеретяні плити, мати завтовшки два і п'ять сантиметрів виготовляються на верстатах, подібних до ткацьких. Принаймні принцип їх дії вельми схожий, різниця тільки в тому, що замість ниткової основи закладається дротяна.

Спочатку сировину — очерет — заготовляли вручну. Робили це наймані бригади з сусідніх сіл. Вони ж і в'язали скошені стебла в кулі, попередньо звільнивши їх від куничок. Косили очерет узимку, коли на ньому опадало листя, а болота замерзали. Стандартний куль оцінювався в 1—1,2 грн. залежно від якості. В минулому сезоні на промислі розжилися на спеціальний імпортний комбайн, і продуктивність різко зросла. Він нагадує міні-трактор: по кризі їде легко і швидко, сам косить-в'яже очерет. Вироби комишитового заводу йдуть за досить високими цінами не тільки в близьке, а й здебільшого в далеке зарубіжжя. З-за кордону надходять замовлення, зокрема, на очеретяні жалюзі: екологічно чисті, легкі, що надійно захищають від сонця. Крім того, плити, мати з очерету — чудові утеплювачі, котрі кладуть на підлогу замість керамзиту — на горища, використовують як перестінки. А очеретяні стебла навіть миші не гризуть! Власне, унікальні властивості очерету з давніх-давен знали і використовували в наших краях. Проте останнім часом чомусь забули про дешевий, зручний і надійний матеріал.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

ПЕРСПЕКТИВА

У дошку наш «Ростсільмаш»

Комбайни «Дон», що їх реалізують в Україні, вже на 54 відсотки складають із вітчизняних комплектувальних

Ростовське підприємство робить дедалі нові кроки до завоювання українських ланів своєю продукцією. Наприкінці минулого тижня у нашій найчорноземнішій у світі країні сталося аж дві події із життя «Донів».

У п'ятницю в Києві, на базі ТОВ «Донснаб» — офіційного ексклюзивного дистриб'ютора ВАТ «Ростсільмашу» — було відкрито сертифікований сервісний центр з обслуговування ростовської сільгосптехніки, покликаний запроваджувати в життя принцип «Запчастину в поле за 24 години». Загалом сервісна мережа складається з 64 таких центрів у 52 містах країн СНГ та Болгарії.

А в Узині, що в Білоцерківському районі, під керівництвом глави Київської облдержадміністрації Анатолія Засухи відбувся семінар-нарада з проблем заготівлі кормів з демонстрацією збирання зеленої маси. В показі ростовський завод представляв комбайн «Дон-680».

Машину, двічі золотого медаліста Всеросійського виставкового центру, навряд чи можна назвати новинкою. Ростовчани, за словами директора з регіонального розвитку торгового дому «Ростсільмаш» Нелі Пологієнко, поставили її на конвеєр десять років тому, а в Україні сільгосппідприємствами придбано дві сотні таких комбайнів. Основний аргумент з її боку на користь цього «Дону» в Україні: він, як жоден інший кормозбиральний агрегат, підходить сільгоспвиробникові за співвідношення ціни та якості. Коли «Ягуар» продуктивністю до 170 тонн на годину коштує більш як мільйон гривень, то «ростовчанин», котрий працює в режимі 70 тонн на годину — 330 тисяч.

«Дон» має жниварку повздовжньо-поперечного копіювання — тобто «зчитує» рельєф поля, непогано працює на вологих культурах, а кабіну обладнано «прибамбасами» аж до кондиціонера. Плюс комбайна — його можна купити за комерційним лізингом. Агропідприємство одразу сплачує 25—30 відсотків вартості. За решту розраховується протягом наступних п'яти років.

Ще один крок, який ростсільмашівці розцінюють як безпрецедентний — зернозбиральні «Дони-1500» нині продають з 25-відсотковою знижкою.

Усі ці послаблення для споживача, що нагадують благодійність, насправді пов'язані з економічним розрахунком, бажанням росіян розширити свою присутність на комбайновому ринку України. Ростовчани цього й не приховують. Російські маркетологи провели дослідження українського ринку, поінформував директор ВАТ «Донснаб» Ігор Квітницький:

— Хочемо ми цього чи ні, до 2006 року українські сільгоспвиробники придбають від 12 до 18 тисяч комбайнів. Адже технічне переозброєння на селі активно відбувалося до 90-го року. Після 12 років експлуатації витрати на утримання «корабля ланів» перевищують коефіцієнт його корисної дії. Простіше кажучи, видатків більше, ніж доходів. Парк буде замінено. Якими комбайнами — це вже інше питання...

Ще один крок, пов'язаний з бажанням «кинути якір» на українському ринку: «Дони», ті, що їх реалізують у країні, стверджує Неля Пологієнко, вже на 54 відсотки складаються з українських комплектувальних. «Прагнемо збільшити цей показник до 68 відсотків, як це було в 90-х роках». На СП «Дон-Лан», яке організує складання машини, комплектувальні постачають 17 українських підприємств, що звичайно, є плюсом для розвитку вітчизняного машинобудування.

Економічний розрахунок полягає в тому, що за рахунок присутності українського начиння «Дони» звільнено від увізного мита, а сільгосппідприємства в разі купівлі комбайнів з «подвійним громадянством» можуть претендувати на пільговий кредит з 70-відсотковою компенсацією з бюджету банківської ставки. Такі привілеї має тільки вітчизняна техніка.

От і виходить: хоч як крути, наш комбайн.

Іван ЛАЗНЮК.

Фото Руслани ЗОСЯК.

Давайте знімемо «рожеві окуляри», що ми найосвіченіша нація

«Голос України» з вересня минулого року привертав увагу громадськості до проблеми вітчизняної освітянської системи. Закінчився навчальний рік. Ми вирішили підсумувати, обговорити порушені питання на зустрічі за «круглим столом». У розмові взяли участь: голова Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти ***Станіслав Ніколаєнко****, Міністр освіти* ***Василь Кремень****, головний редактор* ***Анатолій Горлов****, завідувач відділу, автор рубрики «Освіта: перерва на реформи»* ***Іван Ілляш****.*

Ред.: Наше суспільство перебуває у стані реформування. Немає жодної галузі, яка не потребувала б оновлення. Це стосується й освітянства. У чому головна мета, ідея змін? Чим вони зумовлені і на що спрямовані?

Кремень: Спочатку хочу подякувати газеті за

увагу до наших проблем освіти. «ГУ» — одна із небагатьох газет, яка має тематичну сторінку, присвячену освіті. Безумовно, є спірні позиції, з якими можна не погодитися. Але вже сам факт, що газета приділяє увагу освіті, це дуже здорово. На мою думку, не зовсім вдала назва рубрики — «Освіта: перерва на реформи». Перерви немає. Вважаю, краще застосовувати не слово «реформа», а «модернізація». Ми не заперечуємо того, що маємо, і того, що ми мали. Модернізація — значить осучаснення. Осучаснення української освіти є справді актуальною проблемою.

Зміни в освіті необхідні тому, що суспільство перебуває у кризовому стані

Перше. Зміна технологій відбувається швидше, ніж людське життя. Що це значить? Освіта не може, як це було раніше, надавати дитині лише суму знань. Це, безумовно, необхідно. Але з'являється і дедалі більше активізується функція — навчити дитину навчатися.

Друге. Україна входила впродовж століть до суспільства, де увага до особистості не була пріоритетом. І це непошанування особистості, авторитаризм, тоталітарні стосунки в суспільстві позначилися на освіті. Зневага або просто неувага до особистості, намагання багатьох вчителів бути метром по відношенню до учня, міцно прижилися у нашій школі. Тому є потреба авторитарну педагогіку, залишки якої ми ще маємо, замінити на педагогіку толерантності, педагогіку пошанування дитини. Замінити суб'єктно-об'єктні стосунки між вчителем і учнем, де активний суб'єкт навчання вчитель, а пасивний — учень, на суб'єктно-суб'єктні стосунки, де обидві сторони були б активні. Такі зміни потрібні не так освіті заради освіти, як для суспільства. Доки в школі не шануватимуть дитину, доки зі школи не виходитиме самодостатня дитина, яка діє відповідно до своїх переконань — доти ми не матимемо демократичного суспільства. І, до речі, не матимемо ефективної ринкової економіки, яка також потребує потужної особистості, здатної до самостійних дій.

Третє. Ми повинні відповісти на запитання: а як і на чому вчити? Школа, яка складається із класу, стін, парт, дошки, вчителя і підручника — закінчується. На часі — комп'ютери, інформаційні можливості суспільства. Комп'ютер відкрив новий вид навчання, який не має ні державних, ні національних кордонів. Процеси глобалізації потребують і від людини, і від країни здатності спілкуватися зі світом. Запозичувати якнайшвидше все краще і застосовувати його на практиці. Для цього потрібні нові комунікативні можливості. Для цього потрібне знання мов. Ми повинні в освіті здійснити мовний прорив, який передбачав би, окрім вивчення державної мови, надання можливості знати ще дві-три мови, зокрема і рідну мову, якщо вона не є державною (у цьому разі російську). Наш курс у процесі модернізації полягає ще й у тому, щоб максимально створити умови для здобуття фахової освіти.

Ніколаєнко: Я не хотів би вступати в дискусію з Василем Григоровичем. Він говорив об'єктивно і правильно. З 1991 року відбулася зміна політичної формації, а відтак зміни економічної, суспільної структур. Це все потребувало змін в освіті. За 12 років самостійності ми дійшли висновку, що не все так погано було в нашому домі. І тому тепер частину наших надбань повертаємо. Очевидне й інше: нині формується інформаційне суспільство, а наступний етап — суспільство знань. Отож ми перебудовуємося дуже цікаво. З одного боку, ми в чомусь повертаємося до освітянських концепцій, які існували в XVIII, XIX і XX століттях. З другого боку, ми не можемо ігнорувати зміни у світі. Зокрема, інформаційні революції.

Зміни в освіті необхідні тому, що суспільство перебуває у кризовому стані. Ця криза пронизує економіку, освіту, науку, суспільні, національні відносини і навіть релігійну сферу. Тому вийти із кризи ми не можемо, не подолавши кризу в освіті, вихованні, науці — як провідних чинниках, які впливатимуть на розвиток економіки, суспільних відносин тощо. Пригадую цікаву історію. Я прочитав біографічну книгу академіка Гарячкіна, де йшлося про його шестимісячне подорожування за кордоном. Взагалі, Гарячкін був видатним нашим аграрієм. Після тривалої відсутності він зайшов у свій кабінет і почав писати, ніби нікуди і не від'їжджав. Прийшли до нього учні й запитали: «Василю Васильовичу, а що ви таке цікаве бачили за кордоном? Як і що нам потрібно робити?». А він відповідає: «Що розказувати, робити треба». У всьому світі роблять, а не балакають.

Криза у душах

Я побував на Херсонщині, у Каланчацькому районі, де почув: «Все — ми гинемо» і т. д. Пізніше спілкувався з одним фермером, по-моєму, Дідковським. Він використовує голландські технології. Поливає 30 гектарів огірків, помідорів, дає п'ять тисяч тонн овочів на рік, а середня заробітна плата сягає 300 гривень. І жодної кризи.

Вважаю, сьогодні криза у душах, умах. Багаті ті країни, що живуть не за рахунок природних ресурсів, проїдання їх, а за рахунок розвитку нових технологій, нових знань. Прем'єр — доктор наук, віце-прем'єр (перший) — доктор наук, член-кореспондент. Дмитро Табачник — доктор наук, Іван Кириленко — доктор наук, Хорошковський, напевне, теж доктор наук. Але я відчуваю, що урядова політика у ставленні до науки і освіти, на жаль, не відповідає критеріям сьогодення. На науку та освіту виділяють 0,3 та 0,4 відсотка ВВП, а треба 1,7. Світовий валовий продукт сьогодні становить, мається на увазі все, що виробляється у світі, 27 трильйонів доларів. На освіту у всьому світі витрачається приблизно 2,7, 2,5 трильйона. Який це відсоток? Десять! На науку — 400 млрд. доларів. Який це відсоток? Один і сім. Невже це Кремень або Ніколаєнко вигадали цифри? Візьміть Фінляндію. Там створили при парламенті комітет майбутнього, дали 0,5 мільярда доларів. Уже повернуто в бюджет 3 мільярди доларів. Можуть люди працювати. І ми можемо працювати. Я гадаю, що нам насамперед потрібно перебудувати освіту.

Кремень: У нас є багато позитивного в освіті. Особливо це стосується суми знань, яку надають учням. Але і тут є проблема.

По-перше. Часто перевантаження дитини зумовлює те, що вона не розрізняє базове знання та інформаційно-супроводжувальне. Це спонукає її запам'ятовувати і те, й інше. А тим часом треба творчо опанувати базове знання, а інформаційне супроводження не обов'язково запам'ятовувати. Але в чому слабка наша школа? Це в увазі до особистості, ще раз підкреслюю, і в умінні дитини творчо використовувати знання. Наведу приклад. В одній із областей приходжу 1 жовтня до першого класу. Діти сидять спинами до дверей. Тридцять дітей і навіть не обернулися подивитися, що там за дядьки зайшли. Вони бояться очі підвести. За місяць вчителька, з найкращих мотивів, звичайно, спонукала їх, щоб вони так поводилися. Ми знаємо, що за зовнішнім іде внутрішнє закріпачення.

Недодамо на освіту, то нам треба в 2—3 рази більше витрачати на в'язниці, на міліцію тощо.

Під час візиту Прем'єр-міністра до Львова ми побували в одній школі, яка називалася «школа радості». І мені було приємно за дітей. Там навіть парти стоять одна до одної, а діти абсолютно розкуті. Отож модернізувати освіту потрібно. **Але я не можу погодитися з твердженням, що освіта у кризовому стані**. Є справді кризові речі, на яких я хочу зосередити нашу розмову. Найбільше мене непокоїть низький рівень заробітної плати освітян. А ще слабка матеріально-технічна база. Я згоден із тим, що в суспільстві відчуття пріоритетності освіти і науки немає.

Ред.: Що стосується необхідності оновлення школи, заперечувати не будемо. Станіславе Миколайовичу, ви сказали, що освіта в кризовому стані. Які ознаки кризи ви можете назвати?

Ми не «святкуємо». Нам це болить

Ніколаєнко: Освіта не може бути винесена

за межі українського суспільства. Отож ознаки кризи в суспільстві притаманні й освіті. Наприклад. Часом на селі закривають школу. Немає школи — немає села. **Візьмемо економічні ознаки**. Фінансування. Практично ми сьогодні, крім сплати заробітної платні, енергоносіїв нічого не досягли. Дай Бог, щоб цього року спільними зусиллями збільшити випуск підручників. Ми навіть до скромного свого промислово-економічного стану недобираємо. 96 відсотків населення України не мають можливості працювати на комп'ютерах. Лише 1,5—2 відсотки сільських шкіл можуть вийти в Інтернет. Міські — в 2,5 разу більше. У деяких школах навіть сьогодні є проблема із папером. А енергетичне забезпечення. У кожній третій школі, де я бував, не дотримуються теплового режиму. Уроки скорочуються і т. д. Я не «святкую», коли це кажу, я кажу це з болем. Далі. Соціальна складова.

Тепер інше — ми заполітизували школу. Прийшов новий глава місцевої адміністрації, давай прибирати начальника обласного управління освіти, бо він не з його команди.

Заробітна плата вчителя на 30 відсотків не дотягує до мінімального прожиткового рівня. Візьмемо здоров'я дітей. Сьогодні дитина перебуває чотири—шість годин у школі і не може похарчуватися. Частина — харчується, частина — ні. Вважаю, незалежно від того, це дитина мільйонера чи бідна — всі повинні харчуватися. Втратимо його здоров'я на перших роках, то потім вже його не надолужимо.

Скільки ми ламали списи за національну ідею. Чого вчили? На Сході кажуть, Радянський Союз — добре, на Заході — погано. Тепер ніби розв'язали цю проблему: Україна — єдина держава і нам немає чого ділити.

Духовність. Скільки сьогодні дітей ходить за межами навчальних закладів? За живих батьків — сироти. П'ять мільйонів батьків за кордоном. Це не пенсіонери, це ті, що працюють. Де їхні діти? Хто з ними? Школа відпрацювала, потім де ці діти? Подивіться, скільки наркоманів з'явилося. А інших соціально негативних елементів. Скільки їм телебачення присвячує програм? Усі ці моменти складають, на мою думку, кризу. І уряд, звичайно, робить кроки, щоб подолати її. Наші закони, законодавча база і останні рішення спрямовані саме на подолання цієї кризи. Давайте з 1 вересня разом з урядом введемо доплати за стаж. Так, соціальну напруженість якось погасимо. Збільшили кошти сьогодні на фінансування. Я відвідував десятки районів України. Сьогодні освіта фінансується з бюджету міста або району. Якщо уважно проаналізуєте ситуацію, то ви побачите цікаві речі. Там можуть знайти кошти на придбання машини голові адміністрації, там можуть знайти кошти на придбання квартири прокурору, можуть знайти кошти на ремонти навіть районного відділу освіти, а на школу можуть не знайти. Сьогодні зробили потужні кроки в напрямі комп'ютеризації Полтава, Київ, Рівне, Луцьк. Я зустрічався із мешканцями Херсона, 354 учителями. Вони запитують: «Коли в нас буде комп'ютеризовано всі 60 шкіл? Хоча б по одному комп'ютеру, щоб міське управління освіти могло за три хвилини через електронну пошту видати всю інформацію». Тут-таки встає депутат міської ради, вчитель, і каже: «У нас два мільйони пішло туди, зараз туди — не за призначенням». Господи праведний, один комп'ютерний клас коштує 43 тисячі, так, Василю Григоровичу? І, що таке сьогодні два мільйони? Це 30 комп'ютерних класів. Чого чекають місцеві керівники? Подивіться, що з обласними управліннями освіти поробили. Колись у них, було щонайменше 50—60 працівників. І стільки само було в обласних управліннях профтехосвіти, а разом 80—100 осіб. Скільки сьогодні в середньому в обласному управлінні освіти? 19 чоловік. Це разом — профтехосвіта і вища школа. А тим часом, чиновництво збільшилось в Україні за останні роки вдвічі. Тепер інше — ми заполітизували школу. Прийшов новий глава місцевої адміністрації, давай прибирати начальника обласного управління освіти, бо він не з його команди. А ті люди мають десятки років працювати, бо вони вчаться також і готують зміну.

Кремень: Я не казав би про кризу освіти. У нас є потужний викладацький склад, у нас є високоосвічені вчителі. У нас є традиції, гарні педагогічні наробки, у нас є бачення, як рухатися вперед. Кризи в освіті як системі — немає. Це не тому, що я міністр, а тому, що аналіз ситуації про це свідчить. Економічне й матеріальне становище освіти все-таки поліпшується. У кінці грудня 1999 року мали 120 мільйонів заборгованості в зарплаті. Були райони, де по півроку не видавали гроші. Цю заборгованість ліквідували. І за цей час ми збільшили заробітну плату освітян. Вийшли на середній рівень зарплати у промисловості, як вимагає закон про освіту.

Ніколаєнко: Василю Григоровичу, я вам п'ятірку поставлю за ваші підходи до освіти. Ви турбуєтеся. Ніхто, як я, не знає, як ви працюєте у цьому напрямі. Дозвольте репліку. Дивіться, коли та заборгованість була страшенною, заробітна плата у освітян становила приблизно 160 гривень. Візьмемо курс долара на той час (1996—1997 роки), і виходить 85 доларів. А після інфляції у 2000-му це вже лише 36 доларів. Нині вчитель заробляє 270—300 гривень. Ділимо на п'ять, виходить аж 60 доларів. Об'єктивно згідно з купівельною спроможністю ми виходимо на рівень 1996 року.

Кремень: Я три з половиною роки міністр. За цей час удвічі підвищилася заробітна плата освітян. Хочу ще раз підкреслити: в освіті кризи немає. Є недостатнє фінансування, матеріально-технічне забезпечення освітянської діяльності. Є з боку місцевої влади нерозуміння потреб освіти, витрачання коштів не на її користь. Тому ми за те, щоб в органах влади було більше освітян, розуміння.

Діти не гірші, ніж колись

Горлов: Якщо називатимемо стан речей в освіті не кризою, а проблемами, ситуація від цього не зміниться. Вона буде такою, якою є на сьогоднішній день. Реформування потребує переоснащення, переобладнання. І лише тоді воно має сенс, коли ми побачимо, що у школі щось змінюється на краще. Я особисто вранці ходжу на роботу повз дві школи. І спостерігаю протягом дванадцяти років всі зміни, що відбуваються. Мені здається, що з кожним роком ситуація, на жаль, погіршується. Я бачив дітей, які за десять метрів від входу до школи палять цигарки. Дітей, десь до п'ятого класу, які сидять і грають у карти, перед школою. Іде обговорення проблем аж ніяк не дитячих: у кого які були статеві відносини, з ким...

Кремень: Таке враження, що ви були учасником цих бесід.

Горлов: Василю Григоровичу, я вас запрошую: давайте разом уранці підемо до школи до початку занять.

Кремень: Мені немає коли ходити.

Горлов: А я там щодня ходжу. Ми ведемо мову про кризу духовності. Не треба обвинувачувати лише телебачення. Є ще батьки, є школа.

Кремень: Так ви, Анатолію Федоровичу, вважаєте, що це вчителі винні?

Горлов: Це комплексна проблема. Я звертаюся до вас, як до Міністра освіти. Був би я міністром освіти, я відповідав би за це. Якщо ви запитаєте мене, що робиться в газеті — я буду відповідати. Реформи, ще раз повторюю, не можуть бути заради реформ. І передусім мають бути адресовані конкретно людям. Вони повинні покращувати їхнє життя, покращувати їхні умови. Як можна зарадити цим проблемам?

Під час «круглого столу»

Кремень: Анатолію Федоровичу, давайте говорити щиро. Давайте не відпрацьовувати політичне замовлення.

Горлов: Василю Григоровичу, якщо казати правду про справжній стан речей у школі це є політичним замовленням, то я буду його відпрацьовувати.

Кремень: Ну, добре, я відповім. По-перше, я не згоден з вами, що у нас діти гірші, ніж колись. Діти значно кращі, ніж ті, коли ми з вами вчилися. І друге. Всі ці явища — куріння, гра в карти — були і раніше. Єдине, що я курив у туалеті, не знаю, де ви курили, а тепер дехто курить просто на вулиці. Але від цього явище не стало кращим, або гіршим. Просто треба розплющити очі. І в цьому разі винуватити школу повною мірою, що є така поведінка, абсолютно неправильно. Дитина вплетена в цю систему відносин у суспільстві починаючи з сім'ї, з її гараздами і негараздами. Включаючи спілкування на вулиці, включаючи те, що вона бачить по телебаченню, що чує по радіо, про що читає в газетах. Дитина акумулює всі ці відносини. І школа лише одна зі складових. Школа насамперед відіграє освітню роль. Я не відриваю від виховання. Безумовно, освіта і виховання — один процес. І я не раз казав: учитель, коли заходить до класу, вже своєю поведінкою виховує кожну дитину. Але, ще раз хочу повторитися: школа не може відповідати за все. І ці зміни, які ми робимо, — це не реформа заради реформи. Це цілеспрямовані дії. Ми перейшли на багатобальну систему оцінювання. Так, критикували нас. Можливо, справедливо критикували, що ми зробили це швидко. Досить швидко. Але я хотів би ще раз сказати — це абсолютно виправдана річ. І доказом цього є те, що діти перші сприйняли і стали прибічниками цієї системи. Попередня система мала дуже малий коефіцієнт спонукання дитини до кращого навчання. Вона була репресивна за своїм характером. Я можу навести такий приклад. Скажімо, було три позитивні бали — «три», «чотири», «п'ять». Візьмемо за 100 відсотків усю суму знань. На кожний бал випадає 33 відсотки. Скажімо, засвоює знання на два відсотки, цілком законно отримав трійку. На тридцять — також трійку. Вам єдине сказали — у вас тверда трійка. Я на 67 відсотків вже відмінник, а хтось на 97 — теж відмінник. Але ж ми відмінники різні. 12-бальна система дала можливість об'єктивно оцінювати знання. Далі. Ви не замислювалися, чому діти йдуть до першого класу із задоволенням, а потім через декілька років не ходять до школи? Тому що їх не цінують як особистість. Тому що є ця репресивна частина. До речі, тому й біжать на вулицю, курять там. Моя велика мрія, щоб вся освіта і виховання у школі будувалися на конкретних здібностях конкретної дитини. На інтересі, на спонуканні. Безумовно, школа не свята, аж ніяк не свята. Є різні вчителі, є різні директори, є різні навчальні заклади. Зміни ми проводимо, щоб дитині було цікаво, щоб вона вільно розвивалася. Вільно і самодостатньо діяла.

У кожній третій школі, де я бував, не дотримуються теплового режиму. Уроки скорочуються і т. д. Я не «святкую», коли це кажу, я кажу це з болем.

Школа не може відповідати за все. І ці зміни, які ми робимо, — це не реформа заради реформи. Це цілеспрямовані дії.

Наступне — перехід до дванадцятирічної освіти. Знову-таки, її часто критикують. Я закликаю вас і всіх колег, особливо інтелігенцію: давайте знімемо з себе, з нації «рожеві окуляри», що ми найосвіченіша нація. Ми — одна з найвідсталіших націй в Європі за кількістю років навчання в середній школі. У нас третина дітей навчаються лише десять років, сором'язливо перескакуючи з третього в п'ятий клас. Не розумію, як це дитяча психіка витримує. Одна третина — тільки одинадцятих класів. Дванадцять, тринадцять років — це норма навчання в європейських країнах. Звідси і перевантаження наших дітей. Тому ми почали перехід до дванадцятирічної школи. Розтягнули процес у часі, водночас змінюючи й модернізуючи систему предметів. Ми, скажімо, ввели вивчення іноземної мови із другого класу в усі 22 тисячі шкіл. Пам'ятаю, на сторінках вашої газети був закид, що десь там щось не підготовлено. Так давайте чекати. І п'ятдесят років будемо чекати. А Міністерство освіти і науки що зробило? Програми розробило, підручники з усіх мов для другого класу випустило. На місяць пізніше, але надало підручники. Потрібно рухатись, потрібно йти уперед, а не шукати в чужому оці порошинку й акцентувати на ній увагу.

Піклувальна рада

Ілляш: А що має робити, на ваш погляд, той директор школи, де щодня одні і ті само діти грають у карти і палять?

Кремень: А ви запитайте у нього.

Ілляш: А що робить міністр, щоб у директора учні не палили?

Кремень: Міністр видасть розпорядження про створення у кожній школі, окрім батьківських зборів, батьківського комітету, які часто залежать від учителів і директора школи, піклувальної ради. Є положення, узгоджене у Мін'юсті, про їх створення. Щоб до них входили не батьки, і не дідусі дітей, а найшанованіші в районі люди. Вони допомагають школі і спонукають громаду до цього. А з другого боку, контролюють директора і педколектив. Замінивши суто державне управління громадським, ми зможемо досягти позитивного результату.

Ніколаєнко: Я сьогодні бачу суперечності. Політичні реформи, які започатковані і про які йдеться, потрібні. Мало бути так. Більшість, яка створена у ВР, сама сформувала б уряд, і вони працювали б в одному ключі. На практиці інше. Я — опозиціонер, голова профільного комітету. Пан міністр прийшов до влади від більшості. І ми сьогодні нагадуємо лебедя, рака і щуку.

Горлов: Я вважаю, у нас є один український народ. І незалежно від того, в опозиції чи ні, ми повинні працювати разом.

Ніколаєнко: Ви згадали про картину, яку бачили у школі. Я починаю думати: чому так відбувається? Існує нормальна законодавча база. Фактично сьогодні виконавча влада не в силі її реалізувати. Чого більше: не може чи не хоче — це інша справа. У кожній школі повинна бути ставка психолога. Чи є вона? І хто звертає увагу, як з дітьми працювати? Крім того, кожному класному керівникові потрібно заплатити згідно з нашими законами 10—20 відсотків за класне керівництво. А ми йому карбованець платимо. Далі, чи повинні бути спортивні секції? Коли я ходив до школи, то в нас були тренування, змагання, ніколи було палити. У нашому класі палили одиниці. Тобто, ми бачимо, існує комплекс причин. Потрібна політична реформа, потрібні конкретні кроки. І я хочу сказати Василеві Григоровичу, що **криза в більшій чи меншій мірі є**. Коли ми ведемо дискусію, скільки коштів потрібно спрямовувати на освіту (вищу, середню), на виховання, я стверджую, що на освіту ми недодаємо. Недодамо на освіту, то нам треба в 2—3 рази більше витрачати на в'язниці, на міліцію тощо. Один в'язень сьогодні обходиться у 1200—1300 гривень. На одного учня у середньому ми витрачаємо 700 гривень. Оскільки освіта не відокремлена від процесів у державі, потрібно реформувати державний апарат, політичну систему, наблизити владу до людей і поставити під контроль людей. Головна проблема — відсутність відповідальності гілок влади, у тому числі законодавчої, перед виборцями, школою, дітьми, майбутнім.

Давайте знімемо з себе, з нації «рожеві окуляри», що ми найосвіченіша нація. Ми — одна з найвідсталіших націй в Європі за кількістю років навчання в середній школі.

Кремень: Ми справді один український народ! Я певен, що з часом і в нас буде так, як у Британії, США. Партії відрізнятимуться не протилежними ідеологіями, а лише різними підходами у вирішенні конкретних соціальних завдань.

Побори, на жаль, є

Горлов: Ви сказали, що приділяється належна увага матеріальному забезпеченню школи, зокрема і фінансуванню. Тоді звідки виникли побори: на дні народження класного керівника, дні народження директора школи, ремонт школи? За прийом у престижну школу теж треба заплатити... За хорошу оцінку на екзамені, на жаль, змушені доплачувати. Скажіть, будь ласка, є якісь важелі, щоб припинити це неподобство? Оскільки скоро вийде так, що людина із середньою заробітною платою, а це більшість громадян України, не зможе віддавати дітей до школи.

Кремень: Проблему порушили дуже непросту. Я, на превеликий жаль, повинен погодитись. Є побори і в школі, і у вищих навчальних закладах. Що я можу сказати? Безумовно, це ганебне явище. І я хочу підкреслити, що школа така, яким є суспільство.

Горлов: То криза у школі є?

Кремень: Кризи у школі немає. Але ми не зібралися для того, щоб оцінювати, є криза чи немає. Я вважаю, що у даному випадку є у суспільстві процеси, явища, які віддзеркалюються у школі і не прикрашають суспільство. Що треба робити і що ми робимо? Ще раз скажу про піклувальну раду. Тут і засоби масової інформації можуть допомогти. Та й депутат міг би там, звідки він прийшов, де він народився, очолити піклувальну раду. Це ж стосується голови адміністрації, голови райради і просто шанованої в районі людини. І це треба робити. Адже ви погодитесь, що жоден апарат з центру не може проконтролювати все в кожній школі. Це перше. Друге: у нас стали традиційними постійні «гарячі лінії» під час вступу до вищих навчальних закладів, при складанні випускних іспитів. Третє: настає час вступних іспитів. **Ми маємо домовленість із силовими структурами, щоб вони відстежували процеси, які відбуваються у кожному навчальному закладі.** Вже третій рік працюємо зі зміненими умовами вступу до вищих навчальних закладів. Це дає змогу також боротись із корупцією. Ми розвели у часі вступ до вузів різних рівнів. Це дає можливість дитині, за необхідності, кілька разів випробувати свої сили. Ми не заперечуємо проти одночасного вступу у декілька вузів, дозволивши давати не атестат, а його копію. А по закінченні вступної сесії за списками не «зарахованих», як раніше, а «рекомендованих до зарахування», він може вибрати, де хоче бути студентом. Цього року почали кардинальний експеримент із застосування тестування. Абсолютно анонімного тестування — єдиного по всій Україні. Чотири вузи погодились і прийматимуть на деякі спеціальності за результатами тестування. Я думаю, що це буде великий крок не тільки в плані боротьби з корупцією, а й у визначенні, як працює кожна школа. Чому? Якщо, приміром, ці тести з року в рік в одній і тій самій школі діти складають погано — значить, є помилки в роботі вчителя. І я думаю, що ми за кілька років зможемо охопити всю країну тестуванням, з'єднавши випускний іспит і вступний до вищого навчального закладу. Ось такі кроки, я вже не кажу про постійні каральні заходи, сподіваюсь, зведуть нанівець побори в школах, вузах.

Горлов: Є конкретні приклади?

Кремень: Кількасот кримінальних справ порушено проти викладачів лише цього навчального року.

Горлов: Чим закінчилися ці кримінальні справи?

Кремень: Вироком згідно із законом. Зараз ведеться слідство проти більш як десяти викладачів одного з університетів Запоріжжя. І таких багато, на превеликий жаль. У Києві, я знаю, в деяких школах важче стати учнем, ніж студентом вузу. Часом діє школа несправедливо, неправильно. Чому? Згідно з тими положеннями, які підписані мною, діти певного мікрорайону, де розташована школа, мають право навчатися в ній. Це норма закону. Але ж на місцях не завжди цього дотримуються. В інших містах країни в таких масштабах таке явище не спостерігається. Хоча, на превеликий жаль, і є.

Ніколаєнко: Ми заговорили про побори. Я проаналізую підстави для них. Економічні. Невже хтось думає, що директор школи, отримуючи 213 гривень і ще 120 гривень за викладання, зможе на ці гроші прожити? Я можу заплатити за квартиру ці 300 гривень, а в мене дитина захворіла, студенту дати ще дві сотні на місяць. Людям просто не вистачає коштів. Держава підштовхує до поборів, не фінансуючи достатньою мірою школу. Хрещатик вже перебудували шостий раз за останні роки. І на майдані наставили яких хто хотів скульптур. От я живу на Харківському масиві. Школа 316, нормальна школа, ніяка не престижна, якість знань пристойна. Дитячих спортивних секцій немає. І куди дітям іти? Я сина свого штурмую — «Миколко, піди кудись». Ну, записався він на шахи. Походив. Учитель дав дошку шахову — і все. **Що таке правопорушення, злочинність? Це нормальна реакція хворого суспільства на відповідне ставлення держави до нього.** Суспільство реагує, у тому числі і вчитель, і директор. Розгорніть вашу газету, «Сільські вісті», іншу газету, яка читабельна сьогодні в Україні. Прочитайте: Президент бере, прем'єр бере, міністр, депутат, голова адміністрації... А директор школи думає: а мені не можна? Справді, правова база слабка, щоб зупинити негатив. Усі кажуть, що беруть, але ж усі дають. Але ж той, хто дає, робить такий само злочин, як і той, хто бере. Сухомлинський казав, що потрібно сьогодні про сміття не говорити, а сміття вимітати. Тому нам потрібні і економічні, і моральні, і правові підстави. Олександр Зинов'єв, політолог, казав приблизно так: «На Заході горілку і всі горілчані вироби п'ють маленькими ковточками, а ми зразу жахнули — і розбили лоба». До чого я веду? Ми ніяк не можемо знайти співвідношення між роллю держави і ринку. Одні стверджують, що держава повинна домінувати, а інші — ринок усе врегулює. Ми шукаємо ці регулятори. Включивши їх, долатимемо кризу.

Держава підштовхує до поборів, не фінансуючи достатньою мірою школу.

Ми маємо домовленість із силовими структурами, щоб вони відстежували процеси, які відбуваються у кожному навчальному закладі.

Вважаю, що роль держави протягом 12 років знищення її тільки відновлюємо. Подивіться, ми у 91-му році з переляку відмінили повну загальну середню освіту. Кожного року 70 тисяч дітей — ні на роботу, ні в навчальний заклад. А куди? У тюрми. Шість років гралися з цим. Тільки у 96-му році ми відновлюємо повну загальну середню освіту. Відновили профтехосвіту. Там 500 тисяч дітей. Ми кричимо: давайте всі вузи платними зробимо! Комерціалізували. З одного боку, порятували вузи, а з другого — частина вузів перестала займатися наукою. Вони почали сьогодні шукати заробіток тільки у платній освіті. І тим самим погіршується якість. Тому роль держави, роль ринку потрібно врівноважувати через економічні, моральні, духовні і громадські чинники.

Кремень: Безумовно, треба комплексно підходити до проблеми.

(Продовження в одному з наступних номерів).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Першопрохідці ракетобудування

ЕЛІТА НАЦІЇ

*24 червня 2003 року виповнюється 90 років від дня народження одного із засновників нового напряму в бойовому стратегічному ракетобудуванні, Героя Соціалістичної Праці, лауреата Ленінської премії, заслуженого діяча науки та техніки, академіка НАН України **Василя Сергійовича БУДНИКА.***

Справа життя

У двадцять років Василь Будник захопився авіацією. Створення літальних апаратів ракетно-реактивного типу стало справою його життя. Закінчивши 1940 року МАІ, він одержав диплом з відзнакою за фахом інженера-механіка з озброєння літаків і почав працювати в авіаційному КБ С. Ільюшина. Цікава робота захопила молодого конструктора. А надто приємно було усвідомлювати причетність до розв'язання вкрай потрібних завдань для захисту Батьківщини (вже почалася війна з фашизмом) — удосконалення озброєння знаменитого Іл-2 («чорна смерть» — так прозвали його німці), встановленню на ньому реактивних снарядів. Нове озброєння було випробувано в бою. З'ясувалося, що ефективність дії була нижча, ніж у відомих «катюш». Але це був перший крок до створення ракетного озброєння, що стало сенсом усього подальшого життя Василя Сергійовича. Він приймає непросте рішення: переходить на роботу до НДІ-1 — наступника знаменитої ГВРР (групи вивчення реактивного руху).

Там триває подальше становлення конструктора-ракетобудівника: Будник бере участь у розробці перспективного проекту штурмовика з ракетним двигуном, цілком оснащеним ракетним озброєнням. Після визволення німецького артилерійського полігона в Польщі до НДІ-1 було привезено фрагменти ракет ФАУ-2, вивчення яких почала міжвідомча група інженерів. Їй доручили відтворити загальний вигляд, схему, принцип дії та визначити основні технічні характеристики ракет. Звіт випустили, але до відтворення креслень було ще дуже далеко.

1945 року за рішенням уряду СРСР було створено спеціальну комісію для вивчення на території Східної Німеччини німецької ракетної техніки. До комісії на пропозицію Ю. Побєдоносцева увійшов і В. Будник. У складі першої групи фахівців він прибув до Берліна, а потім до Пенемюнда для ознайомлення з документацією та вивчення матчастини ФАУ-1, ФАУ-2, з розробками стосовно ракет «Рейнботе», «Вассерфаль», «Рейнтохтер» тощо. Почалася копітка робота. Виробництво різних вузлів ракет було розосереджено на заводах Німеччини, Австрії та Чехословаччини. Провідні німецькі фахівці, зокрема Вернер фон Браун, а також документація та складена матчастина, переважно перебували в західній частині Німеччини. Отож Василеві Сергійовичу доводилося бувати на всіх заводах. Його було включено до штабу створення довідника-альбому з кресленнями загальних видів, компонувань та таблиць основних характеристик зразків ракетної техніки.

У Берліні Василь Сергійович на базі зібраного матеріалу організував виставку зразків німецької техніки, з якою ознайомилися цивільні та військові спеціалісти. У вересні 1946 року роботи в Німеччині було завершено. До робочої групи входили С. П. Корольов, В. П. Глушко, М. О. Пилюгін, М. С. Рязанський, В. І. Кузнецов, В. П. Мішин, Б. Є. Черток, О. М. Ісаєв — відомі нині всьому світові керівники провідних організацій ракетно-космічної галузі.

Креслення, технічні описи, складені ракети, вузли та агрегати, прилади наземного обладнання було направлено до НДІ-88, організованого для розробки ракет різного типу.

Розуміючи велику перспективу робіт з ракетної техніки, уряд СРСР у серпні 1946-го доручив організацію і проведення їх Наркоматові з озброєння (голова Д. Ф. Устинов) та НДІ-88 на базі артилерійського заводу, евакуйованого до Свердловська. Директором НДІ-88 було призначено знаного діяча Наркомату з озброєння Героя Соціалістичної Праці Л. Р. Гонора, головним інженером — Ю. О. Побєдоносцева. Для розробки ракет і двигунів в інституті організували СКБ (9 відділів). Начальником та Головним конструктором відділу з відтворення ракети ФАУ-2 став С. П. Корольов.

Василь БУДНИК

Велику групу фахівців, які працювали в Німеччині, запросили на роботу до НДІ-88, серед них був і Василь Сергійович Будник, котрий з 1950 року почав працювати заступником Сергія Павловича Корольова з конструкції ракет. Уперше вони зустрілися в Берліні. Їх спільна робота — це шість років, протягом яких на базі нових принципових рішень було створено вітчизняні ракети Р-1, Р-2 та Р-5.

Улітку 1951 року створюється державна комісія з вибору заводу для серійного виробництва ракет, до складу якої на пропозицію Корольова було введено Будника. Таким заводом став Дніпропетровський автомобільний. А Головним конструктором серійного ракетного заводу — Василь Сергійович Будник. Запропонований Будником список працівників конструкторського бюро, що ними керували С. П. Корольов та В. П. Глушко, було переглянуто. Сергій Павлович Корольов вилучив проектантів. А от Валентин Петрович Глушко відпустив свого заступника М. С. Шнякіна. Втім, Василь Сергійович через міністерство добився вирішення питання про перехід відібраних фахівців. До речі, перша група з 18 осіб — конструкторів, проектантів та виробничників — на чолі з Будником приїхала до Дніпропетровська на автобусі.

З автомобільного — на ракетний

Розпочалися реконструкція ДАЗу і освоєння серійного виробництва ракети Р-1. Робота тривала практично цілодобово. Часто на заводі були присутні керівники галузі та голова військово-промислової комісії РМ СРСР. До 1953 року було налагоджено серійне виробництво ракет Р-1 та Р-2. Розпочалася підготовка до освоєння складання ракети Р-5.

Корольов часто бував на заводі й дуже високо оцінював роботу колективу. В процесі виготовлення ракет Р-1, Р-2 та Р-5 працівники відділу Головного конструктора, а потім і серійного конструкторського бюро постійно вдосконалювали конструкцію, технологію виготовлення та експлуатаційні характеристики ракет. Однак на той час вимоги до боєготовності, живучості, експлуатації ракетного озброєння значно зросли, що стало поштовхом для творчого колективу СКБ. Під керівництвом Василя Сергійовича розпочалося дослідження шляхів створення ракети на висококиплячих компонентах палива з автономною системою керування. 1953 року в СКБ було розроблено ескізний проект ракети на висококиплячих компонентах палива — азотній кислоті та вуглеводневому пальному (двигуни КБ В. П. Глушка) з автономною системою керування (СК), з дальністю на 20 відсотків більше, ніж у ракети Р-5М. Пропозицію підтримали керівництво галузі та військові. Так Головний конструктор В. С. Будник з колективом однодумців уперше виступив з пропозицією про принципово новий напрям створення ракет далекої дії.

10 квітня 1954 року на базі СКБ для розробки ракет нового напряму створюють особливе конструкторське бюро (ОКБ-586). Головним конструктором ОКБ-586 призначають М. К. Янгеля, а В. С. Будника — його першим заступником. Колектив розпочав створення балістичних ракет на висококиплячих компонентах палива. Це було новим етапом в історії створення вітчизняної ракетної техніки.

Ордени

Будник та Янгель розробили ракету Р-12 (8К63). Відповідно було ухвалено постанову уряду СРСР «Про створення та виготовлення ракети Р-12 з виходом на льотно-конструкторські випробування (ЛКВ) у 1957 році». В жовтні 1955 року випущено ескізний проект ракети з уточненими тактико-технічними характеристиками. Велику допомогу в її розробці надали ОКБ-456 і особисто В. П. Глушко.

Прийняття нових компонентів палива потребувало розв'язання низки проблем з вибору матеріалів, стійких в агресивному середовищі, із збереження стабільних характеристик палива під час тривалого перебування в паливних баках ракети тощо.

У березні 1957 року розпочалися стендові випробування рушійної установки у складі ракети на стенді в Загорську (чотири рушійні випробування). З літа 1957-го до грудня 1958 року проходили льотно-конструкторські випробування (25 пусків ракет). А в березні 1959-го комплекс з ракетою 8К63 і наземним стартом було здано на озброєння. Завод та ОКБ-586 нагородили орденами Леніна. Директорові заводу Л. В. Смирнову, Головному конструкторові М. К. Янгелю та заступникові Головного конструктора В. С. Буднику присвоїли звання Героя Соціалістичної Праці.

З чого створили Ракетні війська

Успішний хід робіт стосовно комплексу 8К63 дав змогу ОКБ-586 одержати замовлення уряду на розробку ракети 8К65 з дальністю стрільби 4000 км та міжконтинентальної балістичної ракети (МБР) 8К64 з виходом на льотно-конструкторські випробування у 1961 році. Серійне виробництво ракети 8К63 було розгорнуто на Дніпропетровському, Пермському, Оренбурзькому та Омському заводах. Виготовили 2300 таких ракет. Ця ракета стала базовою під час створення угруповання ракет середньої дальності, а 1959 року було створено Ракетні війська стратегічного призначення (РВСП).

Для підвищення живучості та зручності експлуатації ракетних комплексів стратегічного призначення 1959 року було запропоновано новий спосіб базування — в шахтних пускових установках (ШПУ). Перевірку нового способу базування почали з ракети 8К63. Перший пуск відбувся у вересні 1959 року, а вже в травні 1960-го вийшла постанова уряду про створення бойових ШПУ для ракет 8К63, 8К64 та 8К65. Для підготовки фахівців ракетного профілю уряд СРСР ухвалив рішення про створення в Дніпропетровському університеті фізико-технічного факультету з трьома спеціальностями: ракетною, з двигунів та приладною. В. С. Будник як професор читав лекції з курсу «Конструювання та проектування ракет».

Висока надійність та експлуатаційні характеристики дали змогу використовувати ракету 8К63 для відпрацювання принципово нових військових програм:

— моделей ракетоплана розробки ОКБ В. М. Челомея;

— моделей багаторазового повітряно-космічного літака КБ А. І. Мікояна;

— відпрацювання системи ПРО;

— елементів бойового оснащення стратегічних ракет.

В. С. Будник як перший заступник Головного конструктора відповідав за проектні питання в ОКБ-586 і постійно опікувався комплектуванням та удосконаленням структури проектного підрозділу.

Під час створення МБР 8К64 було закладено вельми прогресивні принципові рішення: тандемна схема розташування ступенів, автономна СК, висококиплячі самозаймисті компоненти палива, які дали змогу на наступних поколіннях ракетних комплексів стратегічного призначення забезпечити живучість, високу боєготовність та ефективність бойового застосування в будь-яких умовах, зокрема в умовах ядерного впливу.

Пошук та творчі засади, закладені В. С. Будником та М. К. Янгелем, робили свою справу. Після створення ракетних комплексів першого покоління спільно з «двигунистами» та науково-дослідними інститутами країни було знайдено нову паливну пару АТ та НДМГ, що дала змогу перейти до створення стратегічних комплексів, які перебувають у цілковитій бойовій готовності протягом усього терміну експлуатації. Це було друге покоління міжконтинентальних балістичних ракет — комплекс 8К67 двох модифікацій: балістичної та орбітальної, до яких у майбутньому додалася і перша ракета з головними частинами, що розділяються.

Третє покоління

17 років пропрацював В. С. Будник з М. К. Янгелем. Це був сильний та працездатний тандем. За цей час ОКБ-586 почало розробку третього покоління ракетних комплексів стратегічного призначення, виробило напрями створення економічних космічних комплексів («Космос», «Інтеркосмос», «Циклон») та космічних апаратів. ОКБ стало базовою організацією СРСР з розробки бойових ракетних комплексів та комплексів космічного призначення, завод — з виготовлення та постачання на озброєння бойових ракет і ракет-носіїв.

З 1972 року академік АН УРСР В. С. Будник працює в Інституті технічної механіки НАН України та НКА України. Усі свої знання, енергію та величезний досвід роботи зі створення бойових і космічних комплексів Василь Сергійович спрямовує на поглиблення та вдосконалення наукових засад проектування. Під керівництвом В. С. Будника ведеться робота з проектування оптимальних ракетно-космічних систем, розробки математичних моделей рідинних та твердопаливних ракет, на цій базі створено основні засади і розрахункові модулі систем автоматичного проектування для етапу проектно-пошукових робіт. Проводяться дослідження ефективності та надійності складних технічних систем, динаміки двофазних середовищ та систем живлення рушійних установок ракет, розробка нових технологій тощо. Одержані результати знайшли широке застосування в ДКБ «Південне». Під його керівництвом виконано і захищено понад 20 кандидатських та 3 докторські дисертації.

Протягом багатьох років В. С. Будник активно працював у Національній академії наук України як голова секції ради з проблеми «Загальна механіка», він був членом республіканської ради з надійності та довговічності машин і споруд, членом комісії космічних досліджень НАН України.

Він цілком захоплений думками та турботами про майбутнє вітчизняної ракетно-космічної галузі, якій присвячено все його славне життя, життя першопрохідця.

У день ювілею ми, його учні та послідовники, бажаємо йому міцного здоров'я!

Станіслав КОНЮХОВ,
Генеральний конструктор—генеральний директор ДКБ «Південне» ім. М. Янгеля;
Олег ДРОБАХІН,
заступник Головного конструктора програми «Дніпро» ДКБ «Південне» ім. М. Янгеля.

P. S. Василеві Сергійовичу Буднику щирі вітання «Голосу України». Многая літа, здоров'я, добра!

Інформація про банкрутство
ВАТ «Дніпровськпромбуд» м. Дніпропетровськ.

Господарським судом Дніпропетровської області, розташованим за адресою: Україна, 49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1-а, ухвалою від 06.06.03. по справі № Б26/69/03 розпочато процедуру банкрутства відкритого акціонерного товариства «Дніпровськпромбуд», яке знаходиться за адресою: Україна, 49064, м. Дніпропетровськ, вул. Гомельська, 59. Банківські реквізити ВАТ «Дніпровськпромбуд»: Р/р2600530130215 у РУ Промінвестбанку, МФО 305437, ЄДРПОУ 01238637.

Розпорядником майна арбітражний керуючий - Балась Святослав Іванович, м. Дніпродзержинськ, ліцензія серія АА № 250315. Усі кредитори ВАТ «Дніпровськпромбуд», протягом 30-ти діб, після опублікування інформації про банкрутство, з метою пред'явлення кредиторських вимог, можуть звертатися до господарського суду Дніпропетровської області у встановленому чинним законодавством порядку.

Филиал ГХУ Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области и ликвидатор СХООО им. Чапаева,
сообщают о проведении конкурса по продаже активов. На конкурс выставляются следующие активы, находящиеся по адресу: Донецкая обл., Старобешевский р-н, с. Осыково, ул. Советская, 66: 1. Оборудование и недвижимость с начальной ценой продажи - 2115,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос - 105,75 грн. 2. Автомобиль ВАЗ 2121 и недвижимость с начальной ценой продажи 8005,00 грн. в т. ч. НДС, гарантийный взнос - 400, 25 грн. Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цены реализуемого имущества и регистрационный сбор для регистрации участников конкурса - 17 грн. перечисляются на р/с 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» г. Донецка, МФО 335076, ОКПО 26252727, Филиалу ГХУ Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области. Для участия в конкурсе необходимо подать письменную заявку организатору конкурса Филиалу ГХУ Агентства по вопросам банкротства в Донецкой области, расположенному по адресу: г. Донецк, бульв. Шевченко, 20. Срок подачи заявок 25 календарных дней со дня публикации в газете по 18 июля 2003г. включительно. Конкурс состоится после 30 календарных дней со дня публикации информации 24 июля 2003 г. в Филиале ГХУ Агентство по вопросам банкротства в Донецкой области в 10-00 часов по адресу: г. Донецк, бул. Шевченко, 20. справки по телефонам 381-76-17/14.

Інформація про продаж за конкурсом майна підприємства–боржника

Назва об'єкта: цілісний майновий комплекс.

Корпус № 81 (цех виробництва бертолетової солі), будівля КПП паркан, ворота. Всього під будівлями 597.6 м 2.

Місцезнаходження майна: промисловий майданчик ВАТ «Радикал» м. Київ, вул. Червоноткацька. 75.

Характеристика об'єкта: окремо розташовані одноповерхове (є технічний поверх) виробниче приміщення, паркан по периметру майнового комплексу, ворота.

Умови продажу:

1. Розроблення плану по демеркуризації цілісного майнового комплексу і прилеглої території та відповідне його погодження;

2. Провести його демеркуризацію корпусів та прилеглої території, а саме: відділити верхній шар фарб (емалі); відділити верхній шар штукатурки металевими щітками або перетерти штукатурку із застосуванням крупного піску; вирівняти поверхню штукатурним складом з доданням сірки або сірчаного цвіту (5 — 7 %); нанести 1-2 шару ПВХ емалі або 2-3 рази побілити; територію біля майнового із концентрацією Hg в грунті в межах 21-105 мг/кг екранувати шаром глини 5 см., на який покласти шар свіжого грунту 20 — 25 см і засіяти його травою, яку регулярно поливати. Локальні плями з концентрацією Hg в межах 100-525 мг/кг екранувати шаром асфальту до 5 см. Відкритий грунт, який містить 0-21 мг/кг Hg перекопати на глибину 0,25 м, екранувати шаром чистого грунту товщиною 20 см і захистити від вітрової ерозії, дернуванням або засівом трави. Газон регулярно поливати;

3. Проведення утилізації особливо небезпечних залишків хімічних продуктів, розташованих на території майнового комплексу;

4. Збереження умов щодо підтримання безпеки виробничої діяльності, охорони праці та запобіганню можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну, спорудам, навколишньому природному середовищу;

5. Збереження робочих місць не менш як для сімдесяти відсотків працівників, зайнятих на підприємстві на момент його продажу;

6. Зобов'язання покупця щодо забезпечення перепідготовки та працевлаштування зазначених працівників та запобігання заподіянню можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну, спорудам, навколишньому середовищу у разі зміни профілю діяльності підприємства;

7. Забезпечення санітарно-екологічних та технічних норм експлуатації об'єкта;

8. Засобами платежу є грошові кошти.

9. Договір купівлі-продажу підписується протягом 15 днів з дня проведення конкурсу на підставі протоколу, підписаного переможцем в день проведення конкурсу;

10. Оформлення права власності за придбане майно здійснюється за рахунок покупця.

Реєстраційний внесок: 17 грн. вноситься на рахунок № 26009301260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, КОД ЄДРПОУ 22894896. Одержувач філія «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ».

Гарантійний внесок: 10 % від початкової ціни, вноситься на рахунок № 26008302260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, КОД ЄДРПОУ 22894896. Одержувач філія «Київський акціонерний центр» ДАК «НМАЦ».

Початкова ціна 104300 грн. Кінцевий термін прийняття заяв за 7 днів до проведення конкурсу.

Конкурс буде проведено за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42, філія «Київський аукціонний центр» через 30 днів після опублікування оголошення. Заяви на участь в конкурсі приймаються за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42, філія «Київський аукціонний центр». Результати конкурсу будуть оформлені протоколом конкурсної комісії.

Ознайомитись з об'єктом можна за місцем його розташування.
Телефон продавця: (044) 558-36-28.

27.05.2003 року Господарським судом Кіровоградської області (м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) по справі № 14/120 про визнання банкрутом ВАТ «Маловисківський завод сухого знежиреного молока» (вул. Новомиргородське шосе, 1, м. Мала Виска, Кіровоградської області), код ЄДРПОУ 00446032 винесено постанову про визнання боржника банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Муравську О. С. (ліцензія Мінекономіки № 249695 від 30.10.2001 р.), 8-0522-55-52-58.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 02.06.2003 р. по справі № 32/75Б порушена справа про банкрутство Колективного підприємства «Облрембуд № 2» (84300, вул. Дворцова, 19. м. Краматорськ, Донецька область, код ЄДРПОУ 03334463, р/р 26004235005661 в Краматорській філії АКБ «Укрсоцбанк» МФО 334486). Мораторій на задоволення вимоги кредиторів введено з 02.06.2003р.

Розпорядником майна призначено Патерілова Віталія Вікторовича, ліцензія № 552 (адреса: 83050, пр. Мира, 1/309, м. Донецьк).

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 12.07.02 р. порушено справу № 32/113 Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Технологія» (83054, м. Донецьк, вул. Економічна, 19, ЗКПО 23187521, п/р 26002100001 80 у ДФ АКБ «Правекс-Банк», МФО 335173) та 02.06.03 р. введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено Кіцула Сергія Богдановича, ліцензія АА № 487782; 03127, м. Київ, вул. Ломоносова, 11, кв. 1, тел. (044) 257-38-02.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) за заявою акціонерного товариства закритого типу «Єврометал» порушив справу № Б 26/70/03 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпрометалінвест»

(юридична адреса: 49025, м. Дніпропетровськ, вул. Гудкова, 15, код 25526826, рахунок № 26003109171001 в КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровська, МФО 305299 рахунок № 26000980038820 в АК «Промекономбанк», м. Донецьк, МФО 334992 рахунок № 26008980351 20 в ДФ «Промекономбанк», м. Дніпропетровськ, МФО 306481 рахунок № 26001500002341 в ДФ ВАТ «Кредитпромбанк», м. Дніпропетровськ, МФО 306890 рахунок № 26008301381676 в Ватутінському відділенні Промінвестбанку України м. Київа, МФО 322283. Розпорядником майна призначено Єпіфанову Олену Геннадіївну, ліцензія: серія АА № 140434 від 11.06.2002 р., адреса: 49027, м. Дніпропетровськ, вул. Фучика, 18. тел. 8(0562) 466006. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.)

ТОВ «Гамма АПІ»
зменшує статутний фонд до 21 100 грн.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а порушив справу № Б26/47/03 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Будуніверсал» (код ЄДРПОУ 01239105, юридична адреса: 50017, м. Кривий Ріг, р/р 26007365893001 в КФ «Приватбанку» МФО 305750).

Розпорядником майна боржника призначено Клінчева Андрія Анатолійовича, ліцензія серії АА № 047758.

Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) за заявою Миколаївської МДПІ порушено справу про банкрутство: малого приватного торговокомерційного підприємства «Олеся», справа № 6/69-8/70, юридична адреса: м. Миколаїв Львівської області, пр. Проектний, 1, код ЄДРПОУ 13822577, р/р № 26000301470152 у відділенні Промінвестбанку України МФО 325451.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Машевського В. Є. (місце проживання: м. Львів, вул. І. Лукича, 3/1).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Господарським суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) ухвалою від 18.06.2003 р. порушив справу № Б-25/51-03 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Дергачівський» (код ЗКПО 30957335, вул. 23 Серпня, 6, м. Дергачі, Дергачівський р-н, Харківська обл., 62300, р/р 26001365372000 в Дергачівському ТВБВ ХОД «Україна», м. Дергачі, МФО 351469).

Розпорядник майна Дралін А. В. (ліц. АА № 250090 від 30.11.2001 р.). Господарський суд Харківської обл. приймає заяви кредиторів та санаторів протягом одного місяця з дня публікації.

У НОМЕР

«Генезис» — багатообіцяючий початок

(Початок на 8-й стор.).

Ще кілька років тому сама можливість здійснення цього проекту в Черкасах, на підприємстві, яке досі спеціалізувалося лише на ремонтах річкових суден, здавалася прожектерською. Для багатьох, та не для людей, одержимих мрією дитинства — будувати кораблі. Ця мрія свого часу об'єднала міцною дружбою інженерів-будівельників Олександра Бородянського та Геннадія Станецького. Олександр Юлійович до того, як став керівником Київського науково-виробничого підприємства «Оріон» і генеральним конструктором яхти «Генезис», мав честь проектувати вітрильну яхту для морських прогулянок самій королеві Великої Британії. Її Величність залишилася задоволена роботою нашого земляка і рекомендувала українського корабела-конструктора до престижного англійського яхт-клубу, членством у якому він особливо дорожить. А ще Олександр Бородянський тривалий час працював з голландськими та італійськими провідними фірмами, що спеціалізуються на будівництві пасажирських морських суден.

Досвід, набутий у ті роки, тепер у пригоді. Його результатом і стала моторна яхта престиж-класу, яка годиться і для морських просторів, і для великих річок, бо є уособленням принципів: швидко, далеко, надійно, комфортно.

Це судно ще в кресленнях захопило Геннадія Станецького. І він узяв на себе клопіт пошуку інвестицій, необхідних матеріалів і обладнання.

— Спочатку, — згадував він, — ми задумали простіший варіант, а потім вирішили: якщо будувати, то не гірше, ніж у світі.

Віднедавна Геннадій Станіславович — народний депутат України і тепер вже на парламентському рівні переймається проблемами вітчизняного виробництва.

— Світовий ринок суден такого класу досить динамічний і перспективний. Україна може і повинна мати на ньому власну нішу, — вважає депутат. — «Генезис» — це лише перша ластівка. Я радий, що тепер ми можемо вийти на нього з конкурентоспроможним товаром, який відповідає усім міжнародним стандартам. І навіть більше: зарубіжні фірми в будівництві корпусів зазвичай використовують склопластик, який має невисокий експлуатаційний ресурс. Корпус української яхти зроблено зі сталі. До того ж в оздобленні використовувалися тільки натуральні вітчизняні матеріали, що також високо цінується замовниками. І найважливіше — ціна. Пілотний проект української яхти вийшов удвічі дешевший од зарубіжних аналогів. Усе це дає підстави сподіватися на успіх.

Судно, розраховане на 8—10 чоловік, матиме попит на ринку країн СНД, які нічого схожого не виробляють. Ми розраховуємо і на вітчизняних замовників. Адже таку яхту можуть використовувати прикордонники, портовики, патрульні служби, туристичні фірми, вона ідеальна для відпочинку і для представницьких цілей. Судно ми можемо обладнувати відповідно до призначення. Кожен замовник отримає те, що хоче.

Директор Київського регіонального представництва Реєстру судноплавства України, яке здійснювало технічний нагляд за будівництвом, Сергій Злотоябко, вітаючи колектив, високо оцінив якість роботи черкаських корабелів.

Новозбудованій яхті ще належить пройти ходові випробування, одесити укомплектують її спеціальними меблями, а кияни зможуть побачити цю елегантну красуню на водах Дніпра в День незалежності.

А на «Оріоні», в очікуванні нових замовників, розширюється виробнича база, яка дасть змогу будувати за рік не менше трьох моторних яхт престиж-класу.

Галина КРУЦЮК.

КОНКУРСИ

Лунатимуть дзвони і не тільки

У своїй майже тисячолітній історії Луцьку випало бути і столицею удільного князівства Київської Русі, і другою столицею Великого Литовського князівства, і воєводським центром буржуазної Польщі, і обласним центром незалежної України. А ось свого гімну місто над Стиром ніколи не мало.

Нещодавно міська рада оголосила конкурс на кращий варіант урочистої пісні. І хоч попередні підсумки конкурсу очікується оголосити лише 15—20 серпня, а вперше гімн має прозвучати напередодні Дня незалежності, вже сьогодні можна сказати, що серед серйозних претендентів на перемогу — пісня «Дзвони Луцька» на музику Олексія Онишка і слова Галини Даниленко. Цей музичний твір вже не раз звучав на обласному радіо і міських святах. До того ж є кілька аранжувань пісні — оркестрове і хорове. Відомі музиканти Дмитро Гершензон і Анатолій Говорадло розробили ще один варіант, який поєднує стиль популярної пісні з урочистістю і пафосом. Напевно це творче змагання подарує лучанам не один прекрасний музичний твір про їхнє місто.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Постанова Верховної Ради України

Про утворення спільної парламентсько-урядової комісії з комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності

З метою комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності Верховна Рада України **постановляє:**

1. На період роботи Верховної Ради України четвертого скликання утворити спільну парламентсько-урядову комісію з комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності (далі — спільна парламентсько-урядова комісія).

2. Затвердити персональний склад парламентської частини спільної парламентсько-урядової комісії (додається).

3. Прийняти до відома пропозиції Кабінету Міністрів України щодо персонального складу урядової частини спільної парламентсько-урядової комісії.

4. Головою спільної парламентсько-урядової комісії обрати Гуренка Станіслава Івановича — Голову Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 847-IV.

Додаток до Постанови Верховної Ради України від 22 травня 2003 року № 847-IV

Склад парламентської частини спільної парламентсько-урядової комісії з комплексного дослідження та узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності

ГУРЕНКО Станіслав Іванович — Голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій

БИЧКОВ Сергій Анатолійович — заступник Голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах

ВАСЮНИК Іван Васильович — член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій

ДОБКІН Михайло Маркович — член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету

ІВАНЧО Іван Васильович — член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

КОНОВАЛЮК Валерій Ілліч — перший заступник Голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету

КРАВЧЕНКО Микола Васильович — заступник Голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики і підприємництва

ЛАНДИК Валентин Іванович — член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій

НАДРАГА Василь Іванович — голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

ОЛІЙНИК Петро Михайлович — член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

СКОМАРОВСЬКИЙ Володимир Володимирович — голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій

ЦУШКО Василь Петрович — перший заступник Голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності.

Затверджено Постановою Верховної Ради України від 22 травня 2003 року № 848-IV

Положення про спільну парламентсько-урядову комісію з комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності

Спільна парламентсько-урядова комісія з комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності (далі — спільна парламентсько-урядова комісія) створюється відповідно до положень пункту 1 Постанови Верховної Ради України від 22 травня 2003 року № 847-IV "Про утворення спільної парламентсько-урядової комісії з комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності".

Організація та діяльність спільної парламентсько-урядової комісії проводиться згідно з законодавством України та цим Положенням.

Розділ I
ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ СПІЛЬНОЇ ПАРЛАМЕНТСЬКО-УРЯДОВОЇ КОМІСІЇ

1. Спільна парламентсько-урядова комісія складається з парламентської та урядової частин. Склад парламентської частини спільної парламентсько-урядової комісії обирається з числа народних депутатів України та працівників Апарату Верховної Ради України і затверджується Верховною Радою України. Склад урядової частини спільної парламентсько-урядової комісії визначається Кабінетом Міністрів України.

2. До складу спільної парламентсько-урядової комісії входять 24 члени з пропорційним представництвом членів парламентської та урядової частин.

3. Голова спільної парламентсько-урядової комісії обирається Верховною Радою України, перший заступник голови — голова урядової частини спільної парламентсько-урядової комісії визначається Кабінетом Міністрів України.

Заступник голови та секретар спільної парламентсько-урядової комісії обираються на її засіданні з числа членів парламентської частини.

4. Спільна парламентсько-урядова комісія обирається на строк повноважень Верховної Ради України четвертого скликання. У разі невиконання членом спільної парламентсько-урядової комісії покладених на нього обов'язків, за систематичну неучасть у роботі спільної парламентсько-урядової комісії за поданням її голови (відповідно — першого заступника голови) або за власним бажанням члена спільної парламентсько-урядової комісії Верховна Рада України (відповідно — Кабінет Міністрів України) може відкликати його і обрати нового члена спільної парламентсько-урядової комісії до закінчення цього строку.

Розділ II
НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ СПІЛЬНОЇ ПАРЛАМЕНТСЬКО-УРЯДОВОЇ КОМІСІЇ

1. Спільна парламентсько-урядова комісія здійснює систематичний контроль за дотриманням законодавства України щодо створення та практичного функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та запровадження спеціальних режимів інвестиційної діяльності в Україні.

2. Спільна парламентсько-урядова комісія в межах своєї компетенції здійснює діяльність з таких основних напрямів:

контроль за створенням державними органами умов для ефективного використання визначених законодавством режимів проведення господарської діяльності у спеціальних (вільних) економічних зонах та територіях пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності;

контроль за діяльністю органів управління спеціальними (вільними) економічними зонами та територіями пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності;

інформація Верховної Ради України щодо стану функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності.

Розділ III
ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СПІЛЬНОЇ ПАРЛАМЕНТСЬКО-УРЯДОВОЇ КОМІСІЇ

1. Організує роботу спільної парламентсько-урядової комісії її голова або за його дорученням перший заступник чи заступник голови.

2. Засідання спільної парламентсько-урядової комісії скликаються у міру необхідності, але не рідше одного разу в квартал, і є правомочними, якщо на засіданні присутні більше половини її членів.

3. У необхідних випадках спільна парламентсько-урядова комісія може прийняти рішення щодо проведення закритого засідання.

4. Рішення спільної парламентсько-урядової комісії вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість її членів, присутніх на засіданні.

5. У процесі підготовки конкретного питання для розгляду спільною парламентсько-урядовою комісією вона може створювати робочі групи та групи незалежних експертів, до яких мають входити фахівці міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних та громадських організацій, наукових установ.

6. Рішення та висновок спільної парламентсько-урядової комісії підписують її голова, перший заступник голови та секретар.

7. Спільна парламентсько-урядова комісія будує свою роботу у взаємодії з комітетами Верховної Ради України, центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, органами управління спеціальними (вільними) економічними зонами та територіями пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності.

8. Апарат та Управління справами Апарату Верховної Ради України створюють необхідні умови для діяльності спільної парламентсько-урядової комісії, надають їй приміщення, засоби транспорту і зв'язку, забезпечують технічне обслуговування, ведення діловодства.

Розділ IV
ПРАВА СПІЛЬНОЇ ПАРЛАМЕНТСЬКО-УРЯДОВОЇ КОМІСІЇ

Спільна парламентсько-урядова комісія відповідно до покладених на неї завдань має право:

1. Вносити до Верховної Ради України від імені народних депутатів України — членів спільної парламентсько-урядової комісії пропозиції щодо внесення змін до законодавства України, враховуючи досвід практичного застосування законодавчих актів з питань створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності.

2. Заслуховувати звіти органів управління спеціальними (вільними) економічними зонами та територіями пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності.

3. Заслуховувати посадових осіб Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади з питань створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності.

4. Знайомитися з документами, матеріалами і одержувати іншу необхідну інформацію з питань спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності від державних органів та організацій.

5. Залучати до своєї роботи фахівців міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних та громадських організацій, наукових установ.

6. Виявляти питання, які потребують першочергових і невідкладних рішень у процесі функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності.

7. Користуватися послугами аудиторських фірм і контрольно-ревізійних органів.

Розділ V
ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ СПІЛЬНОЮ ПАРЛАМЕНТСЬКО-УРЯДОВОЮ КОМІСІЄЮ МІР ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

1. За результатами засідань спільна парламентсько-урядова комісія приймає рішення.

2. У разі виявлення фактів порушення законодавства з питань створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності спільна парламентсько-урядова комісія:

ставить перед уповноваженими органами питання про зупинення незаконних розпоряджень і дій цих органів;

вказує на недоліки, допущені посадовими особами державних органів, зобов'язує їх усунути виявлені порушення;

вносить до вищестоящих за підпорядкованістю органів пропозиції про усунення посадових осіб із займаних посад.

3. Рішення спільної парламентсько-урядової комісії, прийняті в межах її компетенції, є обов'язковими для розгляду державними органами та посадовими особами. Про результати розгляду державні органи або посадові особи повинні повідомити спільну парламентсько-урядову комісію у строки, встановлені законодавством.

Постанова Верховної Ради України

Про спільну парламентсько-урядову комісію з комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності

З метою комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про спільну парламентсько-урядову комісію з комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності (додається).

2. Апарату та Управлінню справами Апарату Верховної Ради України забезпечити спільну парламентсько-урядову комісію приміщенням, засобами транспорту і зв'язку, оргтехнікою згідно з пунктом 8 розділу III Положення про спільну парламентсько-урядову комісію з комплексного дослідження і узагальнення досвіду функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку із спеціальним режимом інвестиційної діяльності.

Голова Верховної Ради України
В.ЛИТВИН.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 848-IV.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі попередження надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі попередження надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків, підписану в м. Баку 29 серпня 2002 року, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 877-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Таджикистан про заохочення і взаємний захист інвестицій

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Таджикистан про заохочення і взаємний захист інвестицій, підписану 6 липня 2001 року в м. Києві, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 878-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про реконструкцію та експлуатацію на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки

Цей Закон визначає особливості реконструкції та експлуатації на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки в порядку експерименту в інтересах економіки України.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

об'єкт реконструкції — магістральна автомобільна дорога загального користування державного значення Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки, яка перебуває в державній власності;

автомобільна дорога — лінійний комплекс інженерних та допоміжних споруд, призначених для безперервного, безпечного та зручного проїзду транспортних засобів з нормативними технічними характеристиками та навантаженнями, що забезпечує внутрішньодержавні та міжнародні перевезення пасажирів і вантажів;

інженерні споруди — споруди, що розміщені безпосередньо на автомобільній дорозі та забезпечують її функціонування (мости, шляхопроводи, віадуки, тунелі, естакади, труби водовідвідні, водоочисні споруди, галереї, підпірні стінки тощо);

допоміжні споруди — споруди, що розташовані на землях дорожнього господарства (майданчики для стоянки транспорту і відпочинку, підприємства та об'єкти служб дорожнього сервісу, шумо- та снігозахисні споруди і насадження, протилавинні та протисельові споруди, з'їзди, придорожні лісосмуги для захисту доріг тощо) та призначені для обслуговування рухомого складу на дорогах, учасників дорожнього руху, розміщення сервісних і ремонтно-технічних служб;

реконструкція автомобільної дороги — комплекс дорожніх робіт, що забезпечує переведення автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки у вищу категорію;

експлуатація автомобільної дороги — комплекс заходів з технічної та комерційної експлуатації автомобільних доріг;

технічна експлуатація автомобільної дороги — комплекс дорожніх робіт з ремонту та експлуатаційного утримання автомобільної дороги, що забезпечує нормативний транспортно-експлуатаційний стан автомобільної дороги;

комерційна експлуатація автомобільної дороги — комплекс заходів з організації платного проїзду по автомобільній дорозі та отримання плати за проїзд.

Стаття 2. Основні принципи реконструкції та експлуатації на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки

Основними принципами реконструкції та експлуатації на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки є:

дотримання чинних в Україні стандартів, норм і правил реконструкції автомобільних доріг та їх технічної експлуатації;

обов'язкова наявність до початку експлуатації на платній основі об'єкта реконструкції безоплатної автомобільної дороги чи окремих смуг руху вздовж об'єкта реконструкції, що знаходяться в належному для експлуатації технічному стані, як альтернативного варіанта зручного проїзду транспортних засобів у напрямку Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки та забезпечення руху в населених пунктах, розміщених вздовж об'єкта реконструкції.

Технічну та комерційну експлуатацію на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки здійснює державне дорожнє підприємство, що належить до сфери управління Державної служби автомобільних доріг України.

Стаття 3. Відносини, пов'язані з експлуатацією на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки

Відносини, пов'язані з експлуатацією на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки, базуються на Конституції України і регулюються Земельним кодексом України, цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону.

Стаття 4. Особливості реконструкції та експлуатації на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки

Виконання реконструкції автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки здійснюється в порядку експерименту в інтересах економіки України та економічного розвитку Черкаської, Кіровоградської, Миколаївської та Одеської областей із залученням кредитних коштів.

Функції замовника на реконструкцію автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки покладаються на Державну службу автомобільних доріг України.

Стаття 5. Плата за користування автомобільною дорогою Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки

Плата за користування автомобільною дорогою Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки справляється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, з усіх власників або користувачів автотранспортних засобів, що користуються цією дорогою, за винятком мешканців населених пунктів, через які проходить дорога.

Максимальний розмір плати за проїзд та порядок відшкодування за безоплатний проїзд автомобільною дорогою Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки (у тому числі в разі стихійного лиха, катастрофи, епідемії, епізоотії, а також проїзд підрозділів Міністерства оборони України, прикордонної служби та транспортних засобів швидкої допомоги) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Використання платежів за користування автомобільною дорогою Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки

Платежі за користування автомобільною дорогою Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки спрямовуються до Державного бюджету України (до Державного дорожнього фонду України) та розподіляються у встановленому законом порядку.

Платежі за користування автомобільною дорогою Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки мають виключно цільовий характер і використовуються на витрати, пов'язані з погашенням кредиту та процентів за кредит на реконструкцію автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки, технічною та комерційною експлуатацією цієї дороги та інших автомобільних доріг загального користування, у першу чергу в Черкаській, Кіровоградській, Миколаївській та Одеській областях.

Після сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), передбачених законами України, а також виконання робіт з експлуатації дороги кошти, отримані від експлуатації на платній основі автомобільної дороги Київ — Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки, спрямовуються до Державного бюджету України і використовуються на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування, у першу чергу на маршрутах міжнародних транспортних коридорів.

Стаття 7. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Закони України та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, що регулюють правовідносини, які виникнуть у процесі здійснення експерименту, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у місячний термін з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом та видати нормативно-правові акти, що випливають із цього Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 855-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії»

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до законів України такі зміни:

1. У Законі України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 12, ст. 81; 1998 р., № 11—12, ст. 50; 2000 р., № 30, ст. 236):

1) абзац дев'ятий частини першої статті 1 викласти у такій редакції:

«перевезення — діяльність, пов'язана з підготовкою, завантаженням, відправленням, транспортуванням, включаючи транзитне зберігання, розвантаження і приймання в кінцевому пункті призначення вантажів радіоактивних матеріалів і упаковок»;

2) в абзаці третьому частини другої статті 22:

слово «(ліцензій)» виключити;

слово «(ліцензування)» замінити словами «(провадження дозвільної діяльності)»;

3) у частині другій статті 27:

абзаци дев'ятий і десятий викласти у такій редакції:

«зняття з експлуатації та консервація ядерних установок і закриття сховища для захоронення радіоактивних відходів;

перевезення радіоактивних матеріалів»;

доповнити частину абзацом такого змісту:

«діяльність, пов'язана із забезпеченням фізичного захисту ядерних матеріалів і ядерних установок (за переліком видів діяльності, що затверджується Кабінетом Міністрів України)»;

4) статтю 28 викласти у такій редакції:

«Стаття 28. Види дозволів на провадження діяльності у сфері використання ядерної енергії

Діяльність у сфері використання ядерної енергії провадиться на підставі ліцензій, окремих дозволів та сертифікатів відповідно до Закону України "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії" та інших законів»;

5) у статті 29:

частину третю викласти у такій редакції:

«Видача дозволів у сфері використання ядерної енергії здійснюється відповідно до Закону України "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії" та інших законів»;

частину четверту виключити;

6) статтю 42 викласти у такій редакції:

«Стаття 42. Провадження дозвільної діяльності щодо будівництва ядерних установок та сховищ для захоронення радіоактивних відходів

Орган державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки видає ліцензію на будівництво ядерних установок і сховищ для захоронення радіоактивних відходів лише за наявності плану заходів щодо зняття їх з експлуатації, визначення обсягу радіоактивних відходів і поводження з ними, позитивних висновків державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки, актів інспекційного обстеження та документів про перевірку обґрунтування безпеки в рамках відповідної дозвільної процедури.

Будівництво ядерної установки чи сховища для захоронення радіоактивних відходів без наявності ліцензії органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки припиняється за рішенням цього органу з відшкодуванням замовником завданих навколишньому природному середовищу збитків та відновленням колишнього його стану, а також з накладенням штрафу відповідно до законодавства України.

Таке рішення може бути оскаржено лише у судовому порядку. Подання скарги не зупиняє виконання рішення»;

7) у назві та тексті розділу X слова «джерела іонізуючого випромінювання» в усіх відмінках замінити словами «радіоактивні матеріали» у відповідному відмінку;

8) у статті 81 слово «(ліцензія)» в усіх відмінках виключити.

2. У Законі України «Про видобування та переробку уранових руд» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 11—12, ст. 39):

1) абзац четвертий статті 6 викласти у такій редакції:

«надання ліцензій на видобування і переробку уранових руд»;

2) у статті 7:

частини першу і п'яту викласти у такій редакції:

«Діяльність підприємств з видобування, переробки, перевезення уранових руд та продуктів їх переробки провадиться на підставі ліцензій, які видаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

«Ліцензії на переробку уранових руд, а також на перевезення уранових руд і продуктів їх переробки видаються відповідно до Закону України "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії"»;

частини другу і сьому виключити;

3) частину першу статті 11 викласти у такій редакції:

«Експлуатація уранових об'єктів провадиться за наявності ліцензій, отриманих згідно з законом».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 887-IV.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У частині другій статті 244[5] Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) слова «Міністерства економіки України» замінити словами «Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України».

2. У текстах:

Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377; Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 24, ст. 186);

Закону України «Про державний матеріальний резерв» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 13, ст. 112);

Закону України «Про професійно-технічну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 32, ст. 215);

Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 2—3, ст. 20);

Закону України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 5—6, ст. 44; 2000 р., № 48, ст. 416);

Закону України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 11, ст. 78; 2000 р., № 24, ст. 186);

Закону України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 12—13, ст. 80; 2000 р., № 24, ст. 186);

Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 27, ст. 221);

Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 48, ст. 407);

Закону України «Про господарську діяльність у Збройних Силах України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 48, ст. 408);

Закону України «Про особливості приватизації підприємств, що належать до сфери управління Міністерства оборони України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 279);

Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 38, ст. 315);

Закону України «Про особливості приватизації відкритого акціонерного товариства "Укртелеком"» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 41, ст. 341);

Закону України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 46, ст. 393):

слова «Міністерство економіки України» в усіх відмінках замінити словами «центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики» у відповідному відмінку.

3. У Законі України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252; Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 45, ст. 406):

1) у частині другій статті 1 слова «Республіканські і місцеві органи влади та управління» замінити словами «Центральні і місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування»;

2) у статті 9:

а) у частині першій слова «і відомствами» замінити словами «та іншими центральними органами виконавчої влади»;

б) у частині другій слова «іншими союзними республіками» виключити;

в) частину третю виключити;

3) у статті 13 слова «Республіканські і місцеві органи державної влади та управління» замінити словами «Центральні і місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування»;

4) частину першу статті 15 виключити;

5) у статті 26 слова «і управління» виключити;

6) у частині першій статті 34 слова «та управління» виключити;

7) у тексті Закону слова «Міністерство економіки України», «місцеві Ради народних депутатів» в усіх відмінках замінити відповідно словами «центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики», «органи місцевого самоврядування» у відповідних відмінках, а слова «Міністерство соціального захисту населення України», «Міністерство праці та соціальної політики України», «Міністерство праці України» в усіх відмінках замінити словами «центральний орган виконавчої влади з питань праці та соціальної політики» у відповідних відмінках.

4. У частині третій статті 4 Закону України «Про гуманітарну допомогу» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 451) слова «Міністерства економіки України» та «Державного комітету України по матеріальних резервах» замінити відповідно словами «центрального органу виконавчої влади з питань економічної політики» та «центрального органу виконавчої влади з питань державного матеріального резерву».

5. У тексті Закону України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 9—10, ст. 65; 2000 р., № 24, ст. 186) слова «Міністерство економіки України» та «Міністр економіки України» замінити відповідно словами «центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики» та «Міністр економіки та з питань європейської інтеграції України».

6. У Законі України «Про залізничний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 40, ст. 183):

1) у частині третій статті 4 слова «Міністерством економіки України» замінити словами «центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики»;

2) у статті 7:

а) у назві слова «та представницькими органами» виключити;

б) у частині першій слова «та місцевими представницькими органами» виключити;

в) у частині четвертій слова «місцевими представницькими органами» виключити;

г) у частині п'ятій слова «або іншими представницькими органами» виключити;

3) у частині сьомій статті 10 слова «або відповідних міністерств та відомств» замінити словами «або коштів, передбачених у Державному бюджеті України на зазначені цілі»;

4) у тексті Закону слово «державної» виключити.

7. У Законі України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 27, ст. 218; 2002 р., № 29, ст. 190):

1) в абзаці другому статті 6 слова «законодавчі, нормативні акти» замінити словами «нормативно-правові акти»;

2) у частині першій статті 34 слова «законодавчих та нормативних актів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

3) у пункті «і» статті 40 слова «Державним комітетом України по нагляду за охороною праці» замінити словами «центральним органом виконавчої влади з питань нагляду за охороною праці».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 22 травня 2003 року.
№ 860-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців

Цей Закон регулює відносини, які виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб, а також фізичних осіб-підприємців.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

відокремлений підрозділ юридичної особи — це філія, інший підрозділ юридичної особи, що знаходиться поза її місцезнаходженням та виробляє продукцію, виконує роботи або операції, надає послуги в єдиному замкнутому технологічному процесі з юридичною особою, або представництво, що здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи;

державний реєстратор — посадова особа, яка відповідно до цього Закону здійснює державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (далі — Єдиний державний реєстр) — автоматизована система збирання, накопичення, захисту, обліку та надання інформації про юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

місце проживання фізичної особи — житловий будинок, квартира, інше приміщення, придатне для проживання в ньому (гуртожиток, готель тощо) у відповідному населеному пункті, в якому фізична особа проживає постійно, переважно або тимчасово, що знаходиться за певною адресою, за якою здійснюється зв'язок з фізичною особою-підприємцем;

місцезнаходження юридичної особи — місцезнаходження постійно діючого виконавчого органу юридичної особи, а в разі його відсутності —місцезнаходження іншого органу чи особи, уповноваженої діяти від імені юридичної особи без довіреності (далі — виконавчий орган), за певною адресою, яка вказана засновниками (учасниками) в установчих документах і за якою здійснюється зв'язок з юридичною особою;

реєстраційна картка — документ встановленого зразка, який підтверджує волевиявлення особи щодо внесення відповідних записів до Єдиного державного реєстру;

реєстраційна справа — папка організаційно-облікового типу з документами або комп'ютерними файлами для постійного зберігання, що подаються державному реєстратору відповідно до закону;

свідоцтво про державну реєстрацію — документ встановленого зразка, який засвідчує факт внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію юридичної особи або фізичної особи-підприємця;

спеціалізований друкований засіб масової інформації — видання спеціально уповноваженого органу з питань державної реєстрації, в якому відповідно до цього Закону публікуються відомості з Єдиного державного реєстру;

фонди соціального страхування — Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

Стаття 2. Законодавство у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

1. Відносини, які виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, регулюються Конституцією України, цим Законом та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону.

Стаття 3. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на державну реєстрацію всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, а також фізичних осіб-підприємців.

2. Законом можуть бути встановлені особливості державної реєстрації об'єднань громадян (у тому числі професійних спілок), благодійних організацій, партій, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, банків, торгово-промислових палат, фінансових установ (у тому числі кредитних спілок), бірж, а також інших установ та організацій.

3. Об'єднання громадян (у тому числі професійні спілки), благодійні організації, партії, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, банки, торгово-промислові палати, фінансові установи (у тому числі кредитні спілки), біржі, інші установи та організації, для яких законом встановлені особливості державної реєстрації, набувають статусу юридичної особи лише з моменту їх державної реєстрації у порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 4. Поняття державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

1. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців —засвідчення факту створення або припинення юридичної особи, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, а також вчинення інших реєстраційних дій, які передбачені цим Законом, шляхом внесення відповідних записів до Єдиного державного реєстру.

2. Порядок проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців включає, зокрема:

перевірку комплектності документів, які подаються державному реєстратору, та повноти відомостей, що вказані в реєстраційній картці;

перевірку документів, які подаються державному реєстратору, на відсутність підстав для відмови у проведенні державної реєстрації;

внесення відомостей про юридичну особу або фізичну особу-підприємця до Єдиного державного реєстру;

оформлення і видачу свідоцтва про державну реєстрацію та виписки з Єдиного державного реєстру.

3. Зміни до установчих документів юридичної особи, а також зміна прізвища та/або імені, та/або по батькові (далі — імені) або місця проживання фізичної особи-підприємця підлягають обов'язковій державній реєстрації шляхом внесення відповідних змін до записів Єдиного державного реєстру в порядку, встановленому цим Законом.

4. Відокремлені підрозділи юридичної особи не підлягають державній реєстрації.

5. Представництва, філії іноземних компаній в Україні підлягають акредитації на території України в порядку, встановленому законом.

Стаття 5. Місце проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

1. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців проводиться державним реєстратором виключно у виконавчому комітеті міської ради міста обласного значення або у районній, районній у містах Києві та Севастополі державній адміністрації за місцезнаходженням юридичної особи або за місцем проживання фізичної особи-підприємця.

Стаття 6. Державний реєстратор

1. Державний реєстратор на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці:

проводить державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

проводить резервування найменувань юридичних осіб;

передає органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування повідомлення та відомості з реєстраційних карток про вчинення реєстраційних дій, які передбачені цим Законом, у тому числі щодо створення або ліквідації відокремлених підрозділів юридичних осіб;

формує, веде та забезпечує зберігання реєстраційних справ;

здійснює оформлення та видачу свідоцтв про державну реєстрацію, а також їх заміну;

оформлює та видає виписки, довідки з Єдиного державного реєстру;

проводить державну реєстрацію змін до установчих документів юридичних осіб та державну реєстрацію зміни імені або місця проживання фізичних осіб-підприємців;

проводить державну реєстрацію припинення юридичних осіб та державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичними особами-підприємцями;

звертається до суду із заявою про зміну мети установи у встановленому законом порядку.

2. Державний реєстратор призначається на посаду та звільняється з посади міським головою міста обласного значення або головою районної, районної в містах Києві та Севастополі державної адміністрації за погодженням із спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації.

3. Державний реєстратор підпорядковується міському голові міста обласного значення або голові районної, районної в містах Києві та Севастополі державної адміністрації.

4. На посаду державного реєстратора призначається особа з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра або спеціаліста та стажем роботи за фахом на державній службі не менше одного року, або стажем роботи в інших сферах управління не менше трьох років. Державний реєстратор має посвідчення державного реєстратора та власну печатку.

5. Організаційне та матеріально-технічне забезпечення роботи державного реєстратора здійснює виконавчий комітет міської ради міста обласного значення або районна, районна в містах Києві та Севастополі державна адміністрація.

6. Методологічне та інформаційне забезпечення діяльності державних реєстраторів здійснює спеціально уповноважений орган з питань державної реєстрації.

Стаття 7. Спеціально уповноважений орган з питань державної реєстрації

1. Спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації є центральний орган виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері підприємництва.

2. Спеціально уповноважений орган з питань державної реєстрації:

здійснює державний нагляд за дотриманням законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

узагальнює практику застосування нормативно-правових актів з питань державної реєстрації та розробляє проекти нормативно-правових актів у цій сфері;

затверджує нормативно-правові акти щодо формування та ведення Єдиного державного реєстру;

забезпечує формування та ведення Єдиного державного реєстру;

затверджує форми реєстраційних карток, довідки та виписки з Єдиного державного реєстру;

організовує навчальну підготовку та підвищення кваліфікації державних реєстраторів, погоджує кандидатури на зайняття посади державного реєстратора;

видає посвідчення і печатку державного реєстратора;

забезпечує замовлення, постачання, облік та звітність щодо витрачання бланків свідоцтв про державну реєстрацію та бланків виписок з Єдиного державного реєстру;

видає спеціалізований друкований засіб масової інформації.

3. У разі виявлення факту порушення порядку проведення державної реєстрації з боку державного реєстратора спеціально уповноважений орган з питань державної реєстрації має право звернутися до міського голови міста обласного значення або до голови районної, районної в містах Києва та Севастополі державної адміністрації з поданням про звільнення державного реєстратора з цієї посади. Рішення про звільнення державного реєстратора із займаної посади повинно бути прийняте протягом п'ятнадцяти календарних днів з дня надходження відповідного подання.

Стаття 8. Вимоги до оформлення документів, які подаються державному реєстратору

1. Документи, які відповідно до вимог цього Закону подаються (надсилаються рекомендованим листом) державному реєстратору, повинні бути викладені державною мовою.

2. Реєстраційна картка заповнюється машинодруком або від руки друкованими літерами. Якщо документи надсилаються державному реєстратору рекомендованим листом, підпис заявника на реєстраційній картці повинен бути нотаріально посвідчений.

3. Установчі документи (установчий акт, статут або засновницький договір, положення) юридичної особи повинні містити відомості, передбачені законом.

4. У разі, коли законом встановлено вимоги щодо реєстрації установчих документів, такі документи подаються з відміткою про їх реєстрацію в органі, визначеному законом.

5. Установчі документи юридичної особи, а також зміни до них, викладаються письмово, прошиваються, пронумеровуються та підписуються засновниками (учасниками), якщо законом не встановлено інший порядок їх затвердження. Підписи засновників (учасників) на установчих документах повинні бути нотаріально посвідчені. У випадках, які передбачені законом, установчі документи повинні бути погоджені з відповідними органами державної влади.

Внесення змін до установчих документів юридичної особи оформляється окремим додатком або викладенням установчих документів у новій редакції. На титульній сторінці додатка до установчих документів юридичної особи робиться відмітка про те, що зазначені документи є невід'ємною частиною відповідних установчих документів.

6. Документ про підтвердження реєстрації іноземної юридичної особи в країні її місцезнаходження повинен бути легалізований у встановленому порядку.

7. Вимоги щодо написання найменування юридичної особи або її відокремленого підрозділу встановлюються спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації.

Стаття 9. Свідоцтво про державну реєстрацію

1. Державні реєстратори використовують бланки свідоцтв про державну реєстрацію юридичних осіб та бланки свідоцтв про державну реєстрацію фізичних осіб-підприємців єдиних зразків. Описи бланка свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи і бланка свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця, а також порядок їх оформлення встановлюються спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації.

2. Бланки свідоцтв про державну реєстрацію юридичних осіб та бланки свідоцтв про державну реєстрацію фізичних осіб-підприємців є документами суворої звітності, мають облікову серію і номер.

3. У бланку свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи зазначаються:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України;

місцезнаходження юридичної особи;

місце проведення державної реєстрації;

дата проведення державної реєстрації;

прізвище та ініціали державного реєстратора.

4. У бланку свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця зазначаються:

ім'я фізичної особи-підприємця;

ідентифікаційний номер фізичної особи-платника податків та інших обов'язкових платежів з Державного реєстру фізичних осіб-платників податків та інших обов'язкових платежів (далі — ідентифікаційний номер фізичної особи-платника податків);

місце проживання фізичної особи-підприємця;

дата проведення державної реєстрації;

місце проведення державної реєстрації;

прізвище та ініціали державного реєстратора.

5. Свідоцтво про державну реєстрацію підписується державним реєстратором та засвідчується його печаткою.

6. Заміна свідоцтва про державну реєстрацію проводиться у разі:

внесення змін до установчих документів юридичної особи, якщо ці зміни пов'язані із зміною найменування та/або місцезнаходження юридичної особи;

внесення змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, якщо ці зміни пов'язані із зміною імені та/або місця проживання фізичної особи-підприємця;

втрати або пошкодження свідоцтва про державну реєстрацію.

7. Заміна свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку із внесенням змін до установчих документів юридичної особи, якщо ці зміни пов'язані із зміною найменування та/або місцезнаходження юридичної особи, здійснюється при проведенні державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи.

8. Заміна свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку із внесенням змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, якщо ці зміни пов'язані із зміною імені та/або місця проживання фізичної особи-підприємця, здійснюється при проведенні державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця.

9. Для заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням засновники (учасники) юридичної особи (фізична особа-підприємець) або уповноважений ними орган чи особа повинні подати державному реєстратору особисто (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:

заяву встановленого зразка про заміну свідоцтва про державну реєстрацію;

не придатне для використання свідоцтво про державну реєстрацію, якщо підставою для заміни свідоцтва є його пошкодження;

документ, що підтверджує внесення плати за публікацію повідомлення про втрату або заміну свідоцтва про державну реєстрацію;

документ про підтвердження внесення реєстраційного збору за заміну свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням.

10. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням, якщо вони не передбачені частиною дев'ятою цієї статті.

11. Якщо документи для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням подаються засновником (учасником) юридичної особи чи фізичною особою-підприємцем, або уповноваженою ними особою особисто, державному реєстратору додатково пред'являються паспорт та документ, що засвідчує його (її) повноваження.

12. Документи, які подаються для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) засновнику (учаснику) юридичної особи чи фізичній особі-підприємцю або уповноваженому ними органу чи особі з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

13. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням;

документи не відповідають вимогам, які встановлені частиною першою статті 8, частиною п'ятою статті 10 та частиною двадцятою статті 22 цього Закону;

документи подані не у повному обсязі.

14. Про залишення документів, які подані для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням, без розгляду засновнику (учаснику) юридичної особи чи фізичній особі-підприємцю або уповноваженому ними органу чи особі не пізніше наступного робочого дня з дати надходження документів державним реєстратором видаються (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів без розгляду та документи, що подавалися для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням, без розгляду не перешкоджає засновнику (учаснику) юридичної особи чи фізичній особі-підприємцю або уповноваженому ними органу чи особі повторно звернутися до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

15. Заміна свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням здійснюється протягом двох робочих днів з

дати надходження документів для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням.

Про заміну свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням до Єдиного державного реєстру вноситься відповідний запис.

Стаття 10. Реєстраційний збір за проведення державної реєстрації

1. За проведення державної реєстрації справляється реєстраційний збір у такому розмірі:

десять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян — за проведення державної реєстрації юридичної особи;

два неоподатковуваних мінімумів доходів громадян — за проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

2. За проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, державної реєстрації зміни імені або місця проживання фізичної особи-підприємця справляється реєстраційний збір у розмірі тридцяти відсотків реєстраційного збору, встановленого частиною першою цієї статті.

3. За заміну свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням справляється реєстраційний збір у розмірі одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян.

4. Кошти, одержані відповідно до цього Закону як реєстраційний збір, зараховуються до місцевого бюджету за місцезнаходженням юридичної особи або місцем проживання фізичної особи-підприємця.

5. Документом, що підтверджує внесення реєстраційного збору, є копія квитанції, виданої банком, або копія платіжного доручення з відміткою банку.

Стаття 11. Ведення реєстраційних справ

1. Державний реєстратор після внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи-підприємця зобов'язаний сформувати реєстраційну справу.

2. Реєстраційна справа має реєстраційний номер, який присвоюється при внесенні запису про проведення державної реєстрації до Єдиного державного реєстру.

3. У реєстраційній справі юридичної особи зберігаються:

документи, що подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи, зокрема один екземпляр оригіналів установчих документів;

документи, що подаються для проведення державної реєстрації змін до установчих документів, зокрема один екземпляр оригіналів змін до установчих документів та/або один екземпляр установчих документів у новій редакції;

документи, що подаються для внесення до Єдиного державного реєстру відомостей про відокремлені підрозділи юридичної особи;

документи, що подаються для заміни свідоцтва про державну реєстрацію;

документи, що подаються для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи;

документи, що подаються для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи;

судові рішення щодо скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи;

документи, що подаються для внесення до Єдиного державного реєстру судового рішення щодо відміни державної реєстрації припинення юридичної особи;

копії повідомлень, зокрема про відмову у проведенні державної реєстрації змін до установчих документів;

документи про зміну місцезнаходження реєстраційної справи;

копії виписок з Єдиного державного реєстру;

судові рішення, що стали підставою для внесення до Єдиного державного реєстру запису щодо припинення юридичної особи;

заяви, запити про доступ до документів з реєстраційної справи;

постанови про виїмку документів з реєстраційної справи, примірники протоколів виїмки та копії описів документів, які вилучені;

судові рішення про витребування документів з реєстраційної справи, супровідні листи або документи, якими суд уповноважив осіб на їх одержання, копії описів документів, які вилучені.

4. У реєстраційній справі фізичної особи-підприємця зберігаються:

документи, що подаються для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця;

документи, що подаються для проведення державної реєстрації зміни імені фізичної особи-підприємця;

документи, що подаються для проведення державної реєстрації зміни місця проживання фізичної особи-підприємця;

документи про призначення управителя майном фізичної особи-підприємця;

документи, що подаються для заміни свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця;

документи, що подаються для державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця;

документи, що подаються для внесення до Єдиного державного реєстру судового рішення щодо відміни державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця;

копії повідомлень, зокрема про відмову у проведенні державної реєстрації зміни імені та/або місця проживання фізичної особи-підприємця;

документи про зміну місцезнаходження реєстраційної справи;

копії виписок з Єдиного державного реєстру;

судові рішення, що стали підставою для внесення відповідних записів до Єдиного державного реєстру;

заяви, запити про доступ до документів з реєстраційної справи;

постанови про виїмку документів з реєстраційної справи, примірники протоколів виїмки та копії описів документів, які вилучені;

судові рішення про витребування документів з реєстраційної справи, супровідні листи або документи, якими суд уповноважив осіб на їх одержання, копії описів документів, які вилучені.

5. Документи, що знаходяться в реєстраційній справі, не підлягають виїмці або розукомплектуванню, крім випадків, передбачених цим Законом.

6. Право доступу до документів, які знаходяться у відповідній реєстраційній справі, мають засновники (учасники) юридичної особи, фізична особа-підприємець, а також уповноважені ними особи на підставі письмової заяви та працівники контролюючих і правоохоронних органів на підставі відповідного письмового запиту, якщо такий запит подається у зв'язку із здійсненням ними повноважень, що визначені законом.

Стаття 12. Виїмка документів з реєстраційних справ

1. Виїмка документів з реєстраційних справ здійснюється лише за вмотивованою постановою слідчого відповідно до закону.

2. Державний реєстратор зобов'язаний зробити копії документів, що вилучаються з реєстраційної справи, пронумерувати, прошити та завірити їх власною печаткою. До реєстраційної справи долучаються копія постанови слідчого про виїмку документів, другий примірник протоколу виїмки документів, а також копія опису документів, які вилучені.

3. Вилучення документів з реєстраційної справи не є підставою для відмови державного реєстратора в проведенні реєстраційних дій, які передбачені цим Законом, крім випадку отримання державним реєстратором відповідного судового рішення.

Стаття 13. Витребування документів з реєстраційних справ

1. Витребування документів з реєстраційних справ здійснюється на підставі судового рішення.

2. Державний реєстратор зобов'язаний зробити копії документів, що вилучаються з реєстраційної справи, пронумерувати, прошити та завірити їх власною печаткою. До реєстраційної справи долучаються судове рішення про витребування документів, супровідний лист або документ, яким суд уповноважив особу на їх одержання, а також копія опису документів, які вилучені. Оригінали документів, які вилучені з реєстраційної справи, надсилаються рекомендованим листом з описом вкладення до суду або передаються безпосередньо особі, уповноваженій судом на їх одержання.

3. Вилучення документів з реєстраційної справи не є підставою для відмови державного реєстратора у проведенні реєстраційних дій, які передбачені цим Законом, крім випадку отримання державним реєстратором відповідного судового рішення.

Стаття 14. Передача реєстраційних справ

1. Передача реєстраційних справ здійснюється в разі:

зміни місцезнаходження юридичної особи, зміни місця проживання фізичної особи-підприємця, якщо нове місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи-підприємця розташоване на території іншої адміністративно-територіальної одиниці;

утворення, зміни меж або ліквідації адміністративно-територіальної одиниці.

2. Передача реєстраційних справ у випадку, який передбачено абзацом другим частини першої цієї статті, здійснюється на підставі державної реєстрації відповідних змін до установчих документів юридичної особи або державної реєстрації зміни місця проживання фізичної особи-підприємця.

3. Передача реєстраційних справ у випадку, який передбачено абзацом третім частини першої цієї статті, здійснюється лише на підставі відповідного рішення органу, який наділений відповідними повноваженнями.

4. За наявності підстави, що передбачена абзацом другим частини першої цієї статті, державний реєстратор протягом десяти робочих днів з дати державної реєстрації зміни місцезнаходження юридичної особи, зміни місця проживання фізичної особи-підприємця зобов'язаний передати за описом реєстраційну справу державному реєстратору за новим місцезнаходженням юридичної особи або за новим місцем проживання фізичної особи-підприємця.

5. Передача реєстраційних справ у випадку, передбаченому абзацом третім частини першої цієї статті, здійснюється протягом десяти робочих днів з дати прийняття відповідного рішення органу, який наділений відповідними повноваженнями, за актом прийому-передачі, який складається в трьох примірниках, по одному для державних реєстраторів та спеціально уповноваженого органу з питань державної реєстрації.

6. Державний реєстратор, який отримав реєстраційну справу, зобов'язаний протягом десяти робочих днів з дати її прийому повідомити рекомендованим листом юридичну особу або фізичну особу-підприємця про зміну місцезнаходження реєстраційної справи та внести до Єдиного державного реєстру запис про зміну місцезнаходження реєстраційної справи.

Стаття 15. Зберігання реєстраційних справ

1. З дати внесення державним реєстратором до Єдиного державного реєстру запису про припинення юридичної особи або запису про припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем реєстраційна справа повинна зберігатися у державного реєстратора протягом трьох років. Після закінчення цього строку державний реєстратор повинен передати реєстраційну справу на зберігання до державної архівної установи в порядку, який встановлено законом.

2. Реєстраційна справа повинна зберігатися в державній архівній установі протягом 75 років з дати її передачі до державної архівної установи.

Розділ II
ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР

Стаття 16. Єдиний державний реєстр

1. Єдиний державний реєстр створюється з метою забезпечення органів державної влади, а також учасників цивільного обороту достовірною інформацією про юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців з Єдиного державного реєстру.

2. Єдиний державний реєстр ведеться на електронних носіях відповідно до державних стандартів, що забезпечують його сумісність і взаємодію з іншими інформаційними системами та мережами, що складають інформаційний ресурс держави.

3. Технічні та програмні засоби ведення Єдиного державного реєстру повинні забезпечувати:

автоматизоване ведення еталона Єдиного державного реєстру;

контроль за повнотою внесення записів до Єдиного державного реєстру;

передачу відповідним органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондам соціального страхування повідомлень та відомостей з реєстраційних карток при вчиненні реєстраційних дій, що передбачені цим Законом, у тому числі для постановки на облік, зняття з обліку юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

виконання в повному обсязі функцій адміністратора бази даних Єдиного державного реєстру (накопичення, аналіз даних, актуалізація даних, права доступу тощо);

зберігання відомостей про юридичних осіб або фізичних осіб-підприємців протягом 75 років з дати передачі реєстраційної справи до державної архівної установи;

захист даних від несанкціонованого доступу;

достовірність та повноту відомостей з реєстраційних карток;

контроль за проведенням реєстраційних дій;

оперативну видачу виписок та довідок з Єдиного державного реєстру, а також документальне відтворення процедур державної реєстрації.

4. До Єдиного державного реєстру не заносяться відомості, що становлять державну таємницю.

5. Єдиний державний реєстр створюється і ведеться спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації, який є його розпорядником та адміністратором.

6. Єдиний державний реєстр є об'єктом права державної власності.

Стаття 17. Відомості Єдиного державного реєстру

1. Відомості про юридичну особу або фізичну особу-підприємця включаються до Єдиного державного реєстру шляхом внесення записів на підставі відомостей з відповідних реєстраційних карток.

2. В Єдиному державному реєстрі містяться такі відомості щодо юридичної особи:

повне найменування юридичної особи та скорочене у разі його наявності;

ідентифікаційний код юридичної особи;

форма власності;

організаційно-правова форма;

центральний чи місцевий орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить юридична особа державної форми власності чи юридична особа, в статутному фонді якої частка держави становить не менше 25 відсотків;

місцезнаходження юридичної особи;

перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі ім'я, місце проживання, ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків, якщо засновник — фізична особа; найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код, якщо засновник — юридична особа;

основні види діяльності;

прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, їх ідентифікаційні номери фізичних осіб — платників податків;

дані про наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи;

дані про розмір статутного фонду (статутного або складеного капіталу), у тому числі частки кожного із засновників (учасників), а також розмір сплаченого статутного фонду (статутного або складеного капіталу) на дату проведення державної реєстрації та дата закінчення його формування;

дата та номер запису про проведення державної реєстрації юридичної особи, дати та номери записів про внесення змін до нього;

підстави для відмови у проведенні державної реєстрації;

серія та номер свідоцтва про державну реєстрацію, дата видачі або заміни свідоцтва про державну реєстрацію;

дані про установчі документи, дати та номери записів про внесення змін до них;

підстави для відмови у проведенні державної реєстрації змін до установчих документів;

дата та номер запису про скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи;

дані про дату постановки на облік та дату зняття з обліку в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування;

дані про відокремлені підрозділи юридичної особи;

дані про перебування юридичної особи в процесі припинення, зокрема дата реєстрації рішення засновників (учасників) або уповноважених ними органів про припинення юридичної особи, відомості про комісію з припинення (ліквідатора, ліквідаційну комісію тощо);

дата та номер запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи, підстава для його внесення;

дата та номер запису про відміну державної реєстрації припинення юридичної особи, підстава для його внесення;

місце проведення державної реєстрації, а також місце проведення інших реєстраційних дій, передбачених цим Законом;

місцезнаходження реєстраційної справи;

дані про видачу виписок, витягів, довідок з Єдиного державного реєстру;

прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, що внесла до Єдиного державного реєстру запис про державну реєстрацію юридичної особи, внесла зміни до цього запису або внесла запис про державну реєстрацію припинення юридичної особи;

дата передачі реєстраційної справи до державної архівної установи, адреса її знаходження.

3. В Єдиному державному реєстрі повинні міститися такі відомості щодо фізичної особи-підприємця:

ім'я фізичної особи;

ідентифікаційний номер фізичної особи— платника податків;

місце проживання;

основні види діяльності;

дата та номер запису про проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, дати та номери записів про внесення змін до нього;

підстави для відмови у проведенні державної реєстрації;

серія та номер свідоцтва про державну реєстрацію, дата видачі або заміни свідоцтва про державну реєстрацію;

підстави для відмови у проведенні державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця;

дані про дату постановки на облік та дату зняття з обліку в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування;

дані про перебування фізичної особи-підприємця в процесі припинення підприємницької діяльності;

дата та номер запису про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем, а також підстава для його внесення;

дата та номер запису про відміну державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем, а також підстава для його внесення;

місце проведення державної реєстрації, а також місце проведення інших реєстраційних дій, передбачених цим Законом;

місцезнаходження реєстраційної справи;

прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, що внесла до Єдиного державного реєстру запис про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця, внесла зміни до цього запису або внесла запис про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем;

дата передачі реєстраційної справи до державної архівної установи, адреса її знаходження.

4. В Єдиному державному реєстрі містяться також відомості про відсутність юридичної особи за її місцезнаходженням, про відсутність підтвердження відомостей про юридичну особу, а також відомості про зарезервовані найменування юридичних осіб.

Стаття 18. Статус відомостей Єдиного державного реєстру

1. Якщо відомості, які підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, були внесені до нього, то такі відомості вважаються достовірними і можуть бути використані в спорі з третьою особою, доки до них не внесено відповідних змін.

2. Якщо відомості, які підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, є недостовірними і були внесені до нього, то третя особа може посилатися на них у спорі як на достовірні. Третя особа не може посилатися на них у спорі у разі, якщо вона знала або могла знати про те, що такі відомості є недостовірними.

3. Якщо відомості, які підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, не були до нього внесені, вони не можуть бути використані в спорі з третьою особою.

Стаття 19. Внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі

1. У разі, якщо зміна відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, не пов'язана із змінами до установчих документів юридичної особи або не підлягає державній реєстрації, виконавчий орган юридичної особи або уповноважена ним особа зобов'язаний подати (надіслати рекомендованим листом) державному реєстратору за місцезнаходженням реєстраційної справи юридичної особи заповнену реєстраційну картку про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі.

2. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, якщо

(Закінчення на 24—29-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців

вони не передбачені частиною першою цієї статті.

3. Якщо реєстраційна картка про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, подається особисто особою, уповноваженою виконавчим органом юридичної особи, державному реєстратору додатково пред'являються її паспорт та документ, що підтверджує її повноваження.

4. Дата надходження реєстраційної картки про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

5. Державний реєстратор має право залишити без розгляду реєстраційну картку про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, якщо реєстраційна картка оформлена з порушенням вимог, які встановлені частинами першою та другою статті 8 цього Закону.

Про залишення без розгляду реєстраційної картки про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, виконавчому органу юридичної особи або уповноваженій ним особі не пізніше наступного робочого дня з дати її надходження державним реєстратором видається (надсилається рекомендованим листом) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення реєстраційної картки про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, без розгляду.

6. Державний реєстратор за відсутності підстав для залишення без розгляду реєстраційної картки про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня з дати її надходження внести до Єдиного державного реєстру запис про внесення змін до відомостей про юридичну особу.

7. Юридична особа щорічно, починаючи з наступного року з дати її державної реєстрації, протягом одного місяця зобов'язана подати (надіслати рекомендованим листом) державному реєстратору реєстраційну картку встановленого зразка про підтвердження відомостей про юридичну особу. Реєстраційна картка про підтвердження відомостей про юридичну особу залишається державним реєстратором без розгляду, якщо вона не відповідає вимогам частин першої та другої статті 8 цього Закону. Якщо реєстраційна картка про підтвердження відомостей про юридичну особу не була надана юридичною особою в установлений цією частиною строк, державний реєстратор зобов'язаний у строк, що не перевищує десяти робочих днів з дати, яка встановлена для юридичної особи для подання реєстраційної картки про підтвердження відомостей про юридичну особу, направити рекомендованим листом юридичній особі повідомлення про необхідність подання державному реєстратору реєстраційної картки про підтвердження відомостей про юридичну особу. У разі повернення до державного реєстратора рекомендованого листа з відміткою відділення зв'язку про відсутність юридичної особи за вказаною адресою або неподання юридичною особою протягом місяця з дати направлення їй відповідного повідомлення реєстраційної картки про підтвердження відомостей про юридичну особу державний реєстратор повинен внести до Єдиного державного реєстру запис про відсутність юридичної особи за її місцезнаходженням або запис про відсутність підтвердження відомостей про юридичну особу.

Стаття 20. Надання відомостей з Єдиного державного реєстру

1. Відомості, що містяться в Єдиному державному реєстрі, є відкритими і загальнодоступними, за винятком ідентифікаційних номерів фізичних осіб-платників податків.

2. Відомості, що містяться в Єдиному державному реєстрі, надаються у вигляді:

витягу з Єдиного державного реєстру;

довідки про наявність або відсутність в Єдиному державному реєстрі інформації, яка запитується.

3. Форма витягу та довідки з Єдиного державного реєстру встановлюється спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації. Витяг або довідка з Єдиного державного реєстру підписується державним реєстратором та засвідчується його печаткою.

4. Строк надання відомостей з Єдиного державного реєстру не повинен перевищувати п'яти робочих днів з дати надходження запиту.

5. За одержання витягу та довідки з Єдиного державного реєстру справляється плата, розмір та порядок внесення якої визначається спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації.

6. Кошти, одержані за отримання відомостей з Єдиного державного реєстру, спрямовуються на фінансування видатків, що пов'язані з його веденням.

7. Документом, що підтверджує внесення плати за отримання відомостей з Єдиного державного реєстру, є копія квитанції, виданої банком, або копія платіжного доручення з відміткою банку.

8. Органи державної влади звільняються від плати за одержання за їх запитом відомостей з Єдиного державного реєстру, якщо такий запит подається у зв'язку із здійсненням ними повноважень, визначених законом.

9. Передача даних з Єдиного державного реєстру третім особам на комерційній основі забороняється.

Стаття 21. Виписка з Єдиного державного реєстру

1. Виписка з Єдиного державного реєстру видається юридичній особі або фізичній особі-підприємцю за їх письмовим запитом протягом двох робочих днів з дати подання цього запиту або на підставі їх письмової заяви при видачі свідоцтва про державну реєстрацію або при його заміні.

2. Державні реєстратори використовують бланк виписки з Єдиного державного реєстру встановленого зразка. Опис бланка виписки з Єдиного державного реєстру встановлюється спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації.

3. Бланки виписок з Єдиного державного реєстру мають облікову серію і номер.

4. У виписці зазначаються:

найменування юридичної особи або ім'я фізичної особи-підприємця;

ідентифікаційний код юридичної особи або ідентифікаційний номер фізичної особи-підприємця — платника податків;

форма власності юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи-підприємця;

прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, їх ідентифікаційні номери фізичних осіб — платників податків;

наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи або фізичної особи-підприємця;

дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі;

дата видачі виписки.

5. Виписка з Єдиного державного реєстру підписується державним реєстратором і засвідчується його печаткою.

6. У разі, коли юридична особа знаходиться у процесі припинення або фізична особа-підприємець знаходиться у процесі припинення підприємницької діяльності, у виписці робиться відповідний запис.

7. Виписка з Єдиного державного реєстру є чинною протягом тридцяти календарних днів з дати її видачі.

8. Виписка з Єдиного державного реєстру не видається юридичній особі у разі наявності в Єдиному державному реєстрі запису про:

відсутність юридичної особи за її місцезнаходженням;

відсутність підтвердження відомостей про юридичну особу.

9. Виписка з Єдиного державного реєстру втрачає чинність раніше строку, який встановлено у частині сьомій цієї статті, якщо до Єдиного державного реєстру були внесені зміни щодо відомостей, які зазначаються у виписці з Єдиного державного реєстру.

10. За одержання виписки з Єдиного державного реєстру справляється плата в розмірі одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян.

11. Кошти, одержані за надання виписки з Єдиного державного реєстру, спрямовуються на фінансування видатків, що пов'язані з його веденням.

12. Документом, що підтверджує внесення плати за отримання виписки з Єдиного державного реєстру, є копія квитанції, виданої банком, або копія платіжного доручення з відміткою банку.

Стаття 22. Публікація відомостей з Єдиного державного реєстру

1. Інформація про проведення державної реєстрації юридичної особи, про зміну місцезнаходження юридичної особи, про зміну найменування юридичної особи, про прийняття засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом або судом рішення про виділ, про прийняття засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом рішення щодо припинення юридичної особи, про постановлення судового рішення щодо припинення юридичної особи, якщо таке рішення не пов'язане з банкрутством юридичної особи, про постановлення судового рішення щодо порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи, про зменшення статутного фонду юридичної особи, про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи, про втрату або заміну свідоцтва про державну реєстрацію, про прийняття фізичною особою рішення щодо припинення підприємницької діяльності, про постановлення судового рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця, якщо таке рішення не пов'язане з банкрутством фізичної особи-підприємця, про постановлення судового рішення щодо порушення провадження у справі про банкрутство фізичної особи-підприємця, про постановлення судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи або фізичної особи-підприємця підлягає обов'язковому опублікуванню в спеціалізованому друкованому засобі масової інформації.

2. Повідомлення про проведення державної реєстрації юридичної особи повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

місце та дату проведення державної реєстрації.

3. Повідомлення про зміну місцезнаходження юридичної особи повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

попереднє та нове місцезнаходження юридичної особи;

місце та дату проведення державної реєстрації змін до установчих документів, зокрема щодо зміни місцезнаходження юридичної особи.

4. Повідомлення про зміну найменування юридичної особи повинно містити відомості про:

попереднє та нове найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

місце та дату проведення державної реєстрації змін до установчих документів, зокрема щодо зміни найменування юридичної особи.

5. Повідомлення про зменшення статутного фонду (статутного або складеного капіталу) юридичної особи повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

розмір, на який зменшено статутний фонд (статутний або складений капітал), а також розмір статутного фонду (статутного або складеного капіталу) після зменшення;

місце та дату проведення державної реєстрації змін до установчих документів, зокрема щодо зменшення статутного фонду (статутного або складеного капіталу) юридичної особи.

6. Повідомлення про прийняття засновниками (учасниками), уповноваженим ними органом або судом рішення про виділ повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

дату прийняття рішення про виділ, підстава для його прийняття;

місце та дату внесення запису щодо прийняття рішення про виділ;

дату призначення та відомості про комісію з виділу;

порядок і строк заявлення кредиторами вимог до юридичної особи у процесі виділу.

7. Повідомлення про прийняття засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом рішення щодо припинення юридичної особи повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

підставу для прийняття рішення щодо припинення (злиття, приєднання, поділ, перетворення або ліквідація) юридичної особи;

місце та дату внесення запису про прийняття рішення засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом про припинення юридичної особи;

дату призначення та відомості про комісію з припинення (ліквідатора, ліквідаційну комісію тощо);

порядок і строк заявлення кредиторами вимог до юридичної особи, що припиняється.

8. Повідомлення про постановлення судового рішення щодо припинення юридичної особи, якщо таке рішення не пов'язане з банкрутством юридичної особи, повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

дату та підставу для прийняття рішення щодо припинення юридичної особи;

місце та дату внесення запису про судове рішення щодо припинення юридичної особи;

дату призначення та відомості про комісію з припинення (ліквідатора, ліквідаційну комісію тощо);

порядок і строк заявлення кредиторами вимог до юридичної особи, що припиняється.

9. Повідомлення про постановлення судового рішення щодо порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

дату постановлення судового рішення щодо порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи;

місце та дату внесення запису про судове рішення щодо порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи.

10. Повідомлення про постановлення судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

дату постановлення судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи;

місце та дату внесення запису про судове рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи.

11. Повідомлення про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

місце та дату проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

12. Повідомлення про втрату або заміну свідоцтва про державну реєстрацію повинно містити відомості про:

найменування юридичної особи або ім'я фізичної особи-підприємця;

ідентифікаційний код юридичної особи або ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків;

місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи-підприємця;

серію та номер свідоцтва, що втрачене або замінене;

місце та дату внесення запису про втрату або заміну свідоцтва.

13. Повідомлення про прийняття фізичною особою-підприємцем рішення щодо припинення підприємницької діяльності повинно містити відомості про:

ім'я фізичної особи-підприємця;

ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків;

місце та дату внесення запису про прийняття рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем.

14. Повідомлення про постановлення судового рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця, якщо таке рішення не пов'язане з банкрутством фізичної особи-підприємця, повинно містити відомості про:

ім'я фізичної особи-підприємця;

ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків;

дату та підставу для прийняття судового рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця;

місце та дату внесення запису про судове рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця.

15. Повідомлення про постановлення судового рішення щодо порушення провадження у справі про банкрутство фізичної особи-підприємця повинно містити відомості про:

ім'я фізичної особи-підприємця;

ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків;

дату постановлення судового рішення щодо порушення провадження у справі про банкрутство фізичної особи-підприємця;

місце та дату внесення запису про судове рішення щодо порушення провадження у справі про банкрутство фізичної особи-підприємця.

16. Повідомлення про постановлення судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство фізичної особи-підприємця повинно містити відомості про:

ім'я фізичної особи-підприємця;

ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків;

дату постановлення судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство фізичної особи-підприємця;

місце та дату внесення запису про судове рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство фізичної особи-підприємця.

17. Підставою для публікації повідомлень у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації є внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру.

18. Повідомлення підлягають опублікуванню спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації в спеціалізованому друкованому засобі масової інформації протягом десяти робочих днів з моменту внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру.

19. За публікацію повідомлень, які зазначені в частинах п'ятій, шостій, сьомій, дванадцятій та тринадцятій цієї статті, справляється плата в розмірі трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, яка використовується на відшкодування витрат, пов'язаних з виданням спеціалізованого друкованого засобу масової інформації.

20. Документом, що підтверджує внесення плати за публікацію повідомлень, є копія квитанції, виданої банком, або копія платіжного доручення з відміткою банку.

Розділ III
РЕЄСТРАЦІЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

Стаття 23. Резервування найменування юридичної особи

1. Юридична особа повинна мати своє найменування, яке містить інформацію про її організаційно-правову форму та назву.

2. Засновник (засновники) юридичної особи має право зарезервувати найменування юридичної особи строком на два місяці, а для відкритих акціонерних товариств — строком на дев'ять місяців.

3. Засновник (засновники) юридичної особи повинен вказати у заяві про резервування найменування юридичної особи повне найменування юридичної особи, під яким він (вони) мають намір її зареєструвати.

4. Для резервування найменування юридичної особи засновник (засновники) юридичної особи або уповноважена ним (ними) особа повинен подати (надіслати рекомендованим лис-

Закон друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

том з описом вкладення) державному реєстратору такі документи:

заяву встановленого зразка про резервування найменування юридичної особи;

документ, що підтверджує внесення плати за проведення резервування найменування юридичної особи.

5. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення резервування найменування юридичної особи, якщо вони не передбачені частиною четвертою цієї статті.

6. Якщо документи для проведення резервування найменування юридичної особи подаються засновником юридичної особи або уповноваженою ним особою особисто, державному реєстратору додатково пред'являються паспорт та документ, що засвідчує його (її) повноваження.

7. Документи, які подані для проведення резервування найменування юридичної особи, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) засновнику юридичної особи або уповноваженій ним особі з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для проведення резервування найменування юридичної особи вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

8. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення резервування найменування юридичної особи, якщо:

найменування не відповідає вимогам щодо обмежень, які встановлені абзацом дев'ятим частини першої статті 27 цього Закону;

найменування юридичної особи не відповідає вимогам щодо найменування юридичних осіб окремих організаційно-правових форм, які встановлені законом;

викладення найменування не відповідає вимогам, встановленим спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації;

документи не відповідають вимогам, які встановлені частинами третьою та сімнадцятою цієї статті.

9. Про залишення документів, які подані для проведення резервування найменування юридичної особи, без розгляду засновнику юридичної особи або уповноваженій ним особі не пізніше наступного робочого дня з дати їх надходження державним реєстратором видаються (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів без розгляду та документи, що подавалися для проведення резервування найменування юридичної особи, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення резервування найменування юридичної особи, без розгляду не перешкоджає засновнику юридичної особи або уповноваженій ним особі повторному зверненню до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

10. Резервування найменування юридичної особи здійснюється протягом трьох робочих днів з дати надходження документів, які встановлені у частині четвертій цієї статті.

11. У разі відсутності в Єдиному державному реєстрі найменування юридичної особи тотожного тому, яке зазначено в заяві про резервування найменування юридичної особи, державний реєстратор протягом строку, встановленого в частині десятій цієї статті, вносить до Єдиного державного реєстру запис про резервування найменування юридичної особи та видає (надсилає рекомендованим листом) засновнику юридичної особи або уповноваженій ним особі довідку з Єдиного державного реєстру про резервування найменування юридичної особи, яка дійсна протягом строку резервування.

12. Дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про резервування найменування юридичної особи є датою резервування найменування юридичної особи.

13. Якщо протягом строку резервування до Єдиного державного реєстру не буде внесено запис про державну реєстрацію юридичної особи або про державну реєстрацію змін до установчих документів, що пов'язані із зміною найменування юридичної особи відповідно до найменування, яке зарезервоване, запис про резервування найменування юридичної особи повинен бути виключений з Єдиного державного реєстру протягом наступного робочого дня після закінчення строку резервування.

14. У разі наявності в Єдиному державному реєстрі найменування юридичної особи тотожного тому, яке зазначено в заяві про резервування найменування юридичної особи, державний реєстратор протягом строку, який встановлено у частині десятій цієї статті, видає (надсилає рекомендованим листом) засновнику юридичної особи або уповноваженій ним особі повідомлення встановленого зразка про відмову в резервуванні найменування юридичної особи. Плата за проведення резервування найменування юридичної особи в такому випадку не повертається.

15. За проведення резервування найменування юридичної особи справляється плата в розмірі двох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

16. Кошти, які одержані за резервування найменування юридичної особи, спрямовуються на фінансування видатків, що пов'язані з веденням Єдиного державного реєстру.

17. Документом, що підтверджує внесення плати за резервування найменування юридичної особи, є копія квитанції, виданої банком, або копія платіжного доручення з відміткою банку.

Стаття 24. Документи, що подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи

1. Для проведення державної реєстрації юридичної особи засновник (засновники) або уповноважена ними особа повинні особисто подати державному реєстратору (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації юридичної особи;

копію рішення засновників або уповноваженого ними органу про створення юридичної особи у випадках, передбачених законом;

два примірники установчих документів;

документ, що засвідчує внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації юридичної особи.

2. У разі, якщо проводилося резервування найменування юридичної особи, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається чинна довідка з Єдиного державного реєстру про резервування найменування юридичної особи.

3. У випадках, що передбачені законом, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається (надсилається) копія рішення органів Антимонопольного комітету України або Кабінету Міністрів України про надання дозволу на узгоджені дії або на концентрацію суб'єктів господарювання.

4. У разі державної реєстрації юридичної особи, для якої законом встановлено вимоги щодо формування статутного фонду (статутного або складеного капіталу), крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається документ, що підтверджує внесення засновником (засновниками) вкладу (вкладів) до статутного фонду (статутного або складеного капіталу) юридичної особи в розмірі, який встановлено законом.

5. У разі державної реєстрації відкритих акціонерних товариств крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається звіт про проведення підписки на акції, який засвідчено Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку України.

6. У разі державної реєстрації селянського (фермерського) господарства крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається копія Державного акта на право приватної власності засновника на землю або копія Державного акта на право постійного користування землею засновником, або нотаріально посвідчена копія договору про право користування землею засновником, зокрема на умовах оренди.

7. У разі державної реєстрації юридичної особи, засновником (засновниками) якої є іноземна юридична особа, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається документ про підтвердження реєстрації іноземної особи в країні її місцезнаходження, зокрема витяг із торговельного, банківського або судового реєстру, який відповідає вимогам частини шостої статті 8 цього Закону.

8. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення державної реєстрації юридичної особи, якщо вони не передбачені частинами першою — сьомою цієї статті.

9. Якщо документи для проведення державної реєстрації подаються засновником або уповноваженою ним особою особисто, державному реєстратору додатково пред'являються паспорт та документ, що засвідчує його (її) повноваження.

10. Документи, які подані для проведення державної реєстрації юридичної особи, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) засновнику або уповноваженій ним особі з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для проведення державної реєстрації юридичної особи вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

11. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення державної реєстрації юридичної особи, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації;

документи не відповідають вимогам, які встановлені частинами першою, другою, четвертою — сьомою статті 8 та частиною п'ятою статті 10 цього Закону;

документи подані не в повному обсязі.

12. Про залишення документів, які подані для проведення державної реєстрації юридичної особи, без розгляду засновнику або уповноваженій ним особі не пізніше наступного робочого дня з дати їх надходження державним реєстратором видаються (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів без розгляду та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації юридичної особи, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації юридичної особи, без розгляду не перешкоджає засновнику або уповноваженій ним особі повторному зверненню до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

Стаття 25. Порядок проведення державної реєстрації юридичної особи

1. Державний реєстратор за відсутності підстав для залишення документів, які подані для проведення державної реєстрації юридичної особи, без розгляду зобов'язаний перевірити ці документи на відсутність підстав для відмови у проведенні державної реєстрації юридичної особи, які передбачені частиною першою статті 27 цього Закону.

2. Перевірка на відсутність підстав для відмови, які передбачені абзацами п'ятим — восьмим частини першої статті 27 цього Закону, здійснюється з використанням відомостей з Єдиного державного реєстру.

3. За відсутності підстав для відмови у проведенні державної реєстрації юридичної особи державний реєстратор повинен внести до реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи ідентифікаційний код заявника відповідно до вимог Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України та внести до Єдиного державного реєстру запис про проведення державної реєстрації юридичної особи на підставі відомостей цієї реєстраційної картки.

4. Дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації юридичної особи є датою державної реєстрації юридичної особи.

5. Строк державної реєстрації юридичної особи не повинен перевищувати три робочих дні з дати надходження документів для проведення державної реєстрації юридичної особи.

6. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи повинно бути оформлено і видано (надіслано рекомендованим листом за описом вкладення) засновнику або уповноваженій ним особі державним реєстратором не пізніше наступного робочого дня з дати державної реєстрації юридичної особи. Разом із свідоцтвом про державну реєстрацію юридичної особи засновнику або уповноваженій ним особі видається (надсилається рекомендованим листом) один примірник оригіналу установчих документів з відміткою державного реєстратора про проведення державної реєстрації юридичної особи.

7. Порядок передачі державному реєстратору ідентифікаційних кодів Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України для внесення їх до реєстраційної картки визначається спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації та спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері статистики.

Стаття 26. Передача відомостей про державну реєстрацію юридичної особи до органів статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування для взяття юридичної особи на облік

1. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня з дати державної реєстрації юридичної особи зобов'язаний передати відповідним органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування повідомлення про проведення державної реєстрації юридичної особи із зазначенням номера та дати внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру та відомості з реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи.

2. Підставою для взяття юридичної особи на облік в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування є надходження до цих органів повідомлення державного реєстратора про проведення державної реєстрації юридичної особи та відомостей з відповідної реєстраційної картки.

Стаття 27. Відмова у проведенні державної реєстрації юридичної особи

1. Підставами для відмови у проведенні державної реєстрації юридичної особи є:

невідповідність відомостей, які вказані в реєстраційній картці на проведення державної реєстрації юридичної особи, відомостям, які зазначені в документах, що подані для проведення державної реєстрації юридичної особи;

невідповідність установчих документів вимогам частини третьої статті 8 цього Закону;

порушення порядку створення юридичної особи, який встановлено законом, зокрема:

наявність обмежень на зайняття відповідних посад, встановлених законом щодо осіб, які зазначені як посадові особи органу управління юридичної особи;

невідповідність відомостей про засновників (учасників) юридичної особи відомостям щодо них, які містяться в Єдиному державному реєстрі;

наявність обмежень щодо вчинення засновниками (учасниками) юридичної особи або уповноваженою ними особою юридичних дій, які встановлені абзацом четвертим частини другої статті 35 цього Закону;

наявність в Єдиному державному реєстрі найменування, яке тотожне найменуванню юридичної особи, яка має намір зареєструватися;

використання у найменуванні юридичної особи повного чи скороченого найменування органу державної влади або органу місцевого самоврядування, або похідних від цих найменувань, або історичного державного найменування, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Відмова у проведенні державної реєстрації юридичної особи з інших підстав не допускається.

2. За наявності підстав для відмови у проведенні державної реєстрації юридичної особи державний реєстратор зобов'язаний не пізніше трьох робочих днів з дати надходження документів для проведення державної реєстрації видати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) засновнику або уповноваженій ним особі повідомлення про відмову в проведенні державної реєстрації із зазначенням підстав для такої відмови та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації юридичної особи, відповідно до опису.

У разі відмови у проведенні державної реєстрації юридичної особи реєстраційний збір не повертається.

3. Після усунення причин, що були підставою для відмови у проведенні державної реєстрації юридичної особи, засновник (учасники) або уповноважена ними особа можуть повторно подати документи на проведення державної реєстрації юридичної особи, які розглядаються у порядку, передбаченому цим Законом для проведення державної реєстрації юридичної особи.

4. Відмову в проведенні державної реєстрації юридичної особи може бути оскаржено в суді.

5. Порушення строків видачі (направлення рекомендованим листом) засновнику або уповноваженій ним особі свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи, повідомлення про відмову у проведенні державної реєстрації або повідомлення про залишення документів без розгляду вважається відмовою у проведенні державної реєстрації юридичної особи і може бути оскаржено в суді.

Стаття 28. Відомості про відокремлені підрозділи юридичної особи

1. Відомості про відокремлені підрозділи юридичної особи залучаються до її реєстраційної справи та включаються до Єдиного державного реєстру.

2. В Єдиному державному реєстрі містяться такі відомості про відокремлені підрозділи юридичної особи:

ідентифікаційний код юридичної особи;

ідентифікаційний код філії, представництва;

повне найменування відокремленого підрозділу;

місцезнаходження відокремленого підрозділу;

основні види діяльності відокремленого підрозділу;

прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, їх ідентифікаційні номери платників податків;

дату постановки на облік та зняття з обліку в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування;

дату та номер запису про включення або виключення відомостей до/з Єдиного державного реєстру, дату та номери запису про внесення змін до нього;

місце проведення запису про включення або виключення відомостей до/з Єдиного державного реєстру;

місцезнаходження реєстраційної справи юридичної особи;

прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, що внесла до Єдиного державного реєстру запис про включення відомостей про відокремлений підрозділ юридичної особи, внесла зміни до цього запису або внесла запис про виключення відокремленого підрозділу юридичної особи.

3. Виконавчий орган юридичної особи або уповноважена ним особа зобов'язані подати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) державному реєстратору за місцезнаходженням юридичної особи заповнену реєстраційну картку про створення відокремленого підрозділу та рішення органу управління юридичної особи про створення відокремленого підрозділу або повідомлення встановленого зразка про закриття відокремленого підрозділу.

4. Державному реєстратору забороняється вимагати для включення до Єдиного державного реєстру відомостей про відокремлені підрозділи юридичної особи документи, якщо вони не передбачені частиною третьою цієї статті.

5. Якщо документи для включення до Єдиного державного реєстру відомостей про відокремлені підрозділи юридичної особи подаються особою, уповноваженою виконавчим органом юридичної особи, державному реєстратору додатково пред'являються паспорт та документ, що засвідчує її повноваження.

6. Документи, які подані для включення до Єдиного державного реєстру відомостей про відокремлені підрозділи юридичної особи, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) виконавчому органу юридичної особи або уповноваженій ним особі з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для включення до Єдиного державного реєстру відомостей про відокремлені підрозділи юридичної особи вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

7. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які передбачені частиною третьою цієї статті, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення реєстраційних дій;

реєстраційна картка не відповідає вимогам частин першої, другої та сьомої статті 8 цього Закону.

8. Про залишення документів, які подані для включення до Єдиного державного реєстру відомостей про відокремлені підрозділи юридичної особи, без розгляду виконавчому органу юридичної особи або уповноваженій ним особі не пізніше наступного робочого дня з дати їх надходження державним реєстратором видаються (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів без розгляду та документи, що подавалися для включення до Єдиного державного реєстру відомостей про відокремлені підрозділи юридичної особи, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для включення до Єдиного державного реєстру відомостей про відокремлені підрозділи юридичної особи, без розгляду не перешкоджає виконавчому органу юридичної особи або уповноваженій ним особі повторному зверненню до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

9. Державний реєстратор за відсутності підстав для залишення документів, які передбачені частиною третьою цієї статті, без розгляду зобов'язаний протягом двох робочих днів з дати надходження цих документів долучити їх до реєстраційної справи ▼

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців

даної юридичної особи, внести відповідний запис до Єдиного державного реєстру та передати відповідні відомості про відокремлені підрозділи юридичної особи органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування за місцезнаходженням юридичної особи та за місцезнаходженням відокремленого підрозділу.

10. Порушення строку видачі (направлення рекомендованим листом) повідомлення про залишення без розгляду документів, які подаються для внесення до Єдиного державного реєстру відомостей про створення (закриття) відокремленого підрозділу юридичної особи, має наслідки, передбачені частиною п'ятою статті 27 цього Закону.

Стаття 29. Державна реєстрація змін до установчих документів юридичної особи

1. Для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи засновники (учасники) або уповноважений ними орган чи особа повинні подати особисто (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи;

нотаріально посвідчену копію рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу, яким затверджено зміни до установчих документів;

оригінал установчих документів юридичної особи з відміткою про їх державну реєстрацію;

два примірники змін до установчих документів юридичної особи та два примірники установчих документів у новій редакції, або два примірники установчих документів у новій редакції;

документ, що підтверджує внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації змін до установчих документів.

2. У разі внесення змін до статуту, які пов'язані із зменшенням статутного фонду (статутного або складеного капіталу) юридичної особи, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається документ, що підтверджує внесення плати за публікацію у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації відповідного повідомлення.

3. У разі внесення змін до установчих документів, які пов'язані із зміною складу засновників (учасників) юридичної особи, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається або копія рішення про вихід юридичної особи із складу засновників (учасників), завірена в установленому порядку, або нотаріально посвідчена копія заяви фізичної особи про вихід зі складу засновників (учасників), або нотаріально посвідчений документ про передання права засновника (учасника) іншій особі, або рішення уповноваженого органу юридичної особи про примусове виключення засновника (учасника) зі складу засновників (учасників) юридичної особи, якщо це передбачено законом або установчими документами юридичної особи.

4. У разі внесення змін до установчих документів, які пов'язані із зміною складу засновників (учасників) юридичної особи на підставі факту смерті фізичної особи-засновника (учасника) та відмови інших засновників (учасників) у прийнятті спадкоємця (спадкоємців) померлого до складу засновників, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається нотаріально посвідчена копія свідоцтва про смерть фізичної особи або відповідна довідка органу реєстрації актів громадянського стану чи судове рішення про оголошення громадянина померлим.

5. У разі внесення змін до установчих документів, які пов'язані із зміною найменування або місцезнаходження юридичної особи, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи.

6. У разі внесення змін до установчих документів, які пов'язані із зміною мети установи, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається копія відповідного судового рішення.

7. Державному реєстратору забороняється вимагати документи для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, якщо вони не передбачені частинами першою — шостою цієї статті.

8. Якщо документи для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи подаються засновником (учасником) юридичної особи або особою, уповноваженою засновниками (учасниками), особисто, державному реєстратору додатково пред'являються паспорт та документ, що засвідчує його (її) повноваження.

9. Документи, які подані для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженій ними особі з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

10. Про залишення документів, які подані для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, без розгляду засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженій ними особі не пізніше наступного робочого дня з дати їх надходження державним реєстратором видається (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів без розгляду та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, без розгляду не перешкоджає засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженій ними особі повторному зверненню до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

11. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації;

документи не відповідають вимогам, які встановлені частинами першою, другою, четвертою, п'ятою та сьомою статті 8, частиною п'ятою статті 10 та частиною двадцятою статті 22 цього Закону;

документи подані не у повному обсязі;

документи подані з порушенням строку, який встановлено частиною одинадцятою статті 37 цього Закону.

12. Про залишення документів, які подані для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, без розгляду засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженій ними особі не пізніше наступного робочого дня з дати їх надходження державним реєстратором видається (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів без розгляду та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, без розгляду не перешкоджає засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженій ними особі повторному зверненню до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

13. Проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи здійснюється за процедурами, передбаченими частинами першою — п'ятою статті 25 цього Закону для проведення державної реєстрації юридичної особи.

14. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня з дати проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи повинен видати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженому ними органу один примірник оригіналу установчих документів у новій редакції, один примірник оригіналу установчих документів у старій редакції з відмітками державного реєстратора про проведення державної реєстрації змін до установчих документів та передати відповідним органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування повідомлення про проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи із зазначенням номера та дати внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру та відомості з реєстраційної картки на проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи.

15. У разі проведення державної реєстрації змін до установчих документів, які пов'язані із зміною найменування або місцезнаходження юридичної особи, державний реєстратор крім документів, які передбачені частиною чотирнадцятою цієї статті, додатково повинен видати (надіслати рекомендованим листом) засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженому ними органу нове свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи та свідоцтво, яке було замінено з відміткою про видачу нового свідоцтва.

Стаття 30. Відмова у проведенні державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи

1. Державний реєстратор відмовляє у проведенні державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи за наявності підстав, встановлених частиною першою статті 27 цього Закону.

Стаття 31. Скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи

1. У разі постановлення судового рішення щодо скасування рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу про внесення змін до установчих документів юридичної особи, або про визнання повністю або частково недійсними змін до установчих документів юридичної особи суд у день набрання законної сили судовим рішенням надсилає його державному реєстратору для внесення запису про судове рішення щодо скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи.

Дата надходження відповідного судового рішення вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

2. Державний реєстратор у строк, що не перевищує двох робочих днів з дати надходження судового рішення щодо скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, вносить до Єдиного державного реєстру запис щодо скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, якщо інше не встановлено судовим рішенням, та повідомляє органи статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування про внесення такого запису.

3. У судовому рішенні щодо скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи суд може встановити строк для повторного подання засновниками (учасниками) юридичної особи або уповноваженим ними органом державному реєстратору документів для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи. У разі, якщо строк для подання документів не порушений, державний реєстратор вносить до Єдиного державного реєстру запис про скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи і проводить державну реєстрацію змін до установчих документів у порядку, встановленому цим Законом. У разі, якщо строк, який встановлено у судовому рішенні щодо скасування державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи для подання документів, порушений, державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня після закінчення такого строку надсилає до суду відповідне повідомлення.

Стаття 32. Особливості проведення державної реєстрації юридичної особи, що створюється шляхом виділу

1. Для проведення державної реєстрації юридичної особи, що створюється шляхом виділу, засновники (учасники) або уповноважений ними орган чи особа крім документів, які передбачені частинами першою — сьомою статті 24 цього Закону, повинні додатково подати нотаріально посвідчену копію розподільчого балансу.

2. Прийом документів державним реєстратором для проведення державної реєстрації юридичної особи, що створюється шляхом виділу, проводиться в порядку, встановленому частинами восьмою — дванадцятою статті 24 цього Закону.

3. Державна реєстрація юридичної особи, що створюється шляхом виділу, проводиться в порядку, встановленому статтями 25—27 цього Закону, не раніше двох місяців з дати публікації повідомлення про прийняття засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом рішення про виділ у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації.

4. Внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом щодо виділу здійснюється за процедурами, передбаченими статтею 34 цього Закону для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасниками) або уповноваженим ними органом щодо припинення юридичної особи.

5. Якщо виділ здійснюється на підставі судового рішення, внесення до Єдиного державного реєстру запису про це здійснюється за процедурами, передбаченими статтею 38 цього Закону для внесення до Єдиного державного реєстру запису про судове рішення щодо припинення юридичної особи.

6. Виділ вважається завершеним з дати державної реєстрації юридичних осіб, утворених в результаті виділу.

Розділ IV
ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ПРИПИНЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

Стаття 33. Припинення юридичної особи

1. Юридична особа припиняється в результаті передання всього свого майна, прав та обов'язків іншим юридичним особам-правонаступникам у результаті злиття, приєднання, поділу, перетворення (реорганізації) або в результаті ліквідації за рішенням, прийнятим засновниками (учасниками) юридичної особи або уповноваженим ними органом, за судовим рішенням або за рішенням органу державної влади, прийнятим у випадках, передбачених законом.

2. Юридична особа є такою, що припинилася, з дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи.

Стаття 34. Документи, що подаються для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженим ними органом щодо припинення юридичної особи

1. Для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення щодо припинення юридичної особи засновники (учасники) юридичної особи або уповноважені ними орган чи особа повинні подати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) державному реєстратору такі документи:

нотаріально посвідчену копію рішення засновників (учасників) або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи;

документ, що підтверджує внесення плати за публікацію повідомлення про прийняття засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом рішення щодо припинення юридичної особи у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації.

2. У випадках, встановлених законом, крім документів, що передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається документ, який підтверджує одержання згоди відповідних органів державної влади на припинення юридичної особи.

3. У разі припинення юридичної особи шляхом злиття або приєднання рішення щодо припинення юридичної особи підписується уповноваженими особами юридичної особи або юридичних осіб, що припиняються, та юридичної особи-правонаступника.

4. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, якщо вони не передбачені частинами першою та другою цієї статті.

5. Якщо документи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи подаються особисто засновником (учасником) або уповноваженою ним особою, державному реєстратору додатково пред'являються паспорт та документ, що засвідчує її повноваження.

6. Документи, які подані для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) засновнику (учаснику) юридичної особи або уповноваженим ним органу чи особі з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

7. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації припинення юридичної особи за рішенням засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу;

документи не відповідають вимогам, які встановлені частиною першою статті 8 та частиною двадцятою статті 22 цього Закону;

рішення щодо припинення юридичної особи оформлено з порушенням вимог, які встановлені частиною третьою цієї статті;

документи подані не у повному обсязі.

8. Про залишення документів, які подані для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, без розгляду засновнику (учаснику) юридичної особи або уповноваженим ним органу чи особі не пізніше наступного робочого дня з дати їх надходження державним реєстратором видаються (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів без розгляду та документи, що подавалися для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, відповідно до опису.

Залишення документів для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи без розгляду не перешкоджає засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженій ними особі повторному зверненню до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

9. У разі, якщо документи, які подавалися для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, не залишені державним реєстратором без розгляду, засновники (учасники) юридичної особи або уповноважені ними орган чи особа не пізніше двох робочих днів з дати надходження до державного реєстратора цих документів погоджують з державним реєстратором призначення комісії з припинення (ліквідатора, ліквідаційної комісії тощо), порядок та строки ліквідації юридичної особи шляхом подання (надсилання рекомендованим листом) йому відповідного рішення. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня від дати надходження відповідного рішення вносить до Єдиного державного реєстру запис про призначення комісії з припинення (ліквідатора, ліквідаційної комісії тощо).

10. У разі, якщо заявник не звернувся до

державного реєстратора в строк, що встановлений у частині дев'ятій цієї статті, державний реєстратор не пізніше трьох робочих днів з дати надходження документів, які подані для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, вносить до Єдиного державного реєстру запис, в якому вказує як голову комісії з припинення (ліквідаційної комісії) юридичної особи керівника органу управління або засновника (учасника) юридичної особи.

11. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня з дати внесення до Єдиного державного реєстру запису, в якому керівник органу управління або засновник (учасник) юридичної особи вказаний як голова комісії з припинення (ліквідаційної комісії) юридичної особи, зобов'язаний надіслати рекомендованим листом такому керівнику органу управління або засновнику (учаснику) відповідне повідомлення.

Стаття 35. Порядок внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи

1. Державний реєстратор за відсутності підстав для залишення документів, які подані для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, без розгляду повинен у день надходження цих документів внести до Єдиного державного реєстру запис про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи та направити відповідне повідомлення органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування відомості про внесення такого запису.

2. З дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи забороняється:

проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи, щодо якої прийнято рішення щодо припинення;

внесення змін до Єдиного державного реєстру щодо відомостей про відокремлені підрозділи;

проведення державної реєстрації юридичної особи, засновником (учасником) якої є юридична особа, щодо якої прийнято рішення щодо припинення.

Стаття 36. Порядок проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації

1. Для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації голова ліквідаційної комісії або уповноважена ним особа після закінчення процедури ліквідації, яка передбачена законом, але не раніше двох місяців з дати публікації повідомлення у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації, повинен подати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) державному реєстратору такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи у зв'язку з ліквідацією;

свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи;

оригінал установчих документів;

акт ліквідаційної комісії з ліквідаційним балансом, який затверджено рішенням засновників (учасників) або уповноваженого ними органу;

довідку відповідного органу державної податкової служби про зняття юридичної особи з обліку як платника податків;

довідку відповідного органу Пенсійного фонду України про зняття з обліку;

довідки відповідних органів фондів соціального страхування про зняття з обліку;

довідку архівної установи про прийняття документів, які відповідно до закону підлягають довгостроковому зберіганню.

2. У випадках, що встановлені законом, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається висновок аудитора щодо достовірності та повноти ліквідаційного балансу.

Підписи на ліквідаційному балансі повинні бути нотаріально посвідчені.

3. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації, якщо вони не передбачені частинами першою та другою цієї статті.

4. Якщо документи для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації подаються головою ліквідаційної комісії або уповноваженою ним особою особисто, державному реєстратору додатково пред'являються паспорт та документ, що підтверджує його (її) повноваження.

5. Документи, які подані для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) голові ліквідаційної комісії або уповноваженій ним особі з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

6. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації;

документи не відповідають вимогам, які встановлені частинами першою та другою статті 8 цього Закону;

ліквідаційний баланс не відповідає вимогам абзацу другого частини другої цієї статті;

документи подані не у повному обсязі;

документи подані раніше строку, встановленого абзацом першим частини першої цієї статті.

7. Про залишення документів, які подані для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації, без розгляду голові ліквідаційної комісії або уповноваженій ним особі не пізніше наступного робочого дня з дати їх надходження державним реєстратором видаються (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів без розгляду та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації, без розгляду не перешкоджає голові ліквідаційної комісії або уповноваженим ним особі повторному зверненню до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

8. За відсутності підстав для залишення документів, які подані для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації, без розгляду державний реєстратор повинен внести до Єдиного державного реєстру запис про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації.

Дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації є датою державної реєстрації припинення юридичної особи.

9. Строк державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті її ліквідації не повинен перевищувати три робочих дні з дати надходження документів для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

10. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня з дати державної реєстрації припинення юридичної особи повинен видати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) голові ліквідаційної комісії або уповноваженій ним особі один примірник оригіналу установчих документів і свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи, які мають спеціальну відмітку про державну реєстрацію припинення юридичної особи. Така відмітка робиться державним реєстратором також на примірнику оригіналу установчих документів юридичної особи, який залишається у реєстраційній справі.

11. Порядок надання відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування встановлюється статтею 40 цього Закону.

Стаття 37. Порядок проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті злиття, приєднання, поділу або перетворення

1. Для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті злиття, приєднання, поділу або перетворення голова комісії з припинення або уповноважена ним особа після закінчення процедури припинення, яка передбачена законом, але не раніше двох місяців з дати публікації повідомлення у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації, повинні подати особисто (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) державному реєстратору такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті злиття, приєднання, поділу або перетворення;

свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи;

оригінал установчих документів;

нотаріально посвідчену копію передавального акта, якщо припинення здійснюється в результаті злиття, приєднання або перетворення, або нотаріально посвідчену копію розподільчого балансу, якщо припинення здійснюється в результаті поділу;

довідку архівної установи про прийняття документів, які відповідно до закону підлягають довгостроковому зберіганню;

документ про узгодження плану реорганізації з органом державної податкової служби;

довідку відповідного органу державної податкової служби про зняття юридичної особи з обліку як платника податків;

довідку відповідного органу Пенсійного фонду України про зняття з обліку;

довідки відповідних органів фондів соціального страхування про зняття з обліку.

2. У випадках, що встановлені законом, крім документів, які передбачені частиною першою цієї статті, додатково подається висновок аудитора щодо достовірності та повноти передавального акта або розподільчого балансу.

3. У разі державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті перетворення документи, які передбачені абзацами шостим — десятим частини першої цієї статті, державному реєстратору не подаються.

4. Передавальний акт або розподільчий баланс повинен бути затверджений засновниками (учасниками) юридичної особи або органом, який прийняв рішення про припинення юридичної особи. Підписи на передавальному акті або розподільчому балансі повинні бути нотаріально посвідчені.

5. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті злиття, приєднання, поділу, перетворення, якщо вони не передбачені частинами першою — третьою цієї статті.

6. Прийом документів, які подані для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті злиття, приєднання, поділу або перетворення, здійснюється відповідно до вимог частин четвертої-п'ятої статті 36 цього Закону.

7. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті злиття, приєднання, поділу або перетворення, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації;

документи подані не у повному обсязі;

документи не відповідають вимогам, які встановлені частинами першою та другою статті 8 цього Закону;

передавальний акт або розподільчий баланс не відповідає вимогам, які встановлені частиною четвертою цієї статті;

документи подані раніше строку, встановленого абзацом першим частини першої цієї статті.

8. Порядок залишення документів, які передбачені частинами першою та другою цієї статті, без розгляду встановлюється частинами шостою-сьомою статті 36 цього Закону.

9. Порядок внесення державним реєстратором запису про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті злиття, приєднання, поділу або перетворення встановлюється відповідно частинами восьмою — десятою статті 36 цього Закону.

10. Порядок надання відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування встановлюється статтею 40 цього Закону.

11. Зміни до установчих документів юридичної особи, що не припиняється в результаті приєднання, підлягають державній реєстрації після державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті приєднання у порядку, встановленому статтею 29 цього Закону. Приєднання вважається завершеним з моменту державної реєстрації таких змін до установчих документів та державної реєстрації припинення юридичних осіб, що приєднуються в результаті приєднання.

12. Державна реєстрація юридичної особи, яка утворена в результаті злиття або поділу, здійснюється у порядку, встановленому статтями 24—27 цього Закону.

13. Злиття вважається завершеним з моменту державної реєстрації новоутвореної юридичної особи та державної реєстрації припинення юридичних осіб, що припиняються у результаті злиття.

14. Поділ вважається завершеним з моменту державної реєстрації новоутворених юридичних осіб та державної реєстрації припинення юридичної особи, що припиняється у результаті поділу.

15. Державна реєстрація юридичної особи, яка утворена в результаті перетворення, здійснюється у порядку, який встановлено статтями 24—27 цього Закону. При перетворенні юридичної особи до неї не застосовуються обмеження, встановлені частиною другою статті 35 цього Закону. Перетворення вважається завершеним з моменту державної реєстрації новоутвореної юридичної особи та державної реєстрації припинення юридичної особи, що припиняється у результаті перетворення.

Стаття 38. Порядок державної реєстрації припинення юридичної особи на підставі судового рішення, що не пов'язане з банкрутством юридичної особи

1. Суд, який постановив рішення щодо припинення юридичної особи, що не пов'язане з банкрутством юридичної особи, у день набрання таким рішенням законної сили направляє його копію державному реєстратору за місцезнаходженням юридичної особи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про судове рішення. Дата надходження відповідного судового рішення вноситься державним реєстратором до журналу обліку реєстраційних дій.

2. Підставами для постановлення судового рішення щодо припинення юридичної особи, що не пов'язано з банкрутством юридичної особи, зокрема є:

визнання недійсним запису про проведення державної реєстрації через порушення закону, допущені при створенні юридичної особи, які не можна усунути;

провадження нею діяльності, що суперечить установчим документам, або такої, що заборонена законом;

невідповідність мінімального розміру статутного фонду юридичної особи вимогам закону;

неподання протягом року органам державної податкової служби податкових декларацій, документів фінансової звітності відповідно до закону;

наявність в Єдиному державному реєстрі запису про відсутність юридичної особи за вказаним її місцезнаходженням.

3. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення щодо припинення юридичної особи, що не пов'язано з банкрутством юридичної особи, внести до Єдиного державного реєстру запис щодо цього судового рішення та повідомити органи статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування та юридичну особу, щодо якої було прийнято судове рішення, про внесення до Єдиного державного реєстру такого запису.

4. З дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про судове рішення щодо припинення юридичної особи застосовуються обмеження, які встановлені законом, зокрема частиною другою статті 35 цього Закону.

5. Суд призначає в рішенні щодо припинення юридичної особи у зв'язку з її ліквідацією комісію з припинення (ліквідаційну комісію) та встановлює строк і порядок її роботи. Державний реєстратор вносить до Єдиного державного реєстру запис про призначення комісії з припинення (ліквідаційної комісії) не пізніше наступного робочого дня з дати надходження відповідного рішення.

6. У разі, якщо в судовому рішенні щодо припинення юридичної особи у зв'язку з її ліквідацією не призначена комісія з припинення (ліквідаційна комісія), державний реєстратор не пізніше трьох робочих днів від дати надходження такого судового рішення вносить до Єдиного державного реєстру запис, в якому вказує голову комісії з припинення (ліквідаційної комісії) юридичної особи керівника органу управління або засновника (учасника) юридичної особи, якщо інше не встановлено судовим рішенням.

7. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня з дати внесення до Єдиного державного реєстру запису, в якому керівник органу управління або засновник (учасник) юридичної особи вказаний як голова комісії з припинення (ліквідаційної комісії) юридичної особи зобов'язаний надіслати такому керівнику органу управління або засновнику (учаснику) юридичної особи, а також суду, який постановив рішення щодо припинення юридичної особи у зв'язку з її ліквідацією, відповідне повідомлення.

8. Документи для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи подаються головою комісії з припинення (ліквідаційної комісії) юридичної особи, яку призначив суд, або головою комісії з припинення (ліквідаційної комісії), якого вказав в Єдиному державному реєстрі державний реєстратор, у порядку, який встановлено частинами першою — п'ятою статті 36 або частинами першою — шостою статті 37 цього Закону.

9. Порядок залишення документів, які передбачені частинами першою та другою цієї статті, без розгляду встановлюється частинами шостою та сьомою статті 36 цього Закону.

10. Порядок внесення державним реєстратором запису про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи встановлюється відповідно частинами восьмою — десятою статті 36 цього Закону.

11. Порядок надання відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування встановлюється статтею 40 цього Закону.

12. Судове рішення щодо припинення юридичної особи може бути оскаржено в порядку відповідно до закону.

Стаття 39. Порядок державної реєстрації припинення юридичної особи за судовим рішенням щодо визнання юридичної особи банкрутом

1. Суд, який постановив рішення про порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи, у день набрання рішенням законної сили направляє його державному реєстратору за місцезнаходженням юридичної особи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про відповідне судове рішення.

Дата надходження судового рішення про порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи вноситься державним реєстратором до журналу обліку реєстраційних дій.

2. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення про порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи внести до Єдиного державного реєстру запис про таке рішення суду та повідомити органи статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування про внесення до Єдиного державного реєстру такого запису.

3. З дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про судове рішення про порушення провадження у справі про банкрутство юридичної особи застосовуються обмеження, які встановлені законом, зокрема частиною другою статті 35 цього Закону.

4. Порядок призначення арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) встановлюється Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

5. У разі, якщо після завершення ліквідаційної процедури в процесі банкрутства, яка встановлена законом, судом постановлене рішення про ліквідацію юридичної особи-банкрута, суд, що виніс відповідне рішення, в день набрання ним законної сили направляє його державному реєстратору за місцезнаходженням юридичної особи-банкрута для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

Дата надходження судового рішення про ліквідацію юридичної особи у зв'язку з визнанням її банкрутом вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

6. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення про ліквідацію юридичної особи — банкрута заповнити реєстраційну картку про державну реєстрацію припинення юридичної особи, внести до Єдиного державного реєстру запис про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи та передати органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування повідомлення про внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації припинення для зняття юридичної особи з обліку.

Дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення ▼

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців

державної реєстрації припинення юридичної особи є датою припинення юридичної особи.

7. При надходженні до державного реєстратора оригіналу установчих документів та свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи, яку ліквідовано у зв'язку з визнанням її банкрутом, державний реєстратор зобов'язаний зробити на зазначених документах відмітку про державну реєстрацію припинення юридичної особи та видати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) зазначені документи на адресу місця проживання одного із засновників (учасників) юридичної особи, що припинилася.

8. У разі, якщо після завершення ліквідаційної процедури у процесі банкрутства, яка встановлена законом, судом постановлене рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи, суд, що виніс відповідне рішення, в день набрання ним законної сили направляє його державному реєстратору за місцезнаходженням юридичної особи-банкрута для внесення до Єдиного державного реєстру запису щодо припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи. Дата надходження судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

9. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи внести до Єдиного державного реєстру запис про припинення провадження у справі про банкрутство юридичної особи та направити відповідне повідомлення органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування про внесення такого запису для зняття юридичної особи з обліку.

Стаття 40. Порядок надання відомостей органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування щодо реєстрації припинення юридичної особи

1. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня від дати державної реєстрації припинення юридичної особи відповідно до статей 36—38 цього Закону зобов'язаний надіслати відповідним органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування повідомлення про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи із зазначенням номера та дати внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру та відомості реєстраційної картки на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

2. Повідомлення про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи на підставі рішення суду щодо ліквідації юридичної особи та відомості відповідної реєстраційної картки є підставою для зняття юридичної особи з обліку в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування.

Стаття 41. Порядок внесення до Єдиного державного реєстру судового рішення щодо відміни державної реєстрації припинення юридичної особи

1. Підставою для внесення до Єдиного державного реєстру запису про відміну державної реєстрації припинення юридичної особи є постановлення судом рішення щодо відміни державної реєстрації припинення юридичної особи.

2. Суд, який постановив рішення щодо відміни державної реєстрації припинення юридичної особи, у день набрання таким рішенням законної сили направляє його державному реєстратору за місцем реєстрації юридичної особи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про відміну державної реєстрації припинення юридичної особи.

Дата надходження судового рішення щодо відміни державної реєстрації припинення юридичної особи вноситься державним реєстратором до журналу обліку реєстраційних дій.

3. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення щодо відміни державної реєстрації припинення юридичної особи внести до Єдиного державного реєстру запис про відміну державної реєстрації припинення юридичної особи та направити відповідне повідомлення органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування про внесення такого запису для взяття юридичної особи на облік, а також повідомити юридичну особу про внесення до Єдиного державного реєстру запису про відміну державної реєстрації її припинення.

4. При надходженні до державного реєстратора оригіналу установчих документів та свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи, державна реєстрація припинення якої була відмінена на підставі відповідного судового рішення, державний реєстратор зобов'язаний зробити на зазначених документах відмітку про відміну державної реєстрації припинення юридичної особи та видати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) на адресу місця проживання одного із засновників (учасників) юридичної особи, щодо якої було постановлено судове рішення щодо відміни державної реєстрації припинення юридичної особи.

Розділ V
ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ, ЯКА МАЄ НАМІР СТАТИ ПІДПРИЄМЦЕМ

Стаття 42. Документи, що подаються для проведення державної реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем

1. Для проведення державної реєстрації фізична особа, яка має намір стати підприємцем (далі — заявник), повинна подати особисто (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) державному реєстратору за місцем проживання такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації фізичної особи — підприємця;

копію довідки про включення заявника до Державного реєстру фізичних осіб-платників податків та інших обов'язкових платежів;

документ, що підтверджує внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

2. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, якщо вони не передбачені частиною першою цієї статті.

3. Якщо документи для проведення державної реєстрації подаються заявником особисто, державному реєстратору додатково пред'являється паспорт.

4. Документи, які подаються для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) заявнику з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів на проведення державної реєстрації фізичної особи — підприємця вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

5. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації фізичної особи — підприємця;

документи не відповідають вимогам частин першої та другої статті 8 та частини п'ятої статті 10 цього Закону;

документи подані не у повному обсязі.

6. Про залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, без розгляду заявнику в день надходження документів державним реєстратором видаються (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, без розгляду та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації фізичної особи — підприємця, без розгляду не перешкоджає повторному зверненню заявника до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

Стаття 43. Порядок проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця

1. Державний реєстратор за відсутності підстав для залишення документів, які подані для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, без розгляду зобов'язаний перевірити ці документи на відсутність підстав для відмови у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця, які передбачені частиною першою статті 44 цього Закону. Перевірка на відсутність підстав для відмови у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця, які передбачені абзацами третім та четвертим частини першої статті 44 цього Закону, здійснюється з використанням відомостей Єдиного державного реєстру.

2. За відсутності підстав для відмови у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця державний реєстратор повинен внести до Єдиного державного реєстру запис про проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця на підставі відомостей реєстраційної картки на проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

Дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця є датою державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

3. Строк державної реєстрації фізичної особи-підприємця не повинен перевищувати два робочих дні з дати надходження документів для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

4. Свідоцтво про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця повинно бути оформлено державним реєстратором і видано (надіслано рекомендованим листом) заявнику не пізніше наступного робочого дня з дати державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

5. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня з дати державної реєстрації фізичної особи-підприємця зобов'язаний передати відповідним органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування повідомлення про проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця із зазначенням номера та дати внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру та відомості з реєстраційної картки на проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця для взяття фізичної особи-підприємця на облік.

Стаття 44. Відмова у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця

1. Підставами для відмови у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця є:

невідповідність відомостей, які вказані у реєстраційній картці на проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, відомостям, які зазначені у документах, що подані для проведення державної реєстрації;

наявність обмежень на зайняття підприємницькою діяльністю, які встановлені законом, щодо фізичної особи, яка має намір стати підприємцем;

наявність в Єдиному державному реєстрі запису, що заявник є підприємцем.

2. Відмова у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця з інших підстав не допускається.

3. За наявності підстав для відмови у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця державний реєстратор зобов'язаний не пізніше двох робочих днів з дати надходження документів для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця видати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) заявнику повідомлення про відмову у проведенні державної реєстрації, із зазначенням підстав для такої відмови, та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, відповідно до опису.

У разі відмови у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця реєстраційний збір не повертається.

4. Після усунення причин, що були підставою для відмови у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця, фізична особа може повторно подати документи на проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, які розглядаються у порядку, передбаченому цим Законом для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

5. Відмову у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця може бути оскаржено у суді.

6. Порушення строків видачі (направлення рекомендованим листом) свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця, повідомлення про відмову у проведенні державної реєстрації або повідомлення про залишення документів без розгляду вважається відмовою у проведенні державної реєстрації фізичної особи-підприємця і може бути оскаржено у суді.

Стаття 45. Державна реєстрація змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, які містяться в Єдиному державному реєстрі

1. Зміни до відомостей про фізичну особу-підприємця, які містяться в Єдиному державному реєстрі, а саме зміни щодо імені фізичної особи або місця її проживання, набирають чинності з дня їх державної реєстрації.

2. Для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, що передбачені частиною першою цієї статті, фізична особа-підприємець подає державному реєстратору особисто (надсилає рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця;

оригінал свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця;

документ, що підтверджує сплату реєстраційного збору за державну реєстрацію змін до відомостей про фізичну особу-підприємця.

3. Державному реєстратору забороняється вимагати документи для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, якщо вони не передбачені частиною другою цієї статті.

4. Якщо документи для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця подаються фізичною особою-підприємцем особисто, державному реєстратору додатково пред'являється паспорт.

5. Документи, які подаються для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) заявнику з відміткою про дату надходження документів.

6. Дата надходження документів на проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

7. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які подані для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця;

документи не відповідають вимогам частин першої та другої статті 8 та частини п'ятої статті 10 цього Закону;

документи подані не у повному обсязі.

8. Про залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, без розгляду заявнику не пізніше наступного робочого дня з дати надходження документів, які подані для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, державним реєстратором видається (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, без розгляду та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, без розгляду не перешкоджає повторному зверненню заявника до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

9. Державна реєстрація змін до відомостей про фізичну особу-підприємця здійснюється за процедурами, передбаченими статтею 43 цього Закону для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

Розділ VI
ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ПРИПИНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ-ПІДПРИЄМЦЯ

Стаття 46. Державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця

1. Державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця проводиться у разі:

прийняття фізичною особою-підприємцем рішення про припинення підприємницької діяльності;

смерті фізичної особи-підприємця;

постановлення судового рішення про оголошення фізичної особи померлою або визнання безвісно відсутньою;

постановлення судового рішення про визнання фізичної особи, яка є підприємцем, недієздатною або про обмеження її цивільної дієздатності;

постановлення судового рішення про припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця.

2. Підставами для постановлення судового рішення про припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця є:

визнання фізичної особи-підприємця банкрутом;

провадження нею підприємницької діяльності, що заборонена законом;

неподання протягом року органам державної податкової служби податкових декларацій, документів фінансової звітності відповідно до закону.

3. Фізична особа позбавляється статусу підприємця з дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця.

Стаття 47. Порядок державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця за її рішенням

1. Для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності фізична особа-підприємець або уповноважена нею особа повинні подати державному реєстратору (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:

нотаріально посвідчену заяву про припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем;

документ, що підтверджує внесення плати за публікацію повідомлення про прийняття фізичною особою-підприємцем рішення щодо припинення підприємницької діяльності.

2. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності, якщо вони не передбачені частиною першою цієї статті.

3. Якщо документи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності подаються заявником особисто, державному реєстратору додатково пред'являється паспорт.

4. Документи, які подаються для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) заявнику з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

5. Державний реєстратор має право залишити документи, які передбачені частиною першою цієї статті, без розгляду, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації припинення фізичною особою-підприємцем підприємницької діяльності;

документи не відповідають вимогам частини першої статті 8 та частини двадцятої статті 22 цього Закону;

документи подані не в повному обсязі.

6. Про залишення документів, які подавалися для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності, без розгляду заявнику в день надходження документів державним реєстратором видаються (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів, які подавалися для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності, без розгляду та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності, без розгляду не перешкоджає повторному зверненню заявника до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

7. Державний реєстратор за відсутності підстав для залишення документів, які подані для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення фізичної особи-підприємця щодо припинення нею підприємницької діяльності, без розгляду зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня з дати надходження цих документів внести до Єдиного державного реєстру запис про рішення щодо припинення нею підприємницької діяльності та передати органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування повідомлення про внесення такого запису.

8. З дати внесення до Єдиного державного реєстру запису щодо рішення про припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем забороняється проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, щодо якої прийнято рішення про припинення підприємницької діяльності.

9. Для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем за її рішенням фізична особа-підприємець або уповноважена нею особа не раніше двох місяців з дати публікації повідомлення у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації подає державному реєстратору особисто (надсилає рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем за її рішенням;

свідоцтво про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця;

довідку відповідного органу державної податкової служби про зняття фізичної особи — підприємця з обліку як платника податків;

довідку відповідного органу Пенсійного фонду України про зняття з обліку;

довідки відповідних органів фондів соціального страхування про зняття з обліку.

10. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення державної реєстрації припинення фізичної особи-підприємця, якщо вони не передбачені частиною дев'ятою цієї статті.

11. Якщо документи для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем подаються заявником особисто, державному реєстратору додатково пред'являється паспорт.

12. Документи, які подаються для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається (надсилається рекомендованим листом) заявнику з відміткою про дату надходження документів.

Дата надходження документів для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

13. Державний реєстратор має право залишити без розгляду документи, які передбачені частинами першою та другою цієї статті, якщо:

документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації;

документи не відповідають вимогам, які встановлені частинами першою та другою статті 8 цього Закону;

документи подані не в повному обсязі;

документи подані раніше строку, встановленого абзацом першим частини дев'ятої цієї статті.

14. Про залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем, без розгляду заявнику в день надходження документів державним реєстратором видається (надсилається рекомендованим листом з описом вкладення) відповідне повідомлення із зазначенням підстав залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем, без розгляду та документи, що подавалися для проведення державної реєстрації фізичної особи-підприємця, відповідно до опису.

Залишення документів, які подавалися для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем, без розгляду не перешкоджає повторному зверненню заявника до державного реєстратора в загальному порядку після усунення причин, що були підставою для залишення цих документів без розгляду.

15. За відсутності підстав для залишення документів, які передбачені частиною тринадцятою цієї статті, без розгляду державний реєстратор повинен внести до Єдиного державного реєстру запис про проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця.

Дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем є датою державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем.

16. Строк державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем не повинен перевищувати два робочих дні з дати надходження документів для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем.

17. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня з дати державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем повинен видати або надіслати заявнику копію свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця із спеціальною відміткою про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем.

18. Порядок надання відомостей про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування встановлюється статтею 51 цього Закону.

Стаття 48. Порядок державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця у разі її смерті, оголошення її померлою або визнання фізичної особи-підприємця безвісно відсутньою

1. У разі смерті фізичної особи-підприємця третя особа, зокрема спадкоємець, може подати державному реєстратору особисто (надіслати рекомендованим листом) нотаріально посвідчену копію свідоцтва про смерть фізичної особи або нотаріально посвідчену копію довідки органу реєстрації актів громадянського стану про смерть фізичної особи.

2. Суд, який постановив рішення про оголошення фізичної особи-підприємця померлою або визнання фізичної особи-підприємця безвісно відсутньою, в день набрання таким рішенням законної сили направляє його копію державному реєстратору за місцем реєстрації фізичної особи-підприємця.

3. У судовому рішенні про оголошення фізичної особи-підприємця померлою або визнання фізичної особи-підприємця безвісно відсутньою вказується особа, яка призначена управителем майна фізичної особи-підприємця, за поданням органу опіки та піклування, якщо інше не встановлено законом.

Дата надходження документів для державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем у разі її смерті або оголошення її померлою, або визнання фізичної особи-підприємця безвісно відсутньою вноситься державним реєстратором до журналу обліку реєстраційних дій.

4. Державний реєстратор зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня з дати надходження документів для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем у разі її смерті або оголошення її померлою, або визнання фізичної особи-підприємця безвісно відсутньою заповнити реєстраційну картку на проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця у зв'язку з її смертю або оголошенням її померлою, або визнанням її безвісно відсутньою та внести до Єдиного державного реєстру запис про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою — підприємцем у зв'язку з її смертю або оголошенням її померлою, або визнанням її безвісно відсутньою.

5. Порядок надання відомостей про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування встановлюється статтею 51 цього Закону.

Стаття 49. Порядок державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця за судовим рішенням, що не пов'язано з банкрутством фізичної особи-підприємця

1. Суд, який постановив рішення про припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця, у тому числі рішення про визнання фізичної особи-підприємця недієздатною або про обмеження її цивільної дієздатності, в день набрання таким рішенням законної сили направляє його копію державному реєстратору за місцем реєстрації фізичної особи-підприємця для внесення до Єдиного державного реєстру запису про судове рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця.

Дата надходження судового рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця вноситься державним реєстратором до журналу обліку реєстраційних дій.

2. У разі, якщо підставою для постановлення судового рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем є визнання її недієздатною або обмеження її цивільної дієздатності у судовому рішенні щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця в зв'язку з визнанням фізичної особи-підприємця недієздатною або обмеженням її цивільної дієздатності суд може вказати особу, яка призначена управителем майна фізичної особи-підприємця за поданням органу опіки та піклування, якщо інше не встановлено законом.

3. Державний реєстратор зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем внести до Єдиного державного реєстру запис про судове рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця та повідомити органи статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування та фізичну особу-підприємця, щодо якої було постановлено судове рішення, про внесення такого запису.

4. З дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про судове рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем застосовуються обмеження, які встановлені законом, зокрема частиною восьмою статті 47 цього Закону.

5. Порядок державної реєстрації припинення підприємницької діяльності за судовим рішенням, що не пов'язано з банкрутством фізичної особи-підприємця, здійснюється за процедурами, встановленими частинами дев'ятою —вісімнадцятою статті 47 цього Закону.

Стаття 50. Порядок державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця за судовим рішенням щодо визнання фізичної особи-підприємця банкрутом

1. Суд, який постановив рішення щодо визнання фізичної особи-підприємця банкрутом, у день набрання ним законної сили направляє його копію державному реєстратору за місцем державної реєстрації фізичної особи-підприємця для внесення до Єдиного державного реєстру запису про судове рішення. Дата надходження відповідного судового рішення вноситься державним реєстратором до журналу обліку реєстраційних дій.

2. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення щодо визнання фізичної особи-підприємця банкрутом внести до Єдиного державного реєстру запис про судове рішення щодо визнання фізичної особи-підприємця банкрутом та повідомити органи статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування, а також фізичну особу-підприємця, щодо якої було прийнято рішення суду, про внесення такого запису.

3. У разі, якщо після завершення процедури банкрутства, яка встановлена законом, судом постановлене рішення про припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця у зв'язку з визнанням її банкрутом, суд, що постановив відповідне рішення, в день набрання ним законної сили направляє його державному реєстратору за місцем реєстрації фізичної особи-підприємця для внесення відповідного запису. Дата надходження відповідного судового рішення вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

4. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця у зв'язку з визнанням її банкрутом заповнити реєстраційну картку про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця, внести до Єдиного державного реєстру запис про проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця у зв'язку з визнанням її банкрутом.

5. Порядок надання відомостей про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування встановлюється статтею 51 цього Закону.

6. При надходженні до державного реєстратора свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця державний реєстратор зобов'язаний зробити на свідоцтві відмітку про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності та видати (надіслати рекомендованим листом) його за місцем проживання фізичної особи-підприємця, щодо якої була проведена державна реєстрація припинення.

7. У разі, якщо після завершення процедури банкрутства, яка встановлена законом, судом прийнято рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство, суд, що постановив відповідне судове рішення, в день набрання ним законної сили направляє його державному реєстратору за місцем реєстрації фізичної особи-підприємця для внесення до Єдиного державного реєстру запису щодо судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство.

Дата надходження судового рішення щодо припинення провадження у справі про банкрутство вноситься до журналу обліку реєстраційних дій.

9. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення про припинення провадження у справі про банкрутство внести до Єдиного державного реєстру запис про припинення провадження у справі про банкрутство фізичної особи-підприємця та повідомити органи статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування про внесення такого запису для взяття фізичної особи-підприємця на облік.

Стаття 51. Порядок надання відомостей органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування щодо реєстрації припинення фізичної особи-підприємця

1. Державний реєстратор не пізніше наступного робочого дня від дати державної реєстрації припинення фізичної особи-підприємця у порядку, визначеному статтями 47—50 цього Закону, зобов'язаний надіслати відповідним органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування повідомлення про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем та відомості реєстраційної картки про проведення державної реєстрації припинення фізичної особи-підприємця.

2. Повідомлення про проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця у разі її смерті або оголошення її померлою, або визнання її безвісно відсутньою або повідомлення про проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця за судовим рішенням щодо визнання фізичної особи-підприємця банкрутом, а також відомості відповідної реєстраційної картки є підставою для зняття фізичної особи-підприємця з обліку в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування.

Стаття 52. Порядок внесення до Єдиного державного реєстру судового рішення щодо відміни державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця

1. Підставою для внесення до Єдиного державного реєстру запису про відміну державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця є постановлення судом рішення щодо відміни державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця.

2. Суд, який постановив рішення щодо відміни державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця, у день набрання таким рішенням законної сили направляє його державному реєстратору за місцем реєстрації фізичної особи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про відміну державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

Дата надходження судового рішення щодо відміни державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця вноситься державним реєстратором до журналу обліку реєстраційних дій.

3. Державний реєстратор повинен не пізніше наступного робочого дня з дати надходження судового рішення щодо відміни державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця внести до Єдиного державного реєстру запис про відміну державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця та направити відповідне повідомлення органам статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування про внесення такого запису для взяття фізичної особи-підприємця на облік, а також повідомити фізичну особу-підприємця про внесення до Єдиного державного реєстру запису про поновлення державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

4. При надходженні до державного реєстратора свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця, державна реєстрація припинення підприємницької діяльності якої була відмінена на підставі відповідного судового рішення, державний реєстратор зобов'язаний зробити на зазначеному документі відмітку про відміну державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця та видати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) на адресу місця проживання фізичної особи-підприємця, щодо якої було прийнято судове рішення про відміну державної реєстрації припинення.

Розділ VII
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЦЬОГО ЗАКОНУ

Стаття 53. Відповідальність у сфері державної реєстрації

1. Державні реєстратори за порушення законодавства у сфері державної реєстрації несуть дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність у порядку, встановленому законом.

2. Дії або бездіяльність державного реєстратора можуть бути оскаржені до суду у порядку, встановленому законом.

3. Шкода, що заподіяна державним реєстратором фізичним чи юридичним особам під час виконання своїх обов'язків, підлягає відшкодуванню у порядку, встановленому законом.

Розділ VIII
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 липня 2004 року.

2. Державний реєстратор протягом 2004—2005 років при надходженні від юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців реєстраційної картки, відповідно до вимог статті 19 цього Закону, зобов'язаний провести заміну раніше виданих їм свідоцтв про державну реєстрацію на свідоцтва про державну реєстрацію єдиного зразка. При цьому реєстраційний збір за заміну свідоцтва про державну реєстрацію не стягується.

3. Закони, нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний строк після опублікування цього Закону подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

у шестимісячний строк після опублікування цього Закону привести свої рішення у відповідність із цим Законом і забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їхніх нормативних актів у відповідність із цим Законом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 травня 2003 року.
№ 755-IV.

ГолосУкраїни

Постанова Верховної Ради України

Про стан дотримання законодавства України щодо видачі державних актів на право власності на землю, сертифікатів на право на земельну частку (пай) та їх обігу; про дотримання законодавства України щодо виділення в натурі (на місцевості), використання та обігу земельних ділянок сільськогосподарського призначення

Заслухавши і обговоривши інформацію Кабінету Міністрів України із зазначеного питання, Верховна Рада України відзначає, що Кабінетом Міністрів України, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування вживаються відповідні заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на землю та дотримання вимог законодавства України при видачі державних актів на право власності на земельні ділянки.

Кількість громадян України, які відповідно до земельного законодавства України мали і набули право на земельну частку (пай) і яким видані сертифікати на право на земельну частку (пай), становить 6,87 млн. громадян.

Станом на 1 березня 2003 року замінили сертифікати на право на земельну частку (пай) на державні акти на право власності на земельну ділянку 3,17 млн. (47,2 відсотка) громадян України.

Разом з тим видача державних актів на право власності на земельні ділянки громадянам України на заміну сертифікатів на право на земельну частку (пай) проводиться без відповідного законодавчого забезпечення та належного контролю за цим процесом органів виконавчої влади та правоохоронних органів.

Так, у Кіровоградській області державні акти на право власності на землю отримали 96 відсотків громадян — власників права на земельну частку (пай), а у Житомирській області — лише 13 відсотків. Цей процес супроводжується порушеннями конституційних прав громадян на землю, що зумовлено корупційними діями та зловживаннями з боку посадових осіб місцевих органів влади. Безпідставно не було включено у списки громадян, які мають право на земельну частку (пай), 162,3 тис. громадян, а поновлено у правах лише 94 відсотки з них. З іншого боку, 5,3 тис. громадян неправомірно отримали сертифікати на право на земельну частку (пай), і лише 86,8 відсотка з них позбавлено цього права.

За інформацією Кабінету Міністрів України, було продано, подаровано або іншим способом відчужено 107 тис. сертифікатів на право на земельну частку (пай). Це свідчить про відсутність інформаційної підтримки проведення земельної реформи в частині роз'яснень громадянам України їх прав та обов'язків, що випливають із права власності на сертифікат на право на земельну частку (пай) чи право власності на земельну ділянку, посвідчене державним актом.

Через хронічне недофінансування заходів, пов'язаних із видачею державних актів на право власності на земельну ділянку, Кабінет Міністрів України планує завершити їх видачу лише 2006 року, що унеможливлює функціонування ринку земель сільськогосподарського призначення, як це передбачено Земельним кодексом України з 1 січня 2005 року.

Зволікання з видачею державних актів на право власності на земельну ділянку призводить до зростання кількості осіб, право власності на землю яких порушено. Є випадки, коли поновити їх права неможливо, і чим довше триватиме цей процес, тим більшою буде кількість потерпілих, при цьому зростають екологічні проблеми землекористування та соціальне напруження на селі.

Незадовільно проводиться робота з видачі державних актів на право власності на земельну ділянку громадянам України, які приватизували земельні ділянки відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року №15 «Про приватизацію земельних ділянок». З 11,4 млн. громадян, які приватизували земельні ділянки відповідно до цього Декрету, державні акти на право власності на земельні ділянки отримали лише 2,9 млн. громадян, і в більшості випадків це пов'язано з неспроможністю громадян оплатити вартість робіт, необхідних для їх виготовлення.

Кабінетом Міністрів України не в повному обсязі виконані заходи, передбачені Прикінцевими положеннями Земельного кодексу України, зокрема щодо визначення потреби наукових установ та навчальних закладів у земельних ділянках, забезпечення земельними ділянками працівників соціальної сфери та громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та евакуйовані із зони відчуження, переселені із зони безумовного (обов'язкового) або зони гарантованого добровільного відселення, які проживають у сільській місцевості.

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Інформацію Кабінету Міністрів України про стан дотримання законодавства України щодо видачі державних актів на право власності на землю, сертифікатів на право на земельну частку (пай) та їх обігу; про дотримання законодавства України щодо виділення в натурі (на місцевості), використання та обігу земельних ділянок сільськогосподарського призначення, щодо забезпечення прав та законних інтересів громадян та юридичних осіб при оформленні прав на земельні ділянки взяти до відома.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

звернути увагу на недостатній контроль за дотриманням вимог статті 14 Конституції України та положень Земельного кодексу України при набутті і реалізації прав на землю громадянами і юридичними особами;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать вимогам Конституції України та Земельного кодексу України;

забезпечити видачу громадянам та юридичним особам, які отримують земельні ділянки у власність, державних актів на право власності на земельну ділянку, форму яких затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 2 квітня 2002 року № 449 «Про затвердження форм державного акта на право власності на земельну ділянку та державного акта на право постійного користування земельною ділянкою»;

до 1 січня 2005 року відповідно до вимог Прикінцевих положень Земельного кодексу України провести інвентаризацію земель Міністерства оборони України, Прикордонних військ України, Міністерства внутрішніх справ України, а також земель, що знаходяться у користуванні Державного департаменту України з питань виконання покарань, земель запасу та резервного фонду, земель наукових установ та навчальних закладів;

до 1 червня 2004 року розробити першочергові заходи щодо створення сталої системи землекористування у сільській місцевості з визначенням економіко-правового статусу конкурентоздатних особистих селянських і фермерських господарств та сільськогосподарських підприємств різних організаційно-правових форм господарювання, порядку їх оподаткування та реорганізації;

передбачити у проекті Державного бюджету України на 2004 рік цільове використання коштів, що надходять від плати за землю, відповідно до вимог Закону України «Про плату за землю», а також вжити заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази органів земельних ресурсів;

вжити заходів щодо вилучення з інтенсивного використання деградованих, еродованих та техногенно забруднених земель сільськогосподарського призначення;

створити при районних державних адміністраціях служби, які надаватимуть юридичні консультації та роз'яснення громадянам з питань права власності на земельну ділянку, процедури отримання державного акта на право власності на земельну ділянку, орендних та інших питань, пов'язаних з регулюванням земельних відносин;

подати пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів України стосовно збереження за малозабезпеченими громадянами, багатодітними сім'ями, іншими соціально незахищеними верствами населення соціальної допомоги у разі отримання ними земельних ділянок у власність;

забезпечити в установленому законом порядку контроль за вартістю робіт з виготовлення документів, що посвідчують право власності на земельні ділянки громадян та юридичних осіб, і вжити заходів щодо зменшення розміру плати за виконання цих робіт;

забезпечити на належному рівні здійснення державного контролю за використанням та охороною земель сільськогосподарського призначення порядком укладання договорів оренди земельних ділянок та своєчасності розрахунків за використання переданих в оренду земельних ділянок;

створити та розмістити на державних телерадіоканалах тематичні теле-і радіопередачі, публікувати у державних періодичних виданнях матеріали, які регулярно інформували б населення про основні питання проведення земельної реформи в Україні, оренди землі, порядку укладення цивільно-правових угод щодо земельних ділянок, екологічні проблеми землекористування та надавали юридичні консультації з питань захисту права власності на землю;

сприяти створенню недержавними організаціями громадських приймалень та «гарячих ліній», присвячених земельним відносинам.

3. Рекомендувати Генеральній прокуратурі України посилити контроль за дотриманням органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування при оформленні прав на землю громадянами та юридичними особами вимог законодавства України.

4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. К и ї в, 22 травня 2003 року.
№ 882—IV.

Постанова Верховної Ради України

Про інформацію Кабінету Міністрів України про дотримання органами виконавчої влади вимог законодавства при проведенні комплексу весняно-польових робіт та заходи по забезпеченню виконання законодавства при підготовці до збирання врожаю 2003 року та його проведенні

Заслухавши інформацію Кабінету Міністрів України про дотримання органами виконавчої влади вимог законодавства при проведенні комплексу весняно-польових робіт та заходи по забезпеченню виконання законодавства при підготовці до збирання врожаю 2003 року та його проведенні, Верховна Рада України зазначає, що чинним законодавством України передбачені заходи і механізми державного регулювання і державної підтримки галузі сільськогосподарського товаровиробництва для формування продовольчих ресурсів та забезпечення продовольчої безпеки держави.

На виконання вимог законодавства України з питань забезпечення розвитку сільськогосподарської галузі розроблено та прийнято цілий ряд державних цільових програм, основними з яких є: Програма «Зерно України — 2001—2004», Комплексна програма розвитку аграрного ринку на 2003—2004 роки, Програма розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів на 2003—2004 роки, Програма розвитку виробництва технологічних комплексів машин та обладнання для агропромислового комплексу на 1998—2005 роки.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» на виконання законодавства України з питань державного регулювання аграрної галузі та державних цільових програм передбачено 635 млн. гривень бюджетних асигнувань (безпосередньо для організації сільськогосподарського товаровиробництва) при мінімальній потребі 3 млрд. гривень.

Аналізуючи дотримання органами виконавчої влади вимог чинного законодавства при організації проведення комплексу весняно-польових робіт і підготовки до збирання врожаю 2003 року, слід відмітити, що в 2003 році Кабінетом Міністрів України належним чином забезпечено бюджетне фінансування галузі агропромислового комплексу по статтях витрат згідно з бюджетним розписом. Проте обсяги бюджетних асигнувань, передбачені Законом України «Про Державний бюджет України на 2003 рік», як і в попередні роки, не забезпечують виконання вимог законодавства і цільових державних програм, що негативно впливає на стан справ у галузі.

Через відсутність паритету цін на сільськогосподарську продукцію та товари і послуги для потреб сільськогосподарських товаровиробників, а також відсутність механізмів регулювання ринку сільськогосподарської продукції, особливо державного регулювання ринку зерна, як це передбачено чинним законодавством, за наслідками фінансово-господарської діяльності 2002 року більш ніж половина господарств є збитковими.

Крім того, забезпеченість технологічної потреби ґрунтообробною технікою становить по тракторах 55 відсотків, по плугах та культиваторах — 57 відсотків. На один трактор доводиться 427 га ріллі. До того ж у парку машин, що залишилися, 85 відсотків вичерпали свій технічний потенціал.

Надзвичайно критичне становище склалося із парком зернозбиральної техніки. Забезпеченість технологічної потреби у зернозбиральних комбайнах становить 64 відсотки. Навантаження на один зернозбиральний комбайн за період 1990—2003 роки зросло з 113 га до 282 га (а в південних регіонах до 366 га) при нормі 90—100 га.

Така ситуація виникла внаслідок недотримання в повному обсязі вимог чинного законодавства щодо державної підтримки сільськогосподарського машинобудування та забезпечення сільськогосподарських товаровиробників необхідною технікою через кредитування на пільгових умовах та через механізм часткової компенсації її вартості.

У зв'язку з невиконанням господарствами вимог чинного законодавства щодо обов'язкового страхування основних сільськогосподарських культур, таких як цукровий буряк та зерно, через їх неплатоспроможність, та недотриманням на державному рівні вимог законодавства про виділення бюджетних коштів на часткову компенсацію страхових внесків, втрати площ озимих культур через несприятливі погодні умови зимово-весняного періоду 2002—2003 року зарахуються на збитки господарств.

За даними Міністерства аграрної політики України, витрати на проведення комплексу весняно-польових робіт у 2003 році власними коштами господарств покриваються менш ніж на третину.

Загальна потреба у коштах на проведення комплексу весняно-польових робіт становить 9,4 млрд. гривень. Лише для пересіву 3392,6 тис. га площі озимих культур потрібно 1,2 млрд. гривень.

Станом на 18 квітня 2003 року господарствами залучено 1856,4 тис. гривень кредитних ресурсів за ставкою кредитування від 18 до 26 відсотків, у тому числі пільгових кредитів — 718,7 млн. гривень (тобто в межах 72 млн. гривень, що визначені Кабінетом Міністрів України на зазначені цілі і передбачені державним бюджетом відповідною статтею витрат),

Зважаючи на складність проведення посівної кампанії цього року та з метою прийняття невідкладних кардинальних заходів, у тому числі виділення додаткових бюджетних коштів для належної організації догляду за посівами та підготовки до збирання врожаю 2003 року,

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Визнати, що діяльність Кабінету Міністрів України з дотримання органами виконавчої влади вимог законодавства при проведенні комплексу весняно-польових робіт та заходи по забезпеченню виконання законодавства при підготовці до збирання врожаю у 2003 році не повною мірою відповідають вимогам законодавства України щодо створення умов для належної організації сільськогосподарського товаровиробництва в 2003 році та забезпечення формування продовольчих ресурсів держави.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

враховуючи критичність ситуації, що склалася в сільському господарстві в зимово-весняний період 2002—2003 року, для забезпечення належного догляду за посівами та організації збирання врожаю додатково виділити з резервного фонду державного бюджету 100 млн. гривень на здешевлення кредитів банків, що спрямовуються на закупівлю пально-мастильних матеріалів, комплектуючих і запасних частин до сільськогосподарської техніки та закупівлю зернозбиральної техніки. Винайти можливість виділення на зазначен цілі додаткових коштів;

для розв'язання проблеми забезпечення господарств сільськогосподарською технікою терміново вжити заходів, направлених на виконання статей 6, 7, 8, 11, 12, 13 Закону України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу», та подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік», передбачивши в ньому введення додаткової статті витрат щодо часткової компенсації вартості складної сільськогосподарської техніки за рахунок зменшення асигнувань по статті витрат за кодами програмної класифікації видатків державного бюджету 2806020-2806050 «Заходи по операціях фінансового лізингу вітчизняної сільськогосподарської техніки».

За рахунок додаткових надходжень до державного бюджету у 2003 році розглянути питання про можливість збільшення асигнувань по статті витрат Державного бюджету України на 2003 рік за кодом програмної класифікації видатків державного бюджету 2801240 «Здійснення фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу та заставних операцій з зерном через механізм здешевлення кредитів»;

враховуючи низьку платоспроможність господарств та гостроту існуючої проблеми у матеріально-технічному забезпеченні, на виконання статей 5 і 9 Закону України «Про стимулювання розвитку сільського господарства на 2001—2004 роки», підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України проекти законів України про внесення змін до законів України «Про митний тариф» та «Про податок на додану вартість» щодо звільнення від сплати ввізного мита та податку на додану вартість операцій ввезення комплектуючих виробів і запасних частин до сільськогосподарської техніки, засобів захисту рослин і тварин, що не виробляються в Україні, та запровадження касового способу оподаткування податком на додану вартість операцій з продажу матеріально-технічних ресурсів сільськогосподарським товаровиробникам та надання їм послуг;

зважаючи на масові факти негативних наслідків господарювання на землі через несприятливі природні умови у 2001—2003 роках, для забезпечення виконання сільськогосподарськими товаровиробниками та Кабінетом Міністрів України вимог пункту 11 статті 7 та частини тринадцятої статті 2 Закону України «Про страхування» щодо обов'язкового страхування сільськогосподарських культур, починаючи з 2004 року при підготовці проекту Закону України про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період ввести додаткову статтю витрат державного бюджету щодо часткової компенсації страхових платежів;

з метою недопущення недоліків минулих років, які призвели до падіння цін на зерно, та для стабілізації ситуації на ринку зерна забезпечити виконання вимог Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» в частині запровадження механізмів державного регулювання ринку зерна. Для забезпечення формування регіональних фондів зерна опрацювати дії положень постанови Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2002 року №1877 «Про затвердження Порядку декларування зерна суб'єктами зберігання зерна» щодо забезпечення достовірності декларування обсягів зерна, що знаходиться на зберіганні.

Забезпечити формування насіннєвого фонду зерна на 2004 рік, передбачивши відповідні кошти у проекті Державного бюджету України на 2004 рік.

Проаналізувати реальність виконання положень постанови Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2003 року №164 «Про здійснення заставних операцій із зерном» щодо забезпечення на практиці належної організації і ефективність дії механізму заставних операцій із зерном з боку Державного агента із забезпечення заставних операцій.

Враховуючи прибутковість експортних операцій з зерном, для поповнення державного бюджету і формування реального джерела доходів бюджету, необхідного для державної підтримки галузі агропромислового комплексу, вивчити питання щодо оптимізації здійснення експортних операцій з зерном за міждержавними угодами як стратегічного продукту України, передбачивши на ці цілі відповідні бюджетні кошти, визначивши Державного агента із здійснення таких операцій.

3. Кабінету Міністрів України разом з Комітетом Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин визначити перелік проектів законів України з аграрних питань для включення їх до порядку денного Верховної Ради України для розгляду на окремому пленарному засіданні в першочерговому порядку.

4. Кабінету Міністрів України поінформувати Верховну Раду України про хід виконання цієї Постанови у вересні 2003 року.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. К и ї в, 15 травня 2003 року.
№ 787—IV.

ОГОЛОШЕННЯ

Керуючий санацією оголошує про продаж на аукціоні наступного майна Приватного Підприємства «Фірма «Росса»

Об'єкт нерухомості незавершеного будівництва (приміщення в п'ятиповерховому цегляному будинку загальною площею 813,90 м^2.), який розташований в історичній частині міста Києва в урочищі Гончари-Кожумяки за адресою вул. Гончарна, 9. Початкова ціна об'єкту, в т. ч. ПДВ 2 102 230. 00 грн.

Аукціон буде проведено українською універсальною біржею 2 липня 2003 року о 12.00 годині за адресою м. Київ, вул. Стельмаха, 10а, кім. 514-516. Прийняття заяв на участь в аукціоні припиняються о 17.00 годині 30 червня 2003 року. Інформацію щодо подання заяв на участь в аукціоні та інші відомості можна отримати за тел. 205 - 45 - 66, 258 - 28 - 42, 257 - 30 - 63.

Зборами учасників КМП «Блам» (код ЄДРПОУ 13702459) прийнято рішення про припинення діяльності підприємства шляхом його ліквідації. Претензії кредиторів приймаються ліквідаційною комісією підприємства в строк до 4 серпня 2003 р. за адресою: Київська обл., Києво-Святошинський район, с. ПП Борщагівка, вул. Шевченка, 29.

ТОВ «Луганськпромснаб» (ідентифікаційний код 24182483) ліквідується. Заяви претензій кредиторами приймаються в порядку передбаченому законодавством протягом 2-х місяців за аресою: м. Луганськ, вул. Дніпровська, 51, тел. 34-57-34.

Общество с ограниченной ответственостью торгово-промышленное предприятие «Промстройхолдинг» (код 30268784), зарегистрированное 03 марта 1999 г. исполкомом Днепропетровского городского совета г. Днепропетровска объявляет о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение 2-х месяцев по юридическому адресу предприятия: 49083, г. Днепропетровск, пр. Правды, 67, к. 216.

КП «Квитка» р/с 26006100133001 в КФ АКБ УСБ, МФО 305619 ЄДРПОУ 13461567 заявляет о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев с момента публикации объявления по адресу: г. Кривой Рог, пр. Металлургов, 18, или по телефону: 23-21-36.

Постановою Господарського суду Полтавської області (м. Полтава, вул. Зигіна, 1) по справі № 10/1 від 15.05.2003 р. ДП «Автомобільне виробництво «КрАЗ» (код 24564581, м. Кременчук, вул. Київська, 62, р/р № 26008030167980 в ФКБ «Фінанси та кредит», МФО 331564) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатор - Чорнокондратенко І. П. тел.(0536) 77-67-88.

Господарський суд Сумської області (м. Суми, вул. Рибалко, 2) Постановою від 10.06.2003 р. по справі № 6646-15/293 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Petrolex» (40030, м. Суми, вул. Кірова, 36, ЄДРПОУ 23633966, р/р 26008275201001 в СФ КБ «Приватбанк» МФО 337546), та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатор Хижняк В. О. (ліцензія № 249723, тел/факс (0542) 36-92-73).

На продаж по рішенню комітету кредиторів пропонується майно банкрута - цілісний майновий комплекс Автозаправної станції.

Пропозиції потенційних покупців направляти ліквідатору на протязі 10 днів після публікації оголошення.

Господарчим судом Автономної Республіки Крим (95001, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) продовжено справу №2-8/1597-2003 р. про банкрутство Приватного підприємства «Мир», яке знаходиться за адресою: 97400 м. Євпаторія, вул. Шевченко, 22, ОКПО 31187502, п/р 26009307361001 в ЕФ КБ «Приватбанк», м. Євпаторія, МФО 384566. Постановою від 05.06.2003 р. боржника визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Тамашова Олександра Георгійовича, ліцензія арбітражного керуючого від 22.10.2001р. №249633.

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) постановою від 06 травня 2003 р. по справі № 7/218-39/328 визнав банкрутом Асоціацію приватних підприємців «Галенергосервіс» (Львівська область, м. Стрий, вул. Нижанківського, 53, р/р 260021231 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570, ЗКПО 25227756) і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений Невеличук Костянтин Васильович, (ліцензія АА № 315475 від 22.08.2002 р., адреса: 79053, Львів-53, а/с 5255, тел/факс (0322) 97-15-30).

Господарський суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Постановою по справі № 30/274-б від 14.05.03 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Склоінвест» (адреса: 04073, м. Київ, пров. Балтійський, 23, код ЄДРПОУ 31486609, п/р 26003301192301 в Мінській філії АКБ «Київ», МФО 320605) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Тітаренка Ігоря Віталійовича (адреса: м. Київ, пров. Балтійський, 23).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Господарський суд Донецької області (м. Донецьк, вул. Артема, 157) постановою від 10.06.03р. у справі № 15/234 Б визнав банкрутом Колективне підприємство «Житловик» (юридична адреса: 84626, м. Горлівка, проспект Перемоги, 38, ідентифікаційний код 03364671, поточний рахунок 26008980479 в Горлівському відділенні УСБ, МФО 334088) і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чучкова Олександра Євгеновича (ліцензія серії АА № 250324 від 07.02.2002р.), адреса для листування: 03067, м. Київ-067, а/с 798; тел. 458-07-25, E-mail:21777@i. kiev. ua

Повідомлення про скликання чергових зборів акціонерів ЗАТ «Дніпровська Пристань»

07 серпня 2003 р. о 16 годині, що відбудуться за адресою: Київ, пров. Козловського, 5, оф. 2.

Порядок денний:

1. Вибори Голови та інших членів Спостережної Ради.
2. Розгляд та затвердження передачі акцій від одного акціонера іншому, товариству та третім особам.
3. Затвердження нової редакції установчих документів.
4. Врегулювання питання кредиторської заборгованості.

Господарський суд Сумської області (м. Суми, вул. Рибалко, 2) 19.05.2003р. порушив справу № 7/41 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Ямпільське хлібоприймальне підприємство» (Сумська обл., Ямпільський район, смт Привокзальне, вул. Залізнична, 18; р/р 26004470367001 в Сумській філії КБ «Приватбанк», МФО 337546, ЄДРПОУ 0095934, Св. № 25688016, ІПН 009559318185). Розпорядником майна призначено Ковтуненко Вячеслава Михайловича (ліцензія серії АА № 249752 від 19.10.2001 р.; м. Суми, вул. Псільська, 4/каб,9).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. С. Тюленіна, 21) постановою від 02.06.2003 р. по справі № 19/20 визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру Акціонерного товариства закритого типу торгової фірми «Світоч» (м. Мелітополь, вул. Дзержинського, 145, код ЄДРПОУ 22158859, п/р 26008301280766 в Мелітопольському відділенні «Промінвестбанку», МФО 313043).

Ліквідатором призначено Кляшторну Олену Вадимівну (ліцензія АА № 315411 від 19.07.2002 р., тел. (0612) 33-12-11, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 75, кв. 68).

Постановою господарського суду Черкаської області від 03.06.2003 року по справі №08/5572 ВАТ "Ватутінський завод залізобетонних виробів" інд. код 01349805 (Черкаська область м. Ватутіне, вул. Кривошеї, 119) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Приходько А. С. (ліцензія №250342 від 27.02.2002 року) 20205 вул. Сінна, 7, смт. Єрки, Катеринопільського району Черкаської області. (04742) т. 50240

Господарський суд Миколаївської області Постановою від 18 червня 2003 року (справа № 4/62) визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру Приватного підприємства «КЕНТАВР-ПЛЮС», код 31498331, м. Миколаїв, вул. Колодязна, 5-Б, кв. 93, р/р № 26002331651001 в МФ КБ «Приватбанк» м. Миколаїв.

Ліквідатором призначено Томашевського О. О. (ліцензія Міністерства економіки України АА № 250051), к. тел. 23-12-61.

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 діб з дня публікації оголошення.

ЗАТ «Турстрой-Україна»

повідомляє, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 5 серпня 2003 р. о 12.00 за адресою: м. Харків, вул. Продольна, 4. Початок реєстрації об 11.00.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про підсумки господарсько-фінансової діяльності товариства за 2002 рік та основні напрямки діяльності у 2003 році.
2. Затвердження річного звіту та балансу за 2002 рік.
3. Розподіл прибутку за підсумками діяльності товариства за 2002р.
4. Внесення змін у Статут Товариства.
5. Участь в інших господарюючих суб'єктах.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 10.06.2003 року по справі № 14/25 визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру Сільськогосподарського виробничого кооперативу ім. Мічуріна, с. Євгенівка, Снігурівського району Миколаївської області (57300, с. Євгенівка, Снігурівський район, Миколаївська оласть) код ЄДРПОУ 00857893, р/р 260032761 в Миколаївській дирекції АППБ «Аваль», МФО 326182.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Городецького Миколу Івановича (ліцензія № 250304 від 19.02.2002 р., 54005, м. Миколаїв, вул. Станіславського, 80-а, кв. 91).

Хозяйственный суд Донецкой области постановлением № 3/212 Б от 21.05.2003 г. признал банкротом ОАО «Шахтерское АТП 11415» 86200 Донецкая область, г. Шахтерск, ул. Красногвардейская, 1, р/с 26004301665299 в ПИБ г. Шахтерска, МФО 334613, код ОКПО 03113779 и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен Лавриненко С. А. лицензия 250246.

ТОВ ВКФ «Дніпроагронафторесурс» (код ЗКПО 30261254) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування оголошення за тел. (056) 771-41-99.

Ухвалою Господарського суду м. Києва порушено справу № 15/9Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Сезам» (код ЄДРПОУ 24742479, рах. 26004012089980, в КБ «Фінанси та кредит» м. Києва, МФО 300131, юридична адреса: м. Київ, вул. Дегтярівська, 47; фактичне місцезнаходження: м. Київ, вул. Щусєва, 24А).

Розпорядником майна призначено Шніт П. О. (ліцензія серії АА № 249795, поштова адреса: м. Київ, вул. Княжий Затон, 11, кв. 135).

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Хозяйственный суд Донецкой области 83048 г. Донецк, ул. Артема, 157 постановлением № 32/231Б от 03.06. 2003г. признал банкротом и открыл ликвидационную процедуру ОАО «Великоновоселковский Райагрохим» 85500 Донецкая область, п. г. т. Великая Новоселка, ул. Зеленая, 39 р/счет 26009562021001 в Донецком РУ «Приватбанка», МФО 335496, код 05488294, ликвидатором назначен Полищук Александр Борисович, лицензия АА-140445, 83045, г. Донецк, ул. Воровского, 5/1.

Господарський суд Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 5/60-Б про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Цюрупинський райагробуд» (юридична адреса: м. Цюрупинськ, вул. Гвардійська, 198, код ЗКПО 00415238, р/р 260073358 в ХОД АППБ «Аваль», МФО 352093).

Розпорядником майна призначено Пирожок Євгеній Віталійович (Херсонська область, Бериславський р-н, с. Урожайне, вул. Леніна, 7). Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня публікації оголошення.

Господарчим судом Автономної Республіки Крим (95001, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) продовжено справу № 2-5/2262-2003р. про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Спектр», яке знаходиться за адресою: 96000 м. Красноперекопськ вул. Чкалова, 4, ОКПО 22281198, п/р 26009030053101 в ОКБ, м. Сімферополь, МФО 324485. Постановою від 10.06.2003 р. боржника визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Тамашова Олександра Георгійовича, ліцензія арбітражного керуючого від 22.10.2001 р. №249633.

«Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 6/71-4/44 про визнання банкрутом закритого акціонерного товариства «Вігор» (юридична адреса: 82011, Львівська область Старосамбірський район, смт. Ніжанковичі, вул. Міцкевича, 97; рах. №26006000913 в Самбірській філії АТ «Кредит банк» (Україна), МФО 325332; ЗКПО 01053949) Розпорядник майна Мартинюк В. М., ліцензія: Серія АА N 250333 від 22.02.2002р. Заяви кредиторів та пропозиції санаторів приймаються господарським судом Львівської області протягом місяця з дня опублікування оголошення.»

Господарський суд м. Києва, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б, Постановою по справі № 15/43-б від 17.06.2003 р. Визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «РОСТУЛ» (адреса: м. Київ, вул. Дегтярівська, 7, код ЄДРПОУ 23705335), П/р 26005434494001 в КРУ КБ «ПриватБанк» МФО 321842, і відкриває ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10). Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Господарський суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Постановою по справі №30/288-б від 20.05.2003 р. визнав банкрутом Дочірнє підприємство Міжнародного ділового товариства NLT MANAGEMENT SERVICES LIMITED - Фірму «ОТВ-Інвест, Україна» (адреса: м. Київ, вул. Народного Ополчення, 1, код ЄДРПОУ 30424515, п/р 260062486 в Херсонській обласній філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 352015) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Ю. Ф. Погребняка (адреса: м. Київ, вул. Саксаганського, 52).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

ФОТОФАКТ

Фото УНІАН.

Пам'ятник Володимиру Висоцькому в образі героя серіалу «Місце зустрічі змінити не можна» Гліба Жеглова, відкритий у Маріуполі в лютому цього року, вдруге постраждав від вандалів — зловмисники роззброїли скульптуру, виламавши з правої руки пістолет системи наган (**на знімку**).

Світанок самостійного життя — на теплоході

РЕПОРТАЖ

У країні відлунали привітання і побажання 500 тисячам випускників 11 класів, більш як 700 тисячам 9, 300 тисячам учнів ПТУ та 600 тисячам — вищих навчальних закладів.

На випуску пощастило побувати і мені. Столична одинадцятирічка на Вітряних Горах — одна з кращих не лише в районі. Не випадково тут почесним гостем цього вечора був голова Подільської райдержадміністрації Григорій Романюк. Його напутні слова, гадаю, запам'ятаються юнакам та дівчатам: казав він більше не як адміністратор, а як колишній випускник і батько...

Після вручення атестатів, традиційних двох томів історії України та довідника вузів, після іскрометного та життєствердного учнівського концерту випускники розійшлися-роз'їхалися хто куди.

Наш 11-А (класний керівник Світлана Ханко) з 11-В (Зоя Нагірна) поїхали на річковий вокзал, де успішно «окупували» теплохід. На ньому і провели ніч, що запам'яталася і дітям, і батькам. Чим? Насамперед станом душі — на судні не вщухали сміх, музика, пісні. А ще організацією, за що випускники дякували вчителям і, звісно, батькам. Подорожуючи Дніпром униз і вгору за течією, жоден не відчував дискомфорту, ні у кого не було приводу сумувати і нудьгувати. Втім, сум не міг не зачепити нас своїм крилом — адже діти прощалися зі школою назавжди. Але вдячні юнаки та дівчата щиро запевняли своїх наставників, що переступатимуть шкільний поріг якомога частіше. Нехай буде так!

Задовго до випускного балу чиновники Харкова порушували питання про його заборону. Дискусію з цього приводу провів, до слова, і «Голос України». Життя засвідчило, що ця ідея була не з кращих. Її ніхто не підтримав. Хоча в Харкові офіційно заборонили на балах вживати спиртні напої.

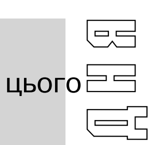
На столах наших одинадцятикласників шампанського теж не було. Однак стояли інші напої, якими жоден, на щастя, не зловживав. Усе було під контролем. Дітей і дорослих. Окрім того, організація урочистостей не дозволяла комусь випивати потай. І річ не в міліціонерові, симпатичному доброзичливому прапорщику, який провів ніч у колі не менш симпатичної шкільної компанії. Річ в авторитеті, вважаю, вчителів та батьків.

... Світанок ми зустрічали на палубі. Унікальна зустріч нового дня символізувала початок переходу від отроцтва до юності, із дитинства в доросле життя. «Ура!» часто лунало на теплоході. І на честь дітей, і на честь учителів та батьків.

На цій хвилі піднесення ми і десантувалися з гостинного судна. Щоб піти кожному своїм шляхом.

Нехай цей шлях для вас, випускники, буде без вибоїв, довгий та широкий!

Іван ІЛЛЯШ.

ЦЬОГО ДНЯ

24 ЧЕРВНЯ

■ 1400 р. Народився Йоганн Гутенберг, винахідник книгодрукування.
■ 1861 р. У Києві відкрився перший у Росії з'їзд природознавців.
■ 1872 р. У Херсоні відкрито міську громадську бібліотеку.
■ 1886 р. Засновано Одеський НДІ вірусології та епідеміології імені Мечникова.
■ 1898 р. Народилася поетеса і педагог Олена Журлива.
■ 1934 р. ЦК КП(б) У, ВУЦВК та Раднарком УРСР переїхали з Харкова до Києва.
■ 1941 р. США оголосили про готовність допомогти Радянському Союзові в боротьбі проти Гітлера.
■ 1945 р. У Москві на Красній площі відбувся Парад Перемоги.

ЗНАХІДКИ

Привіт з минулого

У центрі Рівного, між вулицями Шкільною та Соборною, де ведеться будівництво, в котловані виявлено залишки жител XIV—XV століть.

— У цей період Рівне вперше згадується в документах, — розповідає керівник археологічної експедиції кандидат історичних наук, доцент Рівненського інституту слов'янознавства Богдан Прищепа. — У XV столітті місто одержало Магдебурзьке право. Між іншим, відлік «віку» Рівного, яке незабаром святкуватиме 720-річчя, узяли від року першої згадки про поселення в документах. Насправді, як стверджують історики, воно набагато старше.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

СПОРТ

«Шахтар» і «Дніпро» дізналися про суперників

Футбол. Минулої п'ятниці стали відомі перші суперники українських клубів у євротурнірах. Донецький «Шахтар» у другому кваліфікаційному раунді Ліги чемпіонів 30 липня зіграє на виїзді з переможцем пари — «Шериф» (Молдова)—«Флора» (Естонія). Матч-відповідь у Донецьку — 6 серпня. Як відомо, київське «Динамо» розпочне виступ у цьому турнірі з третього кваліфікаційного раунду. Його жеребкування — 25 липня.

У Кубку УЄФА першим стартує «Дніпро». У кваліфікаційному раунді дніпропетровці 14 серпня у гостях зіграють з клубом «Вадуц» (Ліхтенштейн). А 28 серпня прийматимуть його у Дніпропетровську. Бронзовий призер українського чемпіонату донецький «Металург» розпочне виступи пізніше, з першого основного раунду.

Турнір фінішував

Першість України. Перша ліга. 34-й тур. «Арсенал» — «Закарпаття». 3:0. «Спартак» — «Прикарпаття». 3:1. «Красилів» — «Сталь». 3:0. «Система-Борекс» — «Нафтовик». 0:2. «Вінниця» — «Динамо-2». 0:2. ЦСКА — «Зірка». 2:1. «Борисфен» — «Миколаїв». 3:0. «Карпати-2» — «Шахтар-2». 2:1. «Зірка» — 71 очко, «Борисфен» — 66, «Динамо-2» — 64, «Нафтовик» — 54, «Миколаїв», «Сталь» — по 52, «Закарпаття» — 51, «Красилів» — 49, «Арсенал» — 46, «Спартак» — 45, «Полісся» — 43, «Шахтар-2» — 42, «Карпати-2», ЦСКА — по 41, «Система-Борекс» — 40, «Вінниця» — 36, «Прикарпаття» — 29, «Сокіл» — 19.

Перші два клуби переходять до вищої ліги, а три останні вибувають до другої.

Незабутній київський стиль

Другий міжнародний юнацький турнір (U-17) пам'яті першого президента ФФУ Віктора Баннікова.

Матч за третє місце. Туреччина—Росія. 2:0.

Фінал. Україна—Словаччина. 1:0. Олійник, 35.

Переможці виступали в такому складі: Рибка, Накоренок (Мороз, 72), Каплюченко, Бриж, Дорош, Кудянов, Олійник (Сахнюк, 50), Сироткін (Надточій, 51), Циколія, Іваненко (Ремезовський, 61), Яковенко (Ксьонз, 55). **Тренер** — Віктор Кащей, асистент — Ігор Якубовський; **адміністратори** — Олег Абрамов, Анатолій Кудя.

21 червня. Київ. Стадіон «Динамо» імені Валерія Лобановського. 3 000 глядачів.

Ця перемога особливо приємна. Адже наші футболісти рідко частують нас успіхами на міжнародній арені. А тут, маючи сильних суперників, зафіксовано самі лише перемоги, забито 11 м'ячів і не пропущено жодного! Головне, що юні футболісти не виконували важку роботу, хоча не шкодували себе, а грали з величезною насолодою. І це вселяє неабиякий оптимізм.

Їхній наставник — Віктор Йосипович Кащей — прагне прищепити знаменитий київський стиль, який свого часу він сам опанував у динамівській школі. Так грав він і його попередники та партнери — Валерій Лобановський, Олег Базилевич, Андрій Біба, Віктор Каневський, Володимир Мунтян, Анатолій Бишовець та інші.

До речі, у складі цієї юнацької збірної України виступають майже тільки футболісти київського «Динамо». Олександр Яковенко — син заслуженого майстра спорту Павла Яковенка — представляє київський «Локомотив». Але цей колектив — динамівський фармклуб. І лише Ігор Коротецький — з донецького «Шахтаря». Отже, наша команда представляє відому динамівську академію.

Вирішальний поєдинок відзначався бойовитістю. Під кінець першого тайму Денис Олійник красивим ударом головою завершив атаку, котра виявилася переможною.

Після перерви підопічні Івана Хукко на тривалий час перехопили ініціативу. А що їм залишалося робити? Треба було рятувати матч. Але українці вистояли і стали переможцями.

Нагороди і призи їм вручили: президент ФФУ народний депутат України Григорій Суркіс, заслужені майстри спорту — Стефан Решко, Володимир Трошкін та Володимир Мунтян. Символічно, що спеціальну відзнаку найкращому воротареві — київському динамівцю Олександрові Рибці — вручила дружина Віктора Максимовича Баннікова Людмила Миколаївна. Вона щиро побажала призерам турніру згодом влитися в національні збірні своїх країн.

— Приємно, що наші гості дали високу оцінку змаганням, — сказав кореспондентові «Голосу України» перший віце-президент ФФУ **Олександр Бандурко.** — Гадаємо, цей чинник стане вирішальним для сильних збірних цієї вікової категорії в їхньому рішенні приїхати до нас наступного року. До речі, вже висловилися на користь нашого турніру федерації футболу США, Саудівської Аравії, Чехії, Польщі. Ми не будемо розширювати коло учасників. Але віддаватимемо пріоритет найсильнішим. Якість матиме вирішальне значення.

— Либонь, на прийом семи команд витрачено величезні кошти?

— Витрати солідні. Але якщо ми не організовуватимемо у нас такі турніри, то і нас ніхто нікуди не запрошуватиме. Отже, справа варта заходу...

До цього слід додати, що, як і всі служби федерації, відмінно відпрацював Комітет ФФУ із зв'язків з громадськістю та ЗМІ (голова Валерій Никоненко). Журналістам на турнірі працювалося дуже комфортно.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Питання поки що відкрите

Бокс. У Лос-Анджелесі (США) Віталій Кличко технічним нокаутом програв поєдинок за звання чемпіона світу серед суперважковаговиків за версіями WBC та IBO англійцеві Леноксу Льюїсу. Цей бій зупинив лікар Пол Уолліс після шостого раунду. Причина — сильний розтин лівої брови українського боксера. Однак якщо зважати на реакцію вболівальників у залі «Степлс Центр», котрі освистували Льюїса та вітали Кличка, то виходить, що переможцем за глядацькими симпатіями став Віталій.

Фото УНІАН.

А сам бій залишив двоїсте враження. Будемо відверті, чимало хто з нас, тверезо оцінюючи співвідношення сил, очікував гіршого розвитку подій для нашого атлета. Але все відбувалося інакше. Кличко виявився справжнім воїном і фактично не програв.

Він, поза всяким сумнівом, виграв два перші раунди. У першому Віталій придивлявся до іменитого суперника. А в другому вже сміливіше атакував Льюїса. Завдав йому двох потужних прямих ударів у голову. І мав очевидний шанс добити англійця, який погладшав і був повільний. Та, на жаль, претендент не виявив рішучості.

Потім Льюїс вирівняв поєдинок і завдав того підступного удару, після якого Кличко отримав згадану травму.

Цікаво, що за підсумками шести раундів усі бокові судді віддали перевагу українцеві з рахунком — 58:56.

Одразу після поєдинку суперники дали інтерв'ю, котрі відзначалися емоційністю.

Віталій Кличко:

— Таке відчуття, що я виграв поєдинок. Адже він перед за очками. Прагну лише одного — реваншу! Я показав, що можу протистояти Леноксу. Хоч мало хто вірив у це. Мої стратегія, тактика і стиль, зрештою, дали б мені змогу перемогти. Не розумію, чому лікар зупинив поєдинок. Травма не заважала мені продовжити бій. Бачив, як суперник пропускає, як він відповідає. Льюїс не завдав жодного жорсткого удару. Зате мої удари примусили його здригнутися. Я хочу бути чемпіоном і буду ним.

Леннокс Льюїс:

— Якби поєдинок тривав ще раундів зо два, я неодмінно нокаутував би Кличка. В нього просто не було шансів на перемогу. Його травми були жахливі. Скажу чесно, я поважаю Кличка. Він володіє незвичним стилем ведення бою і, справді, гідний бути офіційним претендентом. Дав шанс йому поборотися. Однак переміг я. Ви подивіться на його обличчя.

...Що ж, доля вирішила, кому поки що носити чемпіонські пояси. Але питання, гадаємо, не закрите остаточно. Головне, що Віталій Кличко заволодів серцями американців. А вони неодмінно бажатимуть матчу-реваншу.

В. Б.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою: **www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua**

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311112. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos